

Сузана Брандшайдл:
Образованието
на децата
е бъдещето
на обществото

Стр. 10

Предлагат
газът да
поскъпне
със 17%

Стр. 6

VIP-румънци
скочиха в защита
на пенсиите си

Стр. 7

Българското
КИНО В
сянката на
антикомунизма

Стр. 20

■ НЯКОЛКО ДУМИ

За баламите и тарикатите

Ауга ПАНИКЯН

“Убий баламите, тарикатите сами ще умрат”, гласи стара мъдрост. Така най-общо изглежда ситуацията с 12-те договора на здравната каса с починали преди години лекари (стр. 5). Човек би недоумял какво се цели с обявяването на подобен факт. Да се покаже колко меркантилни или колко изобретателни са лекарите и болничните управители? Или какъв балама е този, който е подписал договори с мъртви души? Или безсилието на осигурителната институция, която уж трябва да събира и контролира разхода на обществените средства за здраве - моите и вашите, нашите вноски? Или си прави харкири - един вид “ето, вижте колко несъстоятелни и лесно пробиваеми са критериите ни”!

Ни един от гореизброените отговори не е приятен. Никой гражданин на тази държава и никой политик - независимо от коя партия е, не би се гордял или дори не би злорадствал за нито един от тези факти. Защото прецакани сме всички. И то защото се прави реформа в движение; създават се на бърза ръка критерии, които не почиват на реалността и затова са неосъществими или сами по себе си са предпоставка за... тарикатлъци и дори за злоупотреби.

Кой ще оцелее в тази толкова необходима и така дълго чакана реформа - хитреците или наистина добрите лечебни заведения?

Всеки един от 7-те милиона българи иска да бъде лекуван от добър лекар. И всеки един от 34-те хиляди доктори иска съвестно да изпълни клетвата си пред Хипократ.

ДЖЕЙМС УОРЛИК:

Обсъждаме разполагането на ПРО в България

Нашето решение зависело от мнението на ЕК и родния парламент, уточни премиерът

На ранен етап било обсъждането за разполагане на части от американската противоракетна отбрана. Разговори се водели не само със страните от региона, но и с България. Това обясни посланикът на САЩ Джеймс Уорлик по време на първата си публична лекция у нас. Въпросът беше на президента на Атлан-

тическия клуб Соломон Паси, който се поинтересува влиза ли България в планове на САЩ за разполагането на елементи на ПРО “близо около нас”.

Определено има роля, която България може да изиграе в ПРО, и отчасти това се определя от интереса на българското правителство. На този етап бих-

ме искали да проведем консултации и да обсъдим възможностите на техническо и на политическо ниво. Като се има предвид изразеният от България интерес и нейното географско положение, както и сътрудничеството й с нас в други области, надявам се, че обсъждането на противоракетната защита

ще бъде ползотворно, обясни американският посланик.

България ще вземе своето решение след обсъждания със страните от ЕС и в българския парламент. Така отговори премиерът Борисов за разполагането на елементи от американския противоракетен щит в България.

Стр. 2

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Жителите на село Гроздево започнаха разчистване на коритото на река Камчия от наноси, които заплашваха с наводнение населеното място. Много селища в страната са засегнати от обилните валежи и топенето на снеговете

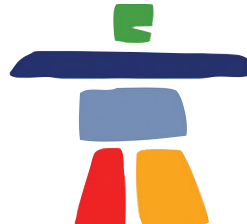
Стр. 4

Мариус Донкин -
актьор с щастлива
съдба

19-и български
олимпийец пътува
за Ванкувър

Стр. 39

ISSN 0861-1342

9 770861 134015

Джеймс Уорлик:

Обсъждаме разполагането на ПРО в България

300 000 българи живеят в САЩ, а 30 000 получават годишно визи за обучение и специализация

Веселка ВЕНКОВА

Ние сме на ранен етап на обсъждане за разполагането на части на американската противоракетна отбрана не само със страните от региона, но и с България. Така отговори посланикът на САЩ Джеймс Уорлик по време на първата си публична лекция у нас, попитан от президента на Атлантическия клуб Соломон Паси влиза ли България в плановете на САЩ за разполагането на елементи на ПРО "близо около нас".

Не сме на етап официални преговори, натърти дипломатът. Определено има роля, която България може да изиграе в ПРО, и отчасти това се определя от интереса на българското правителство. Посланик Уорлик допълни, че САЩ искат да проведат консултации и да обсъждат възможностите на техническо и на политическо

ниво. Като се имат предвид изразеният от България интерес, нейното географско положение, както и сътрудничеството й с нас в други области, надявам се, че обсъждането на противоракетната защита ще бъде ползотворно, заяви американският посланик.

Девет държави според Лисабонския договор могат да бъдат инициатори на общата отбранителна политика в ЕС и някои вече се заявиха, затова България час по-скоро трябва да обяви, че иска да бъде вътре, посъветва Паси. По-късно пред журналисти Паси сподели: "В духа на установеното военно сътрудничество между САЩ и България и изградените българо-американски бази на нашата територия съвсем естествено продължение би било да има и елементи на ПРО на нашата територия."

България има шанс да се превърне в регионален център за възобновяема енергия, спо-

Снимка АВТОРКАТА

Преди първата си публична лекция новият американски посланик Джеймс Уорлик разговаря с бившия посланик на България във Вашингтон Елена Поптодорова и с президента на Атлантическия клуб Соломон Паси

НАШЕТО РЕШЕНИЕ ЗАВИСЕЛО ОТ ЕК И ПАРЛАМЕНТА

България ще вземе своето решение за части от американската противоракетна система след обсъждане със страните от ЕС и в българския парламент. Така отговори премиерът Бойко Борисов актуално ли е разполагането на елементи от американския противоракетен щит в България. Знаете, че Румъния прие отбранителните ракети, гласуваха го и взеха решението, каза Борисов. Това не е еднозначно мое решение, в две посоки ще чакаме отговори - от ЕК, защото сме държава, членка на ЕС, и, второ - това ще бъде решено от българския парламент, обясни той.

деляме целите на страната ви за енергийна диверсификация и прозрачност, подчерта още Джеймс Уорлик. Той съобщи, че

300 000 българи живеят в САЩ, а годишно 30 000 получават визи за обучение и специализация там. 650 000 българи учат

в момента английски и всички те помагат за развитието на българо-американските отношения, смята дипломатът.

Нанев не е декларирали фирмите на жена си

Министърът на здравеопазването Божидар Нанев "пропуснал" да декларира дяловото участие на съпругата си в Медико-диагностичната лаборатория "Томовижън" ООД и в СБАЛ "Проф. Темелков" във Варна. Това стана ясно вчера от публикувания от Сметната палата списък на лицата, заемащи висши държавни длъжности, които имат несъответствие в декларации за 2009 г.

Грешки са направили десетки сегашни и предишни депутати, сред които Ариф Агуш, Борис Николов, Борислав Ноев, Ваньо Шарков, Васил Антонов, Драгомир Стойнев, Жори Алексиев, Радослав Илиевски, Фатме Имиз, Яне Янев. Емил Димитров от ГЕРБ, който заяви от-

каз от имунитета си, не е декларирали придобити през 2008 г. 1/2 ид. ч. от гори с площи от 103.7 дка, 113 дка и 117.53 дка в с. Дивчовото, Тетевенско.

Шефът на здравната комисия Лъчезар Иванов не е декларирали доходи в размер на 87 000 лв. от стопанска дейност и 11 520 лв. от наем. Бившата външна министърка Румяна Желева пропуснала да декларира доходи от стопанска дейност на съпруга си в размер на 15 139 лв. Евродепутатката Илияна Йотова също не е декларирали доходи на съпруга си в размер на 58 415 лв. от стопанска дейност и 5196 лв. от наем.

Експремиерът Сергей Станишев не е декларирали доходи в размер на 18 000

лв. от стопанска дейност, става ясно от публикувания списък. По-късно обаче в специално изявление лидерът на БСП обясни, че поради техническа грешка тези пари не са били отбелязани в декларацията му, но се декларирани пред НАП и за тях е платен данък. "Исканата информация е подадена в законов срок към компетентните органи. Посочените 18 000 лв. представляват облагаем доход от предоставените ми като авторско възнаграждение екземпляри от книгата "Защото сме социалисти", които съм подавявал по различни поводи", уточни Станишев.

208 лица на висши държавни длъжности са пропуснали да декларират доходи извън заеманата

длъжност, жилища, парцели, МПС-та, дялове. При други 53 се "разминават" данните в декларациите при встъпване и при напускане.

Кабинетът пише проектите на малките общини

Правителството ще пише проектите на малките общини. Това обяви вчера премиерът Борисов, който е убеден, че така ще помогне на общините, които не могат да се подготвят за кандидатстване по европрограми. Той дори създава специално звено от "20-30 души" в Министерския съвет. Следващия четвъртък Борисов лично щял да предложи помощта си на НСОРБ. Министерският съвет щял да ог-

рамотява местната власт с наръчник "Какво не трябва да прави един кмет" при кандидатстване за европейски средства.

Борисов прогнозира, че след отпускането на всички пари до края на годината България трябва да използва около 1,4 млрд. лв. Имаме възможност да усвоим 13 млрд. лв. по оперативните програми, ако не се възползваме, това вече си е наш проблем, анализира премиерът.

Трактора с четири обвинения

Алексей Петров е обвинен в пране на пари, издаване на документи, чрез които е избягвано плащане на данъци, склоняване към проституция и заплаха на лица с цел лична облага. Това стана ясно на вчерашното заседание на съда, на което се гледа мярката за неотклонение на Петров и още шестима, задържани при акцията "Октопод".

Според прокуратурата Алексей Петров е бил организатор и ръководител на престъпна група, включваща Антон Петров, Марчело Джотолов, Момчил Кръстев, Николай Велков, Пламен Стоянов, Йордан Стоянов. По време на заседанието

бяха цитирани показанията на свидетел, заплашван от екссъветника от ДАНС. Петров настоявал той да предаде 52% от компанията си на негов приближен.

26 адреса в столицата, на които са се предлагали сексуални услуги, са били проверени като доказателство за обвинението за склоняване към проституция. Те били контролирани от Димитър Митков - Митко Полиция, който отчитал средствата от клубовете пред Трактора. Димитров се издирва.

Според показанията на анонимен свидетел Алексей Петров е имал крупни икономически интереси в "Кремиковци" и дори имал ка-

бинет в комбината. След като бил поканен да напусне, Трактора отправил заплахи към Александър Томов, твърди свидетелят.

Престъпленията, в които е обвинен Алексей Петров, са извършвани в периода 1997-2010 г., заяви прокурорът по делото. Той пледира за налагане на най-тежката мярка за неотклонение "задържане под стража".

"Аз лично смятам, че министър-председателят е бил подведен. Това е само политическо, няма спор", бе коментарът на Петров на излизане от съдебната зала. Според него в дъното на атаката срещу него стои Цветан Цветанов.

Снимка БГНЕС

Станишев е бълзльо. Ние сме смели, знаем как да направим реформата

Симеон Дянков като един истински мъжествен политик

Президентът Георги Първанов награди с орден "Св. Кирил и Методий" - огърлие, актрисата Слава Рачева за особено значимите ѝ заслуги за развитието на културата и изкуството

Парламентът подкрепи вето на президента

Милена НИКОЛОВА

С 31 гласа "за", 44 "против" и 69 "въздържали се" парламентът отхвърли вчера промените в Закона за отбраната и въоръжените сили и подкрепи президентското вето. Така Законът за отбраната се връща отново в парламентарната комисия, за да бъдат преработени спорните текстове.

Президентът оспори отпадането на разпоредбата за подчиненост на началника на отбраната на държавния глава при осъществяване на правомощията му на върховен главнокомандващ. Георги Първанов беше срещу оряждането на социалните придобивки за военнослужещите като това да се изплащат наведнъж обезщетенията им при уволняване от служба, както и да закупуват ведомствените си жилища. Независимо от косвената подкрепа, декларирана от ГЕРБ за вето, военният министър Аню

Ангелов прогнозира, че на второ четене в закона ще бъдат отново оряжани социалните придобивки за военнослужещите, а ще бъде възстановена само подчинеността на началника на отбраната на президента. Според зам.-председателя на ПГ на ГЕРБ Красимир Велчев социалните придобивки били тоталитарна практика.

Положихме достатъчно усилия и достатъчно много предложения направихме, за да ви убедим, че идеите на Министерството на отбраната не са аргументирани и затова са неприемливи, заяви от трибуната зам.-председателят на ПГКБ Ангел Найденов. Той настоя отново да не отпадат социалните придобивки на служещите в системата на отбраната. Не бива финансовите затруднения да стават основен аргумент за отнемане на права, категоричен беше Найденов. По думите му така българските военнослужещи се демотивират.

Девет гела срещу Каракачанов

Девет от делата срещу избора на Красимир Каракачанов за председател на ВМРО са заведени в Софийския градски съд, съобщиха от Националния щаб на ВМРО. Делата са заведени както от бившите членове на централното ръководство, между които бившите депутати Бойко Ватев, Борис Ячев и Мирослав Мурджов, така и от редови членове на партията, които били избрани за делегати, но не са допуснати на конгреса.

В момента съдът разглежда предоставените от противниците на Каракачанов доказателства. Подмяна на неудобни делегати и вписване на несъществуващи дружества са най-честите похвати, с които Каракачанов успял да си осигури преднина от 30-40 гласа на конгреса, твърдят те. Когато бъдат насрочени дати за разглеждане на делата, представителите на Националния щаб на ВМРО са убедени, че още членове на ВМРО, оспорващи избора на Каракачанов, ще се присъединят или ще заведат нови дела, се казва в писмо от Националния щаб.

Акад. Съботинов:

Наливат парите не там, където има качество

БАН представи пълен анализ за състоянието на науката у нас до 2009 г.

Стратегията за наука още при предишния екип в МОМН се провали, защото не бе основана на никакъв анализ за състоянието на науката, заяви вчера председателят на БАН акад. Никола Съботинов. Дирекцията за наука в министерството не си върши работата, не може да каже дори колко учени има в България, как са разпределени, какви са резултатите им, добави той. Министър Игнатов нищо не прави да види какво става в собственото му министерство, пък тръгнал да оправя БАН, а дори има подозрения, че дирекцията за наука нарочно не желае да се направи анализ, за да може парите да се изливат не там, където има качество, заяви Съботинов.

Академията по инициатива на акад. Съботинов е направила пълен анализ на състоянието и проблемите на науката у нас в последните години до 2009-а включително. Книгата "Науката в България в началото на XXI век" на академичното издателство "Проф. Марин Дринов", която съдържа единствения след 1989 г. подробен анализ за качеството на изследванията в страната и сравнително проучване спрямо ЕС, бе представена вчера. Анализът е направен с координацията на зам.-председателя на БАН чл.-кор. Атанасов. Екип от няколко института на БАН е събрал информацията от български и международни източници, която след това е допълнена и анализирана от учени с богат опит в управлението и наукознанието - акад. Иван Юхновски, проф. Константин Хаджигианов, проф. Никола Малиновски, ст.н.с. Матю Матев, както и журналистката от ДУМА д-р Велиана Христова. Книгата съдържа огромно количество информация и сравнителни таблици. Тя ще бъде изпратена на президента,

премиера, на министри, депутати, ректори, медии.

Заради липсата досега на такъв анализ е възможно да се хвърля пред обществото невярна информация, отбеляза чл.-кор. Атанасов. Този анализ опровергава създадени митове, на министрите Дянков и Игнатов ще пратим повечко книги, добави акад. Съботинов. Никой не иска да види истината, че в света една трета от науката се прави във висшите училища, останалото - в научни центрове с институти и в центрове на корпорациите. Този младеж, който ни е финансов министър, идва от САЩ и би трябвало да знае какво са лабораториите в Лос Аламос, в Пасадена и т.н. и кой развива научно икономиката на САЩ, каза акад. Съботинов. Не бива да допускаме самозванци да рушат ценностната система на България, заяви той. Нашите учени правят повече с никакви пари, но вместо мисъл за развитие се говорят неверни неща и ни се предлагат с пълно неразбиране някакви сливания с вузовски катедри, каза още той.

Светослав Малинов ще чака още за евродепутат

Избирането на Светослав Малинов за 18-и български евродепутат се отлага за неопределено време, съобщи вчера министърът на външните работи Николай Младенов. Синият политик остава със статут на евронаблюдател с право да участва във всички комисии на европарламента. Засега обаче той няма право на глас. Висящото положение е заради утежнената процедура, по която трябва да се mine, за да се стигне до официалното встъпване в длъжност на Малинов и на още 17 в неговото положение, обясни Младенов. Броят на евродепутатите в рамките на първия мандат на Европейския парламент след приемането на Лисабонския договор временно ще бъде 754 души вместо определените 751. Това се налага, тъй като изборите бяха проведени преди приемането и влизане в сила на Лисабонския договор. Германия трябва да загуби фактически тези 3 места в ЕП.

Младежите в БСП против ГМО

Членовете на младежкото обединение в БСП са категорично против приетите на първо четене промени в Закона за генномодифицираните организми. Те изразиха протеста си с раздаване на картички за Деня на влюбените на депутатите с генномодифициран картоф във формата на сърце. На обратната страна на картичката пише: "Не се сърди, че виното е с вкус на зеле, а герберът е с вид на люта чушка! Честит Свети Валентин."

Младите в БСП настояват да бъде спряно свободното освобождаване на ГМО в околната среда и да се запази забраната за тяхното пускане в защитените територии и буферните зони. Тяхното съмнение е, че промените в закона са породени от лобистки интереси в парламента. Съмненията идват и от факта, че мнозинството в парламента - ГЕРБ и "Атака", въпреки обещанията упорито отказва да проведе обществени обсъждания, изтъкват младите социалисти.

Мораториумът ще бъде отменен догодина,

убедени са социалистите. Те призоваха управляващите да не превръщат България в склад за разпределение на ГМО, които се произвеждат от няколко големи корпорации.

България

Пак издирват свидетели срещу Маргините

Шестима от свидетелите срещу братята Маргини не могат да бъдат издирени, за да се явят в съда. Това бе причината процесът срещу Красимир и Николай Маринови отново да зацikli. За един от призованите има данни, че от 3 години живее в Турция, се разбра на вчерашното заседание на Софийския градски съд. Друг свидетел пък е дал адрес, на който се намират стари военни складове. Младен Михалев-Маджо също е сред онези, които трябва да дават показания по делото. Той обаче от години е в чужбина, има слухове, че се крие в Швейцария. Малкия Маргин - Николай, който все още се издирва, се е обадил по телефона на защитения свидетел Иво Илчев и го е заплашил. Това съобщи БНТ, като се позова на източници от прокуратурата. Преди два дни Илчев бе доведен в съда с маска, за да свидетелства. Той обаче се отказа от показанията си и заяви, че изобщо не познава двамата братя и никога не се е срещал с тях. Още тогава градският прокурор Николай Кокинов обясни, че свидетелят е бил заплашен по телефона.

Внимание: Реки преливат

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Река Тунджа излезе от коритото си и заля много земеделски насаждения, дворни места и стопански постройки в селата Ханово и Тенево

Критично повишаване на нивата на голяма част от реките в България се очаква през почивните дни. От Министерството на земеделието и храните отправиха предупреждение към всички регионални структури, които трябва да следят за язовири и реки. Заради топенето на снега и обилните валежи водите в речните корита се покачват с много голяма скорост. Още вчера се очакваше да прелеят Арда, Тунджа, Марица и Камчия. Следи се постоянно нивото на река Върбица и крайните

югоизточни реки Аайтоска, Факийска и Ропотамо. Най-сериозно е положението в Рило-Родопската област, южните и източните райони на България.

Областните управители и кметовете са получили указание да осигурят свободен обем в общинските язовири от поне 25 на сто, за да могат да поемат високата вълна. Местните власти трябва да организират дежурства за предупреждение при преливане. Има опасност от преливане на язовир "Ивайловград", за което Гърция е предупреждена.

АНТОН КУТЕВ:

ГЕРБ прехвърля греховете си на БСП

Повишават хора, които са ценни при галаверите, коментираха от ДКСМП

Милена НИКОЛОВА,
Искра МИЛЕВА

Напълно неоснователно беше сатанизирана ролята на БСП и тройната коалиция в драмата със заменките, обяви вчера в парламента депутатът от КБ Антон Кутев. Той раздаде редица документи, свързани със заменките, направени от депутата от ГЕРБ Емил Димитров. Кутев информира, че Димитров е участвал в две фирми, свързани със замени - "Експрес-турс" и "Медикет". Едната замяна е за 11 декара в Несебър и е в пълно нарушение на мораториума, гласуван в на-

чалото на септември. На 30 септември, 27 дни след като мораториумът е в сила, общинският съвет на Несебър променя статута на земите и ги предоставя на дружеството с участието на Димитров.

Областният управител на Бургас пък казва, че не намира доводи за незаконосъобразност на този акт, обясни Антон Кутев. Според него няма как да се приписват грехове на левицата, когато се облагодетелстват хора, близки на ГЕРБ. Редовен подход на управляващите е да прилагат двоен стандарт, категоричен беше депутатът.

Хората на Борисов явно получават повишение за замените, които са прокарвали, коментираха междувременно и социалистите от Дискусионния клуб за социална местна политика. Една от фрапантните сделки представи председателят им Николай Белалов. Преминалият от БСП в ГЕРБ ексобщинар и настоящ областен управител на София Данаил Кирилов е оцетил общината

със стотици левове. Кирилов прокарал заменка на 40 дка земя в село Горни Лозен за апартаменти в жк "Левски" Г. Цената на жилищата е била 1000 евро на кв. м, а теренът в селото се продава за 40 лв. на квадрат. Кирилов обаче е описал земята като земеделска, а покъсно прокара през общинския съвет и разрешение за строеж. Така печели единствено фирмата, купила нивите, тъй като стойността на земята скача няколко пъти.

Не трябва да се забравят и отмяннатите терени в жк "Стрелбище", предвидени за детска градина и училище, припомниха социалистите. Тогава с фалшив подпис на кмета Борисов бе сключена скандалната сделка, в която бяха намесени имената на братя на Иван Драшков и на същия депутат от ГЕРБ Емил Димитров. Подобна на "Софияленд" далавера сега се опитват да направят с предложението за нов атракцион в Западния парк, алармираха социалистите.

Замислят „Синя зона” и в Пловдив

Платена зона за паркиране по подобие на софийската обмислят в Пловдив. Идеята стана повод за бурни скандали и остри реплики в Общинския съвет. Предвижда се създаването на общинско предприятие с 1000 работни места, което да отговаря за "Синята зона". То трябва да прибира очакваните 75 млн. лева приходи. Част от съветниците смятат, че бъдещото общинско дружество ще е с много голям бюджет и няма да може да бъде контролирано. Някои нарекоха идеята "мегадалавера". Вторият вариант е общината да обяви конкурс и да търси инвеститор за изграждането на "Синя зона".

www.duma.bg

кратки

Бивш затворник съди затвора

Бивш затворник съди Пловдивския затвор за 2 млн. лв. Той твърди, че докато е пребивавал в трудово-възпитателното заведение, не е бил на необходимата за силноразвита му диета. Николай Бухов излежава 8-годишна присъда. Той предупредил заговорническата управа, че е болен и трябва бъде на специална диета, да пие лекарства и за него да се полагат специални медицински грижи. По думите му никой не му обърнал внимание и така здравето му се сринало. През 2005 г. ампутирали краката му заради исхемична гангрена вследствие на диабета.

Екипи следят за просеци деца в София

Мобилни екипи ще следят за деца, които просят по улиците в София. Кметът Йорданка Фанджкова обяви решението като част от "Стратегията за развитие на социалните услуги за деца и семейства", приета от Столичния общински съвет. Екипите няма да прибират децата в домове, а ще работят с тях. Сред експертите ще има психолози, лекари, социални работници и полицаи.

Маскирани обраха казино

Трима мъже ограбиха игрална зала в град Камено. Те влезли в казиното с качулки и черни анораци. Съборили на земята 48-годишна жена крупие и отнели от нея чантата с 550 лв. След това я принудили да отвори металната каса, прибрали още 400 лева и избягали.

Затъмнението над „Чернобил” е абсурдът на XX век

Зрителите на БНТ избраха информационното затъмнение над аварията в "Чернобил" за абсурда на XX век. Ядреният кошмар от 1986 г. събра 29,05% от гласовете. На второ място със 17,47% е Делото "Антонов" за атентата срещу папата. Трета остана идеята България да стане 16-а република на СССР с 14,08% от гласовете на зрителите. Следва мистерията, наречена "Дупката Царичина", с 8,02%, а идеята да се направи море край София събра 6,24 на сто. Толкова проценти има и скандалното предаване "Куку" с шегата си за авария в АЕЦ "Козлодуй". Похищението на тленните останки на Чарли Чаплин срещу откуп, в което участва и българин, е на седма позиция с 5,53%. За продължаващия и до ден днешен абсурд с неразкритите досиета на ДС гласуваха 5,53%. Свидният паметник на абсурда - заводът "Червена могила" в Радомир, в който са вложени 1,5 млрд.лв., а така и никога не започва да функционира, е на девето място с 4,63%. Картината "Тайната вечеря на Политбюро", копие на творбата на Леонардо да Винчи, се нарежда на десетото място с 3,22% от зрителския вот.

Корумпирани полицаи отиват зад решетките

Двама полицаи, уличени в корупция, влизат в затвора. Валери Викентиев и Атанас Георгиев бяха осъдени вчера от Пловдивския окръжен съд. Първият ще лежи 4 години и половина, колегата му получи присъда от 3 години. И двамата няма да имат право да заемат държавна длъжност в системата на МВР за срок от 7,5 години. Те трябва да платят и глоби от по 15 хил. лв. Двамата бяха признати за виновни за това, че на 3 и 4 юни 2009 г. при разследване на престъпление в Оряхово са поискали подкуп от 5 хил. лева, за да прикрият доказателства.

Още по темата

Петима загинаха в зверска катастрофа

Петима румънски граждани загинаха при жестока катастрофа между ТИР и лека кола на пътя София-Самоков вчера сутринта. Камцион с българска регистрация и "Дачия" с румънски номер са се ударили челно. Шофьорът на колата загубил управлението и се блъснал в насрещно движещия се ТИР в района на местността "Мечката", уточниха от КАТ. Всички загинали са от автомобила - трима

Снимка БГНЕС

мъже и две жени, румънски граждани. Те са пътували в посока Самоков. 35-годишният шофьор на ТИР-а е леко ранен, без опасност за живота. Има вероятност да му бъде повдигнато обвинение, тъй като ТИР-ът се е движел в участък, забранен за тежкотоварни автомобили в тази част на деня. Заради тежкия инцидент пътят бе затворен за часове, а движението бе пренасочено през Бистрица и Ярема.

България

www.duma.bg

Съвет навреме

Кърмачки и болни да забравят за постите

Специалисти препоръчват от продължителни пости да се въздържат бременните, кърмачките, болните и възрастните хора. Продължителната консумация на постна храна не се препоръчва за тях, посъветва вчера доц. д-р Светослав Ханджиев по повод предстоящите Великденски пости.

Смята се, че продължителното постно хранене за 1-2 седмици не е вредно. Растителните храни са полезни заради съдържанието на влакна, фибри, антиоксиданти и витамини, отбеляза Ханджиев. По думите му те предпазват от сърдечносъдови заболявания. Въпреки това организъмът не трябва да се лишава продължително време от животински мазнини, смятат специалистите. Те препоръчват консумация на постна храна два пъти седмично, както и яденето на риба поне веднъж в седмицата.

Още по темата

Пети сме по свръхтегло

България е на пето място в Европа по брой на хората със свръхтегло и на шесто място по брой на децата със затлъстяване. У нас тенденцията към увеличаване на засегнатите от затлъстяване и при двата пола е все още стабилна, докато в страни като Дания и САЩ вече започва да се преобръща, сочат данни на Българската асоциация за изследване на затлъстяването и съпътстващите го заболявания.

Традиционните български храни като бобовите варива, зърнените култури, пълнозърнестия и черните видове хляб, сушените плодове и зеленчуците са с нисък гликемичен индекс и дават отлични възможности за пълноценно хранене, което не предразполага към напълняване. Специалистите твърдят още, че ако през първата седмица на диета се постигне намаление на теглото от поне 2,5 кг, може да се направи прогнозата, че тя като цяло ще бъде успешна.

Активистите от младежката организация на БЧК в Пловдив приготвиха над 500 ръчно изрисувани сърца и гроздове за любовни послания за откриването на кампанията "Опиянени от любов". Те ще ги раздават в Деня на влюбените - Свети Валентин, в специално подготвена "Къща на любовта" в центъра на Пловдив

На 2 дни затваря по 1 болница

Здравният министър пита депутат защо парите от вноските са в резерва

Аида ПАНИКЯН

Има случай в световната практика на промишлено закриване на болници. С провежданата у нас реформа в здравеопазването на практика излиза, че на 2 дни се закрива по 1 болница. Или спешно спрете реформата, или правителството няма да издържи на обществения натиск и два месеца. Това заяви вчера по време на парламентарния контрол Антон Кутев, депутат от Коалиция за България. Той директно призова Божидар Нанев да подаде оставката си.

Кутев попита има ли правителството социални и кадрови политики за здравните специалисти от закриваните болници. Министър Нанев отговори, че "не уволнява никого и не това е целта на реформата". По думите му в момента има реален пазар на медицински кадри. Според него политиката на БСП ги е принудила досега да работят в

Касата подписа 12 договора с починали лекари

НЗОК е подписала 12 договора за работа с починали лекари, съобщи новата директорка Жени Начева. По този начин някои болници са покрили критериите за двама лекари с една специалност. За януари НЗОК е събрала 50 млн. лв. по-малко от осигуровки. 12 болници не са покрили нито едно изискване за сключване на договор. На среща между ръководството на касата, лекарския съюз и синдикатите стана ясно, че ако до 15 дни не се гарантира, че всяка болница ще получи навреме всичките пари, които си е изработила, лекарите и гражданите по места ще излязат на протест и ще блокират магистрали.

такива условия и с такова заплащане, че мнозина са напуснали страната. Нанев не отрече, че предишното правителство е направило солидни инвестиции за обновяване на апаратурата и оборудването на болниците.

Многократно министърът повтори познатия рефрен, че делегираните бюджети не са окончателни, че ще се плаща на

болниците за извършената дейност над лимита, но след строг контрол. ДУМА припомня, че според лекарския съюз това е предпоставка за пускане на фактури с неточно съдържание.

На изявлението на д-р Хасан Адемов от ДПС, че делегираните бюджети са се превърнали в инструмент за оцеляване на болници и че с "командно-административните

БСП:

5000 лева за макова кифла

От 1000 на 5000 лв. се повишава минималната глоба за отглеждане на наркотични вещества. Таванът на санкцията става 50 хил. лв. Оказва се, че дори производителите на макови кифли попадат под ударите на закона. Това приеха депутатите в комисия при промените в Закона за наркотичните вещества и прекурсорите. За реклама на наркотични вещества и лекарства, съдържащи наркотични вещества, глобата се качва от 1000 на 20 хил. лв. За повторно нарушение тя става 50 хил. лв. От 50 до 150 хил. лв. става санкцията за лечение на наркозависими по нелицензирани програми.

13-годишен със СПИН

Четири случая на ХИВ са открити през 2009 г. в Благоевградско, а един от заразените е на 13 г. Това съобщи вчера д-р Румен Новоселски от кабинета за анонимно и безплатно консултиране и изследване за СПИН в Благоевград. Основният повод за изследване е сексуален контакт без презерватив, при мъжете определящ е сексуалният контакт с жени срещу заплащане, а при жените - недоверието към партньора, обясни Новоселски. Ще се правят консултации и тестване за ХИВ в Сандански, където има много проституиращи.

Интернет проект за здравни консултации

Проект ще даде възможност нуждаещите се пациенти да се консултират в реално време чрез интернет с български или международни специалисти на български език. Това съобщи вчера проф. Надка Бояджиева. Проектът "Виртуален пациент" е започнал през 2009 г., като срокът за реализацията му на първия етап е две години. Очаква се софтуерът, посредством който ще се осъществяват консултациите, да бъде на седем езика, включително български. Той трябва да бъде изработен до края на тази година, след което предстои патентоването му и определянето на условията, при които ще се разпространява. Очаква се като страна - участник в проекта, България да ползва преференции при закупуването на софтуера, каза Бояджиева. Софтуерът е насочен към пациенти, които имат нужда от бърза консултация със специалисти.

Във Варненската АГ клиника пак зрее бунт

В специализираната АГ болница "Проф. Д. Стаматов" във Варна отново зрее напрежение заради неизплащането на заплати. Проблемът се появи през декември, когато здравната каса изплати само 50% от работната заплата, а средствата не стигаха да покрият изцяло трудовите възнаграждения. Останалите 50% все още не са преведени и никой не казва кога ще стане това.

Напрежението отново ескалира, след като на 9 февруари ръководството на болницата бе принудено да подпише анекс към договора със здравната каса. С анекса се определя общата сума за заплащане за първото тримесечие в размер на 512 374 лв. за работната по клинични пътеки. Тези пари отново не стигат за целите заплата, тъй като за тях здравното заведение се

нуждае от 190 000 лв. Управителят д-р Петър Атанасов съобщи, че реалната работна заплата по клинични пътеки за извършените 230 раждания през януари възлиза на 285 000 лв., а касата за същия месец е превела само 176 909 лв. Това принуждава ръководството да изплати само аванс.

Д-р Атанасов каза още, че болницата мисли единствено как да удовлетвори работещите. На практика са спрени всички плащания към контрагенти. Така след стабилизирането през последните 3-4 години положението отново се връща към ситуацията от 2005 г., когато бяха натрупани доста задължения, коментира управителят. Болницата е с регионално значение за цяла Североизточна България, допълни д-р Атанасов.

Икономика

www.duma.bg

Икономиката се е свила с 5,1% през 2009-а

Данните на НСИ се разминават с прогнозата на финансовия министър

Българската икономика се е свила с 5,1 процента през 2009 г., със символичните с 0,2 пункта повече от прогнозите на финансовия министър Симеон Дянков, направени през декември. Това показват предварителните данни на Националния статистически институт (НСИ). Официалната информация ще бъде представена в средата на март. Икономиката се свива значително по-малко от прогнозите в началото на мандата на правителството на ГЕРБ, които бяха за срыв на БВП с 6,3%.

Спадът за четвъртото тримесечие е 6,2% спрямо съответния период на предходната година. Спадът за третото тримесечие на 2009 г. бе 4,7 процента. Така, въпреки оптимизма на Дянков, че спадът на БВП "не е толкова зле", данните показват задълбочаваща се рецесия. Правителството вече публикува в своята конвергентна програма за развитие до 2012 година оптимистични прогнози за развитието на икономиката и прогнозира минимален ръст на БВП от 0,3% за тази година. Финансовият министър призна, че първите три месеца на 2010 г. ще са трудни, а ръстът се очаква от третото тримесечие.

Общият обем на БВП за 2009 г. възлиза на 66, 2 млрд. лева. Брутна добавена стойност за икономиката е 55,6 млрд. лева и реално намалява с 3,6% до-

стигнатото ниво през съответния период на 2008 година. Аграрният сектор намалява през миналата година с 2,9%, брутната добавена стойност на индустриалния сектор се свива с 8,1%. Секторът на услугите бележи спад с 1,5%.

Разходите за индивидуално потребление намаляват с 5,9%, а инвестициите в основен капитал -0 с 24,9%. Външнотърговското салдо е отрицателно и представлява 9.1% от номиналния обем на БВП. Това е единствената положителна новина от данните. През 2008 година дефицитът по салдото бе 23% от БВП. За 2009 г. износьт на стоки и услуги намалява с 10%, а вносьт с 21,8%. Данните по-

казват още, че аграрният сектор определя 4,4% от структурата на БВП. Относителният дял

на индустриалния сектор е 26,9%, а секторът на услугите заема най-голяма част - 68,7%.

ЕВРОЗОНАТА СЪС СПАД ОТ 2,1% НА ГОДИШНА БАЗА

Икономиката на еврозоната показва минимално подобрение през последните три месеца на миналата година. Тогава брутния вътрешен продукт е нараснал с едва 0,1 на сто спрямо предходното тримесечие. На годишна база пък е отчетен спад от 2,1 на сто. По-рано вчера стана ясно, че икономиката на Германия не е регистрирала ръст спрямо предходното тримесечие, а във Франция е отчетен ръст от 0,6 на сто. В Италия пък е отчетен икономически спад от 0,2 на сто. Най-силно от всички се е представила най-новата членка на еврозоната - Словакия, която е постигнала ръст от 2 на сто. В Гърция пък статистиката отчита най-голям спад - 0,8 на сто. Данните са предварителни, като след около месец се очаква ревизия.

Снимка БГНЕС

70 производители на бели и червени вина от варненския регион участваха в традиционния конкурс "Домашно вино 2010", провеждащ се за 14 поредна година. Голямата награда е 100-литрово бур

„Булгаргаз“ иска синьото гориво да поскъпне със 17%

Природният газ да поскъпне с 16,62 процента за второто тримесечие на годината. Това ще предложи на Държавната комисия по енергийно и водно регулиране (ДКЕВР) доставчикът "Булгаргаз", съобщиха от Българския енергиен холдинг (БЕХ). Така цената на синьото гориво от април ще скочи с 68,70 лева за 1000 кубически метра без ДДС и цената ще бъде 481,94 лева. Причините за искания ръст в цената са повишените цени на горивата на международните пазари през последните няколко месеца, уточниха от дружеството.

Прогнозната цена на компанията не включва надвзетия или недовзет приход от първото тримесечие, който беше въведен в края на миналата година чрез промяна в наредбата за цените на газа. Ако държавният регулатор реши да възста-

нови 50 процента от недовзетия приход за миналия тримесечен период, то газът според прогнозите на "Булгаргаз" трябва да поскъпне от април до 502,83 лева без ДДС. Това е допълнително увеличение към предложението над 16-процентов скок с 20,89 лева за 1000 кубически метра. При отчитане на 100 процента недовзет приход през първото тримесечие цената на синьото гориво трябва допълнително да се увеличи през второто тримесечие на 2010-а с 41,78 лева до 523,72 лева за 1000 кубически метра без ДДС.

Окончателното предложение на "Булгаргаз" за промяната в цената на синьото гориво от април ще бъде внесено в ДКЕВР до 11 март, а до края на март енергийният регулатор ще реши с колко да поскъпне природният газ през второто тримесечие.

„Щрабаг“ обжалва последния търг за магистрала „Тракия“

Австрийската компания "Щрабаг" е подала жалба в Комисията за защита на конкуренцията (КЗК) срещу Агенцията "Пътна инфраструктура", показва справка в регистъра на антимонополното ведомство. Компанията иска да бъде спряно възлагането на строежа на автомагистрала "Тракия" в участъка между Нова Загора и Стара Загора. КЗК все още не е образувала производство по жалбата, защото чака да мине задължителният по закон срок за отстраняване на нередности в документацията на жалбоподателя, ако има такива.

Офертите за строежа на магистралата бяха отворени преди

седмица. За победител в конкурса е сочено обединението "Магистрала Трейс", което даде най-ниска цена на търга. Водещ партньор в сдружението е българската "Трейс груп холд" на бизнесмена Николай Михайлов. В него влизат още дъщерното му дружество Пи Ес Ай, "СК 13 холдинг", "Виастрой инженеринг" и "Пътно строителство" - Добрич. Предложената от тях цена е близо три пъти по-ниска от най-високото предложение в конкурса. "Офертата ще се разгледа под лупа дали е устойчива. Ако можем да построим участъка за толкова ниска цена, ще е чудесно", увери тогава стро-

ителният министър Росен Плевнелиев.

Не бяха отворени ценовите оферти на турската компания "Доуш", австрийската "Щрабаг", консорциума "Български автомагистрала", в който влизат "Автомагистрала Черно море Шумен", "Главболгарстрой", "Пътстрой 92" и "Иса 2000", както и на обединението между хърватската "Конструктор инженеринг" и контролираното от Васил Божков дружество "Пътни строежи".

Комисията не оповести мотивите, поради които е декласирала четиримата участника. Те ще станат ясни с обявяването на решението за комисията за избор на победител.

Понеже цената на обединение "Магистрала Трейс" е по-ниска с повече от 30% от средната цена на останалите три кандидата, от компанията ще бъде поискана допълнителна обосновка, каза председателят на тръжната комисия Димитър Маргаритов. Той прогнозира, че комисията ще излезе с решение до три седмици. Цената, която предлага "Трейс", е 2,2 млн. евро на километър, докато в периода 2005 - 2007 г. построи отсечката от Оризово до Стара Загора за 2,4 млн. евро за км. Бюджетът, заложен от строителното министерство за отсечката от Стара Загора до Нова Загора, е 3 млн. евро за км.

Свят

Снимка БГНЕС

В Ирак започна кампанията за парламентарните избори, насрочени за 7 март. Предизборни плакати бяха разлепени в Багдад и други градове с призив към иракчаните да гласуват

Румъния реже спецпенсиите

„Привилегированите“ ще бранят правата си в съда

Магистрати, полицаи, депутати и военни в Румъния заплашват, че ще бранят в съда правата си, които имат при оттегляне от служба. Причината за недоволството сред „привилегированите“ пенсионери е нов спорен закон. Според него специалните пенсии за някои категории като магистрати, дипломати, пилоти или депутати, ще бъдат преизчислени на принципа „колкото си дал за пенсия, толкова получаваш“, съобщи в. „Адевърул“.

Бившият магистрат Адриан Миклеску, който е бил прокурор във Върховния съд, съобщи, че негови пенсионирани колеги вече са сформирали сдружение от 175 членове. По думите на Миклеску нормативният акт за пенсиите ще бъде атакуван в съдилища в страната и в чужбина.

Премиерът Емил Бок обаче е категоричен, че няма да има изключения и специалните пенсии ще бъдат преизчис-

лени в срок до пет месеца, пише „Адевърул“. Изданието допълва, че румънските депутати са поставени в положение да гласуват срещу привилегиите, които имат в момента.

Около 200 хиляди пенсионери в Румъния получават в момента специални пенсии. Те се полагат единствено на бивши служители в бюджетния сектор. Специалните пенсии се изчисляват на основата на последната получена заплата, а не на базата на всички заплати, получени от работещия по време на целия му трудов стаж, както става с пенсиите в частния сектор.

Одобреният в четвъртък от румънското правителство проектозакон за единната държавна пенсионна система има за цел да трансформира пенсионната система в съответствие с условията, поставени от Международния валутен фонд (МВФ). Цел-

та е системата да може да се самоиздържа и да бъдат елиминирани диспропорциите между най-високите и най-ниските пенсии. Сега най-голямата пенсия, изплащана от румънската държава, е в размер на 37 хиляди леи (9000 евро) и тя е над 105 пъти по-голяма от най-малката пенсия в Румъния, която е от 350 леи.

Същевременно стана ясно, че румънската икономика се е свила със 7,2% през 2009 г. след 10-годишен период на ръст. Спадът се дължи на ситуацията, причинена от световната криза, съчат официалните данни от Националния статистически институт на страната, съобщава АФП.

През 2008 г. румънската икономика отчете ръст от 7,1 на сто. Балканската страната беше сред най-силно засегнатите от рецесията в ЕС миналата година. През януари от МВФ прогнозираха, че румънската икономика ще се свие с около 7 на сто през 2009 г. и ще отчете слабо възстановяване от 1,3% през 2010 година.

Конференцията по разоръжаването била безполезна

Конференцията на ООН по разоръжаване е огромно пилене на пари за ООН и е безполезна, ако не успее да излезе от застоя, предупреди генералният секретариат на ООН, цитиран от Франс прес. Генералният секретар на организацията Бан Ки-мун е „много разочарован“ от застоя, в който се намира Конференцията по разоръжаване, отбелязва генералният директор на службата на ООН в Женева Сергей Орджоникидзе пред 65-те страни - членки на конференцията, свикана от 18

януари. Това е „огромен разход за бюджета на ООН“, след като „нищо не излезе“ от първите четири седмици на заседанията през 2010 г., допълни Орджоникидзе.

Конференцията официално не е орган на ООН, въпреки че е финансирана от Обединените нации. Работата на Конференцията по разоръжаване от началото на годината бе нищожна и дори отбеляза отстъпление след събудените надежди при приемането на програма за преговорите, допълни Орджоникидзе.

Спешно оперираха Клинтън

Бившият американски президент Бил Клинтън е бил хоспитализиран в Ню Йорк с болки в гърдите, съобщи световните агенции. Очаква се Клинтън да се възстанови напълно след сърдечната хирургическа манипулация в четвъртък, каза неговият лекар, който подчерта, че бившият американски президент не е получил сърдечен удар. „Процедурата мина много гладко“, каза на пресконференция в Ню Йорк лекуващият специалист д-р Алън Шварц.

Клинтън, който се подложи на байпас за освобождаване на четири запушени артерии през 2004 г., се оплакал наскоро от болка в гърдите и затова в четвъртък лекарите поставили два стента, за да освободят коронарната артерия.

Пентагонът тества лазерно оръжие

САЩ извършиха първото успешно изпитание на мощно лазерно оръжие с въздушно базиране, съобщи американската Агенция за протоворакетна отбрана. То е било извършено на полигона на военноморската база „Пойнт Магу“, Калифорния. Потенциалното приложение на насочена енергия за защита срещу балистични ракети бе доказана, когато Airborne Laser System ALTB успешно унищожи мишената - балистична ракета с течно гориво, още във фазата на изстрелване, заяви агенцията.

През април почват „Северен поток“

Строителството на газопровода „Северен поток“, който ще свърже Русия с Германия по дъното на Балтийско море, ще приключи през май следващата година и през септември 2011 г. по него ще потече газ. Това заяви руският премиер Владимир Путин, цитиран от oilru.com. Вчера финландските власти дадоха второто разрешително за преминаване през техни териториални води на газопро-

вода. Така проектът се сдоби с всички необходими документи за започване на строежа, след като през миналата година одобрението си дадоха Дания, Швеция, Германия и Русия.

Газопроводът с дължина от 1220 км ще доставя природен газ от руския град Виборг до германския Грайфсвалд по дъното на Балтийско море. Стойността му се оценява на 7,4 млрд. евро, а капацитетът - 55 млрд. куб. м годишно.

www.duma.bg

кратки

ЕК иска от Гърция допълнителни мерки

Еврокомисията поиска вчера Гърция да вземе допълнителни мерки с цел държавният дефицит на страната да бъде намален до 4 на сто от БВП през 2010 г. Искането бе направено от новия комисар по икономическите и валутните въпроси Оли Рен.

Китай и САЩ на нож заради Далай лама

Китайските власти призоваха САЩ незабавно да се откажат от провеждането на срещата между американския президент Барак Обама и тибетския лидер в изгнание Далай лама. По-рано говорителят на американския президент Барак Обама - Робърт Гибс, обяви, че срещата на президента на САЩ с духовния лидер е насрочена за 18 февруари в Белия дом.

Нимиц подновява усилията си

Посредникът на ООН в македонско-гръцките преговори за името на Македония Матю Нимиц ще посети Скопие на 23 и 24 февруари. Два дни по-късно, на 26 февруари, ще посети и Атина по покана на правителствата на двете страни.

Откриха 20 замръзнали талибани

Афганистанската полиция е открила телата на 20 замръзнали талибани. Терористите са открити мъртви в две пещери в планините в провинция Баглан, съобщи АФП. Бунтовниците избягали в планината, след като афганистанските сили за сигурност и силите на НАТО са започнали операция в централната част на провинцията.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Мразовита и снежна зима измъчва испанците. След поредния силен снеговалеж синоптици предупредиха, че в Северна Испания температурата ще падне до минус 13 градуса. Рядкото застудяване предизвика емоции и в Италия. За пръв път от четвърт век насам в Рим падна сняг

□ Свят

www.duma.bg

Вяра в лъч на надеждата

Появи се шанс, че в историята на многострадалния Афганистан започва нов етап

РОССИЙСКАЯ
ГАЗЕТА

СЪВМЕСТНО
ИЗДАНИЕ С

ДУМА

Михаил ГОРБАЧОВ,
експрезидент на СССР

Ситуацията в Афганистан е нажежена до червено. Загиват хора, в това число мирни афганистанци, жени, деца, старци, нямащи никакво отношение към терористите и бунтовниците. Правителството на страната губи контрол над територията ѝ - вече повече от десет провинции от 34 на практика напълно се контролират от движението на талибаните. Увеличават се производството и износот от страната на наркотици. Реална е опасността от сериозна дестабилизация на други държави в региона - не само на Пакистан, но и републики в Централна Азия. Започналата след събитията на 11 септември 2011 г., както изглеждаше тогава, напълно аргументирана акция по ликвидирането на гнездото на тероризма в Афганистан заплашва да се превърне в голям стратегически провал.

Необходимо е да разберем защо се случва това и какво може да се направи в тази почти катастрофална ситуация. Организираната неотдавна лондонска конференция с участието на редица страни и международни организации е само първа крачка в тази насока. Конференцията беше предшествана от активна подготвителна дейност, на нея бяха приети решения, които могат да променят вектора на развитието на събитията, но това ще стане само ако бъде преосмислен целият опит от последните десетилетия.

През 1979 г. съветското ръководство реши да вкара в Афганистан войски, оправдавайки тази стъпка не само със стремежа да се помогне на приятелските сили, но и с необходимостта да се стабилизира обстановката в съседната страна. Най-голямата грешка бе неразбирането на особеностите на Афганистан - неговата невероятно

сложна етническа, племенна, кланова структура, уникалните традиции, минималната управляемост. В резултат получихме това, което искахме да предотвратим - още по-голяма дестабилизация на обстановката, война, в която загинаха хиляди хора, с опасни последици за нашата страна. Освен това Западът и преди всичко САЩ, действайки в духа на "студената война", подливаха масло в огъня: те бяха готови да подкрепят когото и да е, само да навредят на Съветския съюз. За последиците не мислеха.

Със започването на перестройката новото съветско ръководство направи изводи от негативния опит на присъствието ни в Афганистан. Бяха взети две принципни решения. Първо, да поемем курс към изтеглянето на войските ни от тази страна. Второ, да работим с всички страни в конфликта и с въвлечените в него държави в интерес на националното помирение в Афганистан, превръщайки го в мирна, неутрална, никого незаплашваща държава.

Като поглеждам назад, мога да кажа, че това беше правилно, отговорно "двойно решение". Убеден съм: ако бяхме успели да го реализираме напълно, то много от последиците можеха да бъдат избегнати. И ние не само декларирахме този курс, но и честно, настойчиво го претворявахме в живота.

За успеха му бе необходимо искреното и отговорно взаимодействие на всички страни. Тогавашното ръководство на Афганистан прояви готов-

ност за компромис, премина повече от своята половина към помирението. И в редица райони на страната този процес започна. Но Пакистан, особено военната му върхушка, и САЩ блокираха всички пътища към урегулирането. Те се интересуваха само от едно: изтеглянето на съветските войски, след което те се виждаха господари на положението. Като лиши правителството на Наджибула и от минимална подкрепа, Борис Елцин направи го зарадва.

През 1990-те светът като че ли загуби интерес към афганистанските проблеми, а междувременно в страната властта взеха сили, които я превърнаха в крепост на ислямския фундаментализъм и развъдник на терористична заплаха. Политиците на Запад се стреснаха едва след събитията от 11 септември. Но и тогава взеха решение, което днес трябва да се оцени като не докрай обмислено, едностранчиво.

След като свалиха от власт талибаните, САЩ решиха, че основната задача е изпълнена, че постигнатото с малко кръв военно решение на проблема ще е сигурно. Изглежда първоначалният успех изигра определена роля и за това с каква лекота американците направиха следващата стъпка по пътя към милитаризирането на политиката в Близкия и Средния изток - имам предвид взетото още тогава решение за военна интервенция в Ирак. В Афганистан междувременно изграждаха демократичната фасада, която трябваше да охраняват "международните сили за съдействие на сигурността", тоест войските на НАТО. Тази организация все повече претендираше за ролята

Решението на проблема Афганистан може да бъде само политическо, военният път се оказа провал

въсщност на международен жандарм.

Случилото се след това е добре известно. Военният път за решаването на афганистанския проблем с всяка година показваше все повече несъстоятелността си. Това вече не бе тайна за никого, за това говориха всички, чак до посланика на САЩ в Афганистан, чиито отчаяни телеграми неотдавна станаха достояние на широката публика. И когато ме питаха какво бих посъветвал президента Обама, който наследи от предшественика си изключителна тежка ситуация, аз отговорях: целта трябва да е политическо урегулиране и изтегляне на войските. А за това е необходима стратегия за национално помирение.

И ето че в Лондон прозвучаха тези тезиси, които ние навремето предлагаме на партньорите, но не срещнахме разбиране: помирение, привличане на всички щогоде разумни сили в процеса на възстановяването на страната, прехвърлянето на акцентите от военния върху политическия фактор. Представителят на ООН в Афганистан заяви,

че трябва да става дума за демилитаризирането на цялата стратегия в Афганистан. Жалко, че това не е казано - и направено - много по-рано!

Предстои труден път. Към днешния ден шансовете за успех - именно за това трябва да се говори, а не за военна "победа" - могат да се определят в най-добрия случай като "петдесет на петдесет". Започнаха контакти с елементи от движението на талибаните, трябва по-настойчиво да се настоява за включването в процеса на Иран, да се води активна работа с пакистанците.

Важен участник в процеса на афганистанското урегулиране може и трябва да стане Русия. Западът би трябвало по достойнство да оцени позицията по афганистанския проблем, която зае руското ръководство. Тя е далечна от злорадото самоотстраняване - вие там се мъчете, а ние си измиваме ръцете. Русия е готова да взаимодейства със Запада по този въпрос, защото правилно разбира интересите си, вижда, че афганистанското огнище на заплахи е опасно и за нея. Тя съвсем законно пита:

защо за цялото време на присъствието на войските на САЩ и НАТО на практика нищо не бе направено за решаването на проблема с производството на наркотици, голяма част от които попадат в Русия през рехавите граници на съседните страни? Справедливо е и друго искане на Русия - за участие в икономически проекти, в това число за възстановяването на десетки обекти, построени с наша помощ и разрушени през 1990-те години. Русия е съсед на Афганистан, тя е готова да сътрудничи, но нейните интереси трябва да бъдат взети под внимание. Уж изглежда елементарна логика, но се налага да се напомня за нея.

Бих искал да се надявам, че в историята на многострадалния Афганистан започва нов етап, че за милиони афганистанци проблясва лъч на надеждата. Шанс наистина се появи, но за реализирането му е необходимо много - реализъм, настойчивост и, не на последно място, честност при оценката на грешките, допуснати в миналото, умение то да се учим от тях.

МОСКВА Е ДОВОЛНА ОТ КОНФЕРЕНЦИЯТА В ЛОНДОН

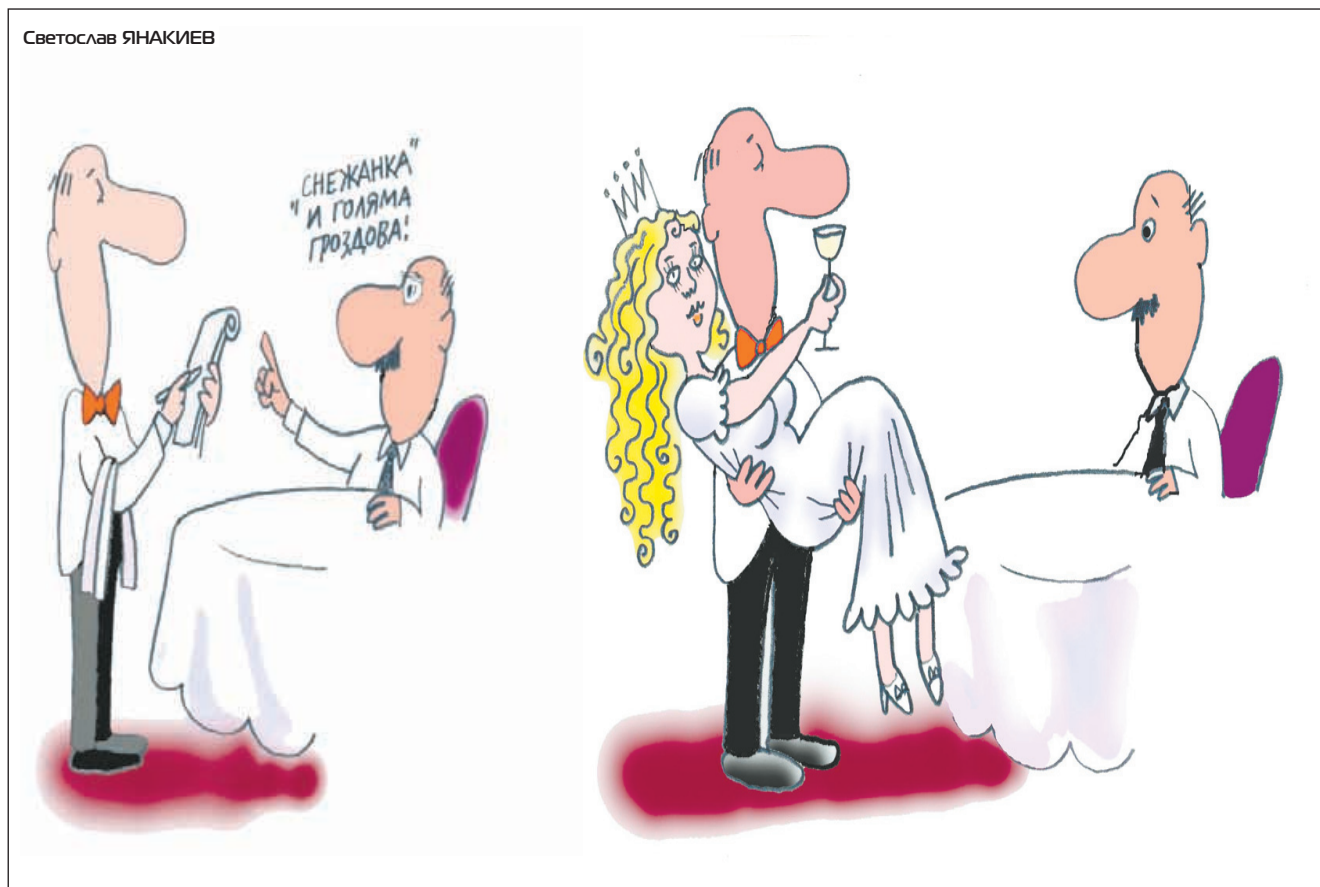
Москва смята, че международната конференция за Афганистан в Лондон е нова стъпка към създаването на мирна и независима афганистанска държава.

"Конференцията се превърна в значим етап от международните усилия за подпомагане на Афганистан в името на по-скорошното установяване на мирна, независима, неутрална и икономически устойчива държава", съобщиха от департамента за информация и печат на руското МВНР.

Участниците в конференцията приветстваха стремежа на афганистанското правителство да получи по-голяма самостоятелност в управлението на страната след предаването на отговорността за реда и стабилността от международните сили. "Конференцията подкрепи курса на Кабул за прекратяване на кръвопролитията чрез реинтеграцията в цивилния живот на талибаните и други антиправителствени бунтовници при условие, че признат конституцията на страната, откажат се от въоръжената борба и скъсат връзките си с „Ал Кайда“, съобщиха от руското външнополитическо ведомство.

Общество

Светослав ЯНАКИЕВ

Шатна бройка

ИРА
ТОДОРОВА

Тези дни отвсякъде ни засипват информации за октоподи, скариди, нагли и какви ли още не. Няма лошо. Ще е добре да се почувстваме по-сигурни, стига да не е само на приказки. Наистина според проучване 75% от хората се вълнуват за сигурността си. 77% обаче денонощно мислят дали утре няма да им е последният работен ден.

Обещанията на 5 юли миналата година бяха много. Самодоволството, че хората са избрали

вожда, не спря да се лее. Само че какво ли си мисли този народ, дето само след шест месеца видя лъснатата наяве истина.

Селата и малките градове изнемогват. И нека властта не приема случващото се там като поредната цифра от статистиката. Защото това са хора. Поредният от тях бе съкратен от работодателя си дни преди да се пенсионира. Да оставим настрана унижението, че човекът е един от спецове в областта. Парадоксът е, че е дал всичко от себе си, та дори взел, че си изкарал годините трудов стаж за пенсия. Само дето бил толкова ентузиазизиран да работи, та сега е млад и няма навършените години за пенсия. Е, да даде Господ да доживее тези две години.

Само преди дни две от специалистките на ГЕРБ в областта на социалната политика в парламента излязоха и отговорно заявиха, че всичко е наред. Пари за обезщетения на безработните имало, програми за преквалификация имало, процентът на незааетите не бил висок и т.н. Дори двете депутатки изтъкнаха, че те и колегите им всяка събота и неделя си пътували по районите и не виждали нищо притеснително.

Ако за тях не е притеснително, че човек на години, непригодни за работа като сервитьор, е останал на улицата... А друга работа по малките села дали има? А може би ще го преквалифицират и ще го направят компютърен спец. Ако за тях не е притеснително какво ще вечерят, за този човек може би е. Ако за

тях не е унизително да не могат да купят нещо на децата си, за него може би е. А да оставим настрана, че в малките общини парите за програми за преквалификация са крайно недостатъчни.

Не е ли крайно време управляващите да помислят за българина, ама не като цифричка. А дори да е като цифричка, нека ги броят, както брояха бюлетините лятоска. Защото иначе изглежда, че един голям октопод се е наместил в главите на тези, дето мъдрят социалната политика на новата власт. Колкото и да е стряскаща престъпността, 700 000 безработни в края на годината звучи стресиращо.

А нищо чудно тогава да ловите тези, на които сега не обръщате внимание! Защото щатни бройки в престъпността - бол.

Към животните - без любов

МИЛЕНА
НИКОЛОВА

Тези дни по националните електронни медии в пространен репортаж за един арестуван богат българин целокупната общественост видя, че въпросният човек отглежда в клетки леопард и тигър. Ден по-късно журналисти издирваха къде се подвизава избягала лъвица на 6 месеца, за която се твърди, че е собственост на роден митничар. Невръ-

стният хищник изчезнал незначително как от своето митничарско убежище и се скитал гладен някъде из Хасковско. Имаше и други невероятни случаи в нашата невероятна родина, като онзи българин преди години, който си намерил питона у съседа. И прочие човеко-животински работи.

Вярно е, че в държавата ни тепърва хората се учат как да се спазват законите. А те по принцип функционират единствено на хартия. Странното е, че дори са приети от Народното събрание, има и екоорганizations, които явно са заети с прозаични дейности.

Съществуват и контролни органи към ветеринарни служби, за които важат въпросите за-

кони, които се отнасят от това как да се спасят едри хищници от техните стопани, до това, че търговията с подобни екземпляри е съвсем забранена. Забраната важи за застрашени от изчезване видове като въпросния нещастен тигър, хилавия леопард за домашна употреба и лъвицата от Хасковско.

Но навярно у нас бизнесът има физическата потребност да се снабди с някоя и друга дива едра котка, с която да се идентифицира. С която да се похвали на любимата, да заплаши конкуренцията или да зарадва невръстните си деца.

Странно е в държава като България да съжителстват бетонни вили с въпросните животни и съградените баровски

мини зоопаркове, в които животните са в ролята на великомъченици. И възниква естественият въпрос дали трябва 6-месечната митничарска лъвица или някой недохранен и изпуснат от клетката леопард да закусят с индивид от човешкия род, за да се предприемат мерки за опазване на общественото ни от подобни изненади. Дали наистина е нормално любимият питомец в блока на съседа ни да е питон и как може да се спи, когато в съседния апартамент се разхождат любезни тарангули с любящ ги стопанин. Все въпроси с две посоки. От това как да спасим хората от един почти филмов кошмар, до това как да избавим и животните от този човешки ад.

Датума

13

www.duma.bg

1873 - В КАЗАН СЕ РАЖДА ФЬОДОР ШАЛЯПИН (1873-1938), ПРОЧУТ РУСКИ ОПЕРЕН ПЕВЕЦ. От 1890 г. е хорист в оперната труппа

в Уфа, изпълнявайки и малки солови партии. По-късно учи при оперния певец Дмитрий Усатов в Тбилиси, където започва професионалната си артистична дейност. От 1895 г. е в труппата на Мариински театър, а през 1896 г. постъпва в Московската частна опера. Голямо значение за него има творческото приятелство със Сергей Рахманинов. От 1899 г. пее едновременно в Большой и в Мариинския театър. От 1901 г. започват триумфалните му гастролни турнета в чужбина - Милано, Париж, Ню Йорк, Лондон. Напуска Съветския съюз през 1922 г. и се установява в Париж. През 1934 г. посещава България. Шаляпин се изявява и като оперен режисьор - поставя "Дон Кихот" от Жул Масне, "Хованщина" от Мусоргски. Снима се и в киното - "Иван Грозни", "Дон Кихот". Умира на 12 януари 1938 г. в Париж.

1920 - ЛИГАТА НА НАЦИИТЕ ПОТВЪРЖДАВА ПОСТОЯННИЯ НЕУТРАЛИТЕТ НА ШВЕЙЦАРИЯ. Лигата на нациите е известна и още

като Общество на народите, съществува между Първата и Втората световна война. Нейните цели са били понижение на степента на въоръженост, разрешаването на международни спорове и подобряването на световното благосъстояние. Лишено от собствени въоръжени сили и зависимо от Великите сили за налагане на решенията си, Обществото на народите трудно се справя със задачите си. Началото на Втората световна война показва, че обществото се е провалило в основната си цел - предотвратяване на мащабен военен конфликт. Организацията на обединените нации (ООН) заменя Обществото на народите с по-голям успех, като наследява някои негови агенции и организации.

1945 - ДРЕЗДЕН Е БОМБАРДИРАН ОТ КРАЛСКИТЕ ВОЕННОВЪЗДУШНИ СИЛИ. Дрезден

става цел на съюзната авиация, защото се явява важен транспортен възел, и по този начин прави невъзможен обхода на сухоземните части от Лайпциг и Берлин през Дрезден. В резултат на бомбардировките около една четвърт от промишлените здания са унищожени и половината от жилищните сгради на града са срутени или тежко повредени. За няколко седмици е парализирано движението на транспорта. Жертвите сред населението се оценяват на около 25 000, а над 30 000 са ранени.

1988 - В КАЛГАРИ, КАНАДА СА ОТКРИТИ XV ЗИМНИ ОЛИМПИСКИ ИГРИ. Те се провеждат от 13 до 28 февруари 1988 г. Към алпийските ски са прибавени още 2 дисциплини - супергигантски слалом и комбинация. Игрите се

прочуват и с участието на ямайски отбор по бобслей. На първо място по медали се класира СССР с 11 златни, 9 сребърни и девет бронзови.

2003 - В СОФИЯ УМИРА ДИМИТЪР МИШЕВ (1933-2003), професор, доктор на техническите науки, академик на БАН. Като студент се

включва в изследователската група по разработката на първия телевизионен център в България. През 1957 г. завършва магистърска степен във ВМЕИ, София, а през 1971 г. защитава докторат. От 1959 до 1998 г. е преподавател и лектор във ВМЕИ, София и Варна, в Минно-геоложкия институт в София, в Центъра за подготовка на космонавти "Юрий Гагарин" Москва, Пловдивския и Софийския университети. От 1996 г. е директор на Централна лаборатория за слънчево-земни взаимодействия. Димитър Мишев участва в разработки и внедрявания в областта на космическите изследвания, телевизионната и комуникативната техника. Главен създател на цветната телевизия у нас. Един от инициаторите и лидерите на научните програми за българските космически полети. Автор и съавтор на 66 патента и изобретения, български, руски и френски, на 300 публикации в научни списания.

Интервю

www.duma.bg

Сузане Брандщайгл:

Образованието на децата е бъдещето на обществото

Училището е мотор на успешната интеграция, убедена е президентката на Виенския съвет за образование

Интервю на Боряна ЙОСИФОВА
Виена, специално за ДУМА

□ Г-жо Брандщайгл, вие сте почетен гост от австрийска страна на Виенския бал в София. Посетила сте и много други Виенски балове в чужбина. Какво е мястото на тази австрийска традиция в рамките на едно културно сътрудничество според вас?

- Действително съм посетила като официален гост Виенски балове в Рим, Брюксел, Канада, Лондон, Барселона, Бостън, както и в София през 2009 г. Сега с удоволствие ще присъствам тук за втори път. Спомените ми от миналата година са чудесни. Останах с впечатление, че Виенският бал в София се е превърнал в истинска институция и на него присъстват представители на политическите, културните среди и бизнеса в страната ви. Това е впечатляващо и е в духа на автентичните балове, които се провеждат при нас във Виена. Трябва да ви кажа, че не навсякъде в чужбина е така. На Виенски балове в Лондон и Бостън например идват основно австрийци, които живеят, или студенти, които учат там. Пътуването до България за мен е донякъде и работно посещение, защото планирам срещи с мои ресорни колеги в София. Очаквам интересни разговори и бъдещо сътрудничество. България е член на Европейския съюз и наш партньор.

□ Кои проекти в областта на международното сътрудничество на ръководения от вас Виенски съвет за училищно образование бихте открили?

- Важна инициатива е проектът "EdGATE" (Education Gate), или "образователна врата". Сред нашите партньори в него са педагогическите факултети на университетите в Единбург и Краков, Министерството на образованието в Босна и Херцеговина, градските отдели за образование в Загреб, Белград и Киев. Основни пунктове в нашия проект са обмяна на опит на равнище образователни училищни програми, контрол върху качеството на обучение, провеждане на успешна интеграция и т.н.

Друг проект с голямо значение е надрегионалната работна програма между градовете Виена, Братислава, Бърно - така нареченият проект "Centrope". Същността е работна програма между учени-

ци, учители и образователни експерти с цел да се изгради обща, надрегионална и европейска образователна стратегия.

□ Често изразявате мнение в пресата, че "училището е моторът на успешната интеграция". Кои са вашите приоритети в осъществяването на тази задача?

- Проблемът с успешната интеграция в училище е много сериозен и от решаващо значение за бъдещето на едно дете и неговото място в обществото на по-късен етап. Според най-актуални данни в момента във виенските училища 49,7% от децата са с майчин език, който не е немски. Това в буквален смисъл означава, че всяко второ дете не е от австрийско семейство. Съзнателно не употребявам изрази като "училищни класове от чужденци" и подобни дефиниции, с които обикновено си служат и спекулират популистките партии. Във Виена например това е Партията на свободата, която се опитва да създава

СУЗАНЕ БРАНДЩАЙГЛ завършва филология и педагогика. В началото на кариерата си преподава немски език и история. През 1994 г. постъпва като ръководител на отгел, а от май 2001 г. е назначена за президент на Виенския съвет по училищно образование. Под нейно пряко ръководство са 670 училища, 220 000 ученици и 23 000 педагози във Виена. Госпожа Брандщайгл е почетен гост на Виенския бал в София, който ще се състои тази вечер в "Кемпински хотел Зографски".

напрежение в обществото и политическа враждебност, говорейки за заплахата от чужденците. Това е погрешно. Социалната политика, която Виена провежда, е за достъпно и качествено образование за всички. Децата с различен от немския майчин език не бива да бъдат заклеимявани, а успешно интегрирани. Приоритет за мен в това отношение е новият проект за задължително целодневно учи-

Снимка ЛИЧЕН АРХИВ

Сузане Брандщайгл сред ученици в Деня на виенските училища

Нашата социална политика осигурява на децата равни възможности да се учат

лище, което искаме да въведем във Виена. Така учениците, без излишен стрес, ще бъдат улеснявани в по-бързото усвояване на езика, благодарение и на следобедните занимания с педагог. За деца, които проявяват дефицити и не са подготвени за първи клас, въведохме успешно програмата "1+1", която се изразява в създаването на предучилищни паралелки. В контекста на цялостния модел за интеграция и финансово облекчение за родителите е и безплатната детска градина, която от есента на 2009 г. вече е факт във

Виенския бал в София се е превърнал в институция

Виена.

□ Разнообразието и възможностите, които училищата във Виена предлагат, са наистина впечатляващи. Бихте ли споделили повече подробности?

- Във виенската училищна система има около 670 училища, от които 245 са частни, а останалите - държавни. Има училища, подпомагани финансово от католически ордени, има училища, в които учебните програми се изучават на два езика в комбинация: немски и английски или немски и френски. Има гимназии, професионални, търговски, хуманитарни училища. Има и система от музикални училища, финансирани от общината във Виена, които предлагат факултативно възможности за изучаване на инструмент.

Особено държа да подчертая програмата, която дава възможност на заболели деца да бъдат обучавани по време на престоя им в болниците. В момента имаме такова сътрудничество с 11 болнични заведения във Виена, едно от които е специализираната болница за раково болни деца. Възможността децата да бъдат обучавани там от една страна ги улеснява да не изостават с учебния материал, но едновременно с това има и силно позитивен психологически ефект, който им помага по-лесно да понесат спецификата на болничната обстановка и душевната травма от болестта.

Общество

www.duma.bg

(Без) Временното ПРАВИТЕЛСТВО

Случаят „Михов“
подсказва за разноръчност
в ГЕРБ

Милена НИКОЛОВА

Часовникът на ГЕРБ отмерва бавно времето, което остава на Бойко Борисов да е на власт. А то е с половин година по-малко. Когато стана ясно, че има вероятност да управлява страната, в ГЕРБ спешно написаха управленската си програма. В нея имаше синтез на пожелания и най-вече воля само за едно - да се формира ново правителство след получения резултат от изборите, ако достигнат хора за парламентарно мнозинство. В типичния предизборен вид писмено бяха синтезирани в някаква една уж-управленска програма, където надеждите и планове бяха от общ характер. Най-важните приоритети се оказаха намерението за промени в наказателното законодателство и най-вече структурирането на МВР по подобие на 2001 година, когато сегашният премиер е бил главен секретар във ведомството. От лятото досега ГЕРБ продължава своето предизборно поведение, като не разбира или не желае да проумее, че вече има всички властови ресурси, за да направи така, че хората да живеят по-добре и по-сигурно.

Шест месеца безвремие

Първата половин година от управлението на ГЕРБ мина основно в анализи за онова, което е заварено като наследство от предишните. За конкретни анализи и отчети на "положението" бяха безвъзвратно загубени три месеца, в които напълно се разрази очакваната и у нас икономическа криза. Но в момента ГЕРБ продължава да се държи като опозиционна политическа сила, а основните послания към обществото и управленските планове са систематизирани в три направления - софийското метро, магистрала "Тракия" да стигне до морето и промени в НПК. Дори при наказателното законодателство става дума за избиращелност на промените - мерките са против всички, които отвлечат хора с пари и техните деца, заливат с киселина същите хора с пари и техните жени и т.н., и т.н. Между другото се появяват някакви законодателни инициативи като това нотариусите да запазват бизнеса си, прехвърляйки го на близки, докато са депутати, или пък като нов закон за отстрелване на дивеча в размножителния му период. Нещо подобно са и промените в Закона за ГМО, който обслужва само един кръжок в ГЕРБ. Всички други теми на обществото изглеждат като в мъгла, в която се очертава безвремие да стане основно политическо поведение и през цялата година. Едновременно със словесните потоци по всички възможни електронни и хартиени медии премиерът извършва хаотични движения и покрива какви ли не кризисни точки. Той обризва надлежно от блокадата на българо-гръцката граница до закриването на болници и детските градини в столицата, като накрая осъбва ту в Берлин, ту в Лондон. От посещенията зад граница не произтича нищо (говорим за инвестиционни споразумения и проекти) освен снимка за спомен на някоя знакова за Европа и света политическа фигура с българския премиер.

Затова грижливо изграденият предизборен образ вече издиша. А поведението на премиера не подсказва за активно водена политика, а за политика, следваща събитията. По тази причина властва общественото подозрение, че

България е на автопилот

Другото наименование на днешното ни политическо и икономическо развитие се обобщава във формулата "всеки се спасява сам". Едва дошли на власт и вече са налице първите симптоми за разноръчност вътре в ПГ на ГЕРБ. Това са същите тези депутати, които плахо навлязоха в поли-

Снимки Благвеста ЦВЕТКОВА

Мнозинството изглежда единно, но вътре вече бушуват интереси и страсти

тиката и които медиите нарекоха "мъртви души". В парламентарната група на ГЕРБ вече има поне два властови центъра. Съвсем ясно може да се отличи онзи "финансов" кръг, в който членуват тези, които се смятат за най-подготвени по икономическите въпроси в ГЕРБ. Повечето са от така нареченото финансово лоби, някои идват и отвъд океана, другите са родни бизсмени със завидни капитали. Този кръг има друга цел, неразбираема за Бойко Борисов, с кодово название "ERM 2", което, преведено на български, означава скъсяване на сроковете за въвеждане на еврото у нас. Това е целта на управлението, както си го представя тази част от ГЕРБ и нейната част от парламентарната група на ГЕРБ. В този кръг членуват днешни вицепремиери, бизнесмени и депутати, които за шест месеца вече излизат от схемата на "мъртвите души". Те се борят доста активно за своето присъствие в политиката и част от тях нямат намерение безславно да си отидат от власт. Те не са като онзи бургаски рапър, който Борисов показно отзова от парламента и който се самопожертва, за да не урони престижа на партията.

В целия този вътрешнопартиен кръг недвусмислено се прокрадват и кадри от НДСВ, които макар и само като експерти, вече участват във формирането на политиката в ГЕРБ. Затова неясно е дали Борисов е одобрил тази приемственост, при която бивши жълти министри свободно работят в новата конфигурация под флага на ГЕРБ.

Добре познатият сценарий

Ситуацията в ГЕРБ недвусмислено

повтаря поведението на НДСВ в зората на парламентарния му живот. Там също имаше лидер, чийто интерес беше различен от този на лобитата в неговата парламентарна група. Разбира се, тяхната цел беше много специфична и свързана с отделни отрасли на държавата и затова процесите на разединение бяха значително по-бавни, а печалбите - големи. В ГЕРБ противоборството се очертава с доста по-бързи темпове, отколкото при НДСВ. Вече се усещат първите симптоми на еманципация на депутати от ГЕРБ от своя лидер. В началото покорни, към днешна дата извън политическото ръководство вече има желаещи да докажат своята самостоятелност и заявят себе си пред света. В момента върви процес, който недвусмислено подсказва, че част от тези над стотина депутати вече започват да си мислят, че не те са в парламента заради Бойко Борисов. А обратното:

Той е на власт, защото Те са го избрали

Така е формално и по конституция. Именно тази закономерност дава самочувствие на депутатите, които вече вкусват от благата на парламентарния живот. Живото доказателство на тази тенденция е случаят "Михов". Илиян Михов почти успя да стане вицепремиер, но килимът под краката му беше издърпан в последния момент. Това е и първият провал на идеи, които Бойко Борисов преживя. Крахът на неговите желания не беше инспириран от опозицията и онова БСП, което той винаги заклепва с

повод и без повод. Отлагането на кандидатурата на Илиян Михов дойде за Борисов заради хора от ГЕРБ, а разкопът беше в собствените му вътрешнопартийни редици. Именно там тихичко тлее огънят на вътрешната му опозиция.

В контекста на провала на проекта "Михов - вицепремиер" с дублиращи ресори с тези на Симеон Дянков бяха мобилизирани всички налични ресурси на опозиционерите в ПГ на ГЕРБ. А за подсилване на удара срещу новия кандидат за вицепремиер беше задвижен и арсеналът от СДС и ДСБ. Във вътрешната интрига в ГЕРБ се включиха активно като действащи лица лидерите на ДСБ Иван Костов, на когото по инерция пригласяше и Мартин Димитров.

Самият факт, че Михов остана неясно докога да преподава в Сингапур, вече доказва, че в ГЕРБ има втори властови център. Заради вътрешния отпор Борисов ни в клин, ни в ръкав отстъпи от бляскавата си идея да си назначи трети вицепремиер. Той му беше необходим, за да парира силния Втори в държавата - Дянков. Поражението беше замазано набързо, за да не се усети, че премиерът може би не е толкова силен, колкото надува мускулите си. И за да не изглежда обезсилен, Борисов декларира, че може още днес да върви на избори. Реплика, която не беше инспирирана и насочена към левицата, а към всички онези, които могат да се окажат без лидер и партия в един момент.

Въпреки това репчене вече е ясно, че вторият център вече изисква от него отчет, свикване на изпълнителни комисиции в ГЕРБ, където да се обсъждат реструктуриранятията. Това показва, че онези, които са алтернатива в ГЕРБ, не са готови да се самопожертват. Тези хора не са като Искра Фидосова, Цеца Цачева и Цветан Цветанов, подготвени и винаги в услуга на лидера. Те са хора, които имат и знаят как да ползват властовия си ресурс, даден от Борисов. Дори и когато нищо не правят за държавата, вече не е толкова лесно да бъдат махнати, защото са на знакови постове във властта. В подкрепа на същите тези хора са винаги готовите да подпомогнат разкола в ГЕРБ лидери на ДСБ и СДС. Две формации, които си въобразяват, че ако ГЕРБ го няма, при тях ще потърси утеха поне 20 процента електорат на бъдещи избори. Затова те чакат своя час, за да оглозгат онова, което ще остане от проекта ГЕРБ.

Подкрепата на Иван Костов и Мартин Димитров ще приключи, когато ГЕРБ изпадне в трудна ситуация

Общество

www.duma.bg

Илюзии, отгадени на концесия

Значимият въпрос е за надзора на гържавата при ВиК услугите в полза на потребителите

Янко ДОЛАПЧИЕВ

След визитата на българската правителствена делегация в Берлин министър Росен Плевнелиев направи сензационното съобщение, че от 2011 г. цялата ВиК мрежа ще бъде концесионирана. Поука той взел от "Берлинер васер" - концесионера, който управлява водата на германската столица. Министърът уточни, че общините ще трябва да се обединят във ВиК асоциации, които да сключват договори с инвеститорите на основата на публично-частното партньорство. Той критикуваше кметовете, че не били свикнали да работят заедно и ги предупреди да не възпрепятстват гласеното начинание. За концесионирането министерството работело с Международната финансова корпорация (IFC). Ще напомним, че тя е звено от Световната банка и задачата ѝ е да намира място за частни инвестиции в публичната инфраструктура на Югоизточна Европа. Концесиите на водопроводите са единствен вариант те да се обновяват, защото парите от еврофондовете са насочени към пречиствателните станции - изтъкна Росен Плевнелиев. До края на март общините трябвало да прехвърлят активите си на новосъздадените асоциации по ВиК. В тях те ще имат дял от 65%, останалото е публична държавна собственост и най-вероятно концесионните договори ще бъдат за 25-35 години, изтъкна министърът.

Скъпа услуга

Подмяната на водопроводните тръби би струвала 3-4 млрд. евро - сума, непосилна за нашите публични финанси. Последните значими поправки в Закона за водите бяха приети през юни 2009 г. Те влязоха в пленарната зала под натиск на Брюксел, но не отраз.

Еврокомисията искаше да се изясни собствеността на ВиК дружествата, която бе общинска, държавна, та дори и частна. При такова изобилие от настойници раздаването на европейски пари явно бе невъзможно. Брюксел настояваше и да бъде гарантирано прилагането на единна тарифа за потребителите за всеки конкретен ВиК регион, централизиране на правомощията за планиране на регионално равнище и да се премахне роенето на регионални ВиК оператори, обслужващи малки населени места. Всичките тези изисквания трябваше да влязат в Закон за ВиК сектора, какъвто дотогава нямаше. За целта бе създадена работна група към регионалното министерство, привлечени бяха специалисти от неправителствената Българска асоциация по водите. Когато през 2008 г. законът най-сетне бе написан, институциите, свързани с управлението и с използването на во-

Подмяната на амортизираната до крайност ВиК инфраструктура ще продължава да бъде задача с много неизвестни след всякакви - и парламентарни, и общински, избори

дата: МРРБ, Министерството на екологията, на икономиката и енергетиката (заради ВЕЦ), здравното министерство (заради минералните води) и сдружението на общините не можаха да се погледят и проектът дори не стигна до Народното събрание.

Беше създадена нова междудушевствена работна група. Целта бе този път не да се напише нов закон, а ВиК секторът да влезе в съществуващия Закон за водите. Никой обаче не потърси Българската водна асоциация - казва нейният зам.-председател проф. д-р Теню Пейчев, което се отразява на качеството им. Поправките влизат в Закона за водите, след като са приети в Народното събрание през юни м. г. С тях обаче е пуснат духът от бутилката - открива се възможност за всеобщо концесиониране. Проводник са ВиК асоциациите, които трябва да обединят и заменят съществуващите водни дружества. През ноември новият кабинет направи промени в закона, те обаче се отнасяха най-вече до промяна на срокове - вече бе ясно, че няма как до 31 декември 2009-а дружествата да представят на министъра на МРРБ списъците със своите активи.

Според Закона за водите асоциациите са юридическо лице и са арбитърът при определянето на концесионера. Максималният им брой е 27 - колкото са областите (столицата вече има концесионер). Законът определя обособената територия на всяка ВиК асоциация - в нея попадат държавни и общински ВиК системи и съоръжения. Решаваща дума в тях обаче ще има принципалът - министърът на МРРБ.

100 процента концесиониране

за каквото говори Росен Плевнелиев, е невъзможно, са категорични специалисти. Първо,

светът не познава такъв случай. Думите на министъра те обясняват с непознаване на действителността и с липсата на опит - около министъра нямало нито един човек от бранша. Н.с. Албена Ватралова коментира, че до 2008 г. е работила по проекта на Международната финансова корпорация. Тя е категорична, че ЕК никога не е поставяла изискване за концесиониране, а за уреждане на собствеността на ВиК дружествата. Според нея само в Англия и Уелс секторът е изцяло концесиониран (дори приватизиран), но в Шотландия управлението на водата е държавна грижа. В някои страни е забранено ВиК услугите да са частни заради социалните им функции. В Исландия водата се управлява от държавата и е безплатна - твърди проф. Теню Пейчев.

Албена Ватралова казва, че след проучването на IFC са определени като надеждни за концесиониране ВиК дейностите в Пловдив, Бургас, в Плевен, Стара Загора, Добрич и Ловеч. Официално обаче дружествата в България са 51. Като се прибави и периметърът на действието на "Софийска вода", е ясно, че като перспективни за частно управление IFC смята гъсто населени райони с безпроблемни водоизточници. Водоснабдяването на бедните градчета и крайграничните райони ще остане бреме на общините. Не е възможно повсеместно концесиониране, коментира Албена Ватралова, заради печалбата, която трябва да има новият оператор. Малките ВиК дружества и сега се задъхват при събиране на парите от потребителите.

Собствеността

Великото преброяване на "пилците" - тръби, помпи, кранове, пречиствателни станции и канали, за да се избистри собствеността на ВиК дружествата,

трябва да завърши до пролетта. Съмнения обаче има още отсега, че и този срок ще бъде спазен. Докато областният управител на Варна Славчо Славов смята, че формирането на асоциациите е революционна идея и че само така ще могат се наберат инвестиции за подмяна на тръбите, то губернаторът на Плевен е разколебан. През декември Иван Новкиришки каза, че е оставил в МРРБ доклад с проблеми от законодателно естество. В него пита на кого се водят все още работещи активи, строени в соцвремената, които не са вписани в балансите нито на общините, нито на съответните водни дружества. Според закона ВиК асоциацията трябва да даде на кандидат-концесионерите пълна документация какво получават, но дали може да се изготви? Неразбории могат да възникнат и между самите области (ВиК асоциации). Водопреносната система от р. Черни Осъм например захранва регионите Ловеч, Троян и Плевен и някога е изградена с пари на окръг Плевен. През декември управителят на плевенското ВиК инж. Митко Спасов се оплака, че при определяне цената на водата ДКЕВР не е взел предвид техни инвестиции.

Забравен пример

През 2000 г. имаше пилотен проект на Световната банка за приватизация и обединяване на ВиК дружествата на Варна и Шумен. Бе избран дори консултант - холандската фирма "Аркадис" (други я смятат американска), прочула са по-сетне, че пресмяташе загубите за България от затварянето на 3 и 4 блок на АЕЦ "Козлодуй" и че ѝ бе възложено техническо проучване за строежа на жп линията София-Скопие. Мераклия за 49% от капитала на "съюзеното" дружество тогава

така и не се намери, пропадна и идеята за концесия, макар да се спрягаше и любимецът на министър Плевнелиев "Берлинер васер" и "Интернешънъл уотър" - който след сделка под името "Юнайтид ютилитис" стана собственик на "Софийска вода". Една от причините за провала бяха непримирими противоречия за водоползването между 20-те общини на територията на Варна и Шумен.

Примерът „Софийска вода“

В своето изказване министър Росен Плевнелиев се застрахова, че новите концесии нямало да повтарят грешките със "Софийска вода". Ще напомним, че тя бе обещава с ударни инвестиции да намали до края на "мандата си" течовете от 66% наполовина, а след десет години те едва паднат под 60%. Концесионният договор стигна до парламентарната Комисия по корупция, инвестициите във ВиК инфраструктурата все се оспорват от някого, членове на Столичния градски съвет искаха общината да развали договора с общината и накрая под формата на анекси той все пак претърпя някакво подобрене.

Европарите

Добре е водните дружества да се обединят, но не с политически средства. Росен Плевнелиев вече предупреди кметовете да не се противят на реформата. Но общините имат мажоритарен дял във ВиК дружествата и няма да се откажат лесно, оставяйки управлението на собствеността си в ръцете на асоциациите. Кметовете са наясно, че едно недоволството на потребителите ще се стовари върху техните глави. Ще се яви и противоречие със Закона за местното самоуправление - е категоричен проф. Теню Пейчев. Концесионирането не е спасение за сектора - смята Албена Ватралова. - То е в еврофондовете, оттам могат да дойдат пари.

Стари игеи на нов глас

На 11 февруари т. г. строителният министър заяви в Пловдив, че се подготвя национална стратегия за управление на водите. Централната и единствена роля в нея е на неговото министерство. Планира се създаване на агенция по водите. Проф. д-р Теню Пейчев коментира, че същото предложила и Българската асоциация по водите преди години. Агенцията трябвало да осъществява цялостното държавно управление на водите, включително и на ВиК сектора, а през 2003 г. регионалното и промишленото министерство написали Стратегия за управление на водите.

След всички изречени и все още "мътени" идеи остава значимият въпрос: какъв надзор може да упражнява държавата, било чрез агенция по водите или ВиК асоциации, върху изпълнението на бъдещи концесионни договори, та да не страда потребителят? Досегашният резултат е печален.

Едно наум

Пере, суши, глади и... говори английски

Чудесата на техниката нямат край и едно от тях е пералнята на бъдещето

Божидар СТОЙКОВ

Пере, суши, глади, чисти и говори английски! Шо е то?
Пералнята на бъдещето!
Когато става дума за модерно жилище, първият въпрос винаги е един и същ:

- Има ли в кухнята пералня, печка и хладилник?

Следващите:

- Хладилникът е с камера, с фризер, саморазмразяващ се?

- Печката - с часовник, с фурна, с грил, с керамичен плот?

- Пералнята - с 300 екстри, които превръщат досегашното неособено приятно пране в едно малко сладко домашно удоволствие.

И въобще няма може съвременното семейство без пералня, пък и как се появява тя, за да стигне в наше време до тези 300 екстри?

Според някои първата пералня в света е създадена преди 700 години в Германия. Теглена от конски впряг, тя била предназначена за обществено ползване.

Според други тя се появява на бял свят преди повече от три века, през 1691-а. Тогава е издаден първият британски патент за миещи и изцеждащи машини.

Въртящият се барабан е изобретен през 1782 г., преди него, през 1750-а, е

векове. Те имат неоспорими достоинства:

- не изискват човешка сила;

- при тях няма нужда от сапун, нито от перилни препарати;

- бързи са - само за 30 минути дрехите светват от чистота;

- тъканите стават меки и пухкави, без за това да са необходими специални средства;

- в тях може да се пере всичко - одеяла, китеници, черги, килими, дрехи, постелки, завивки;

- цветовете не само се запазват, но стават като нови...

И всичко благодарение на падащата отвисоко вода, която се върти и въргала прането. Тя е двигател, а встрани стопанката чака засмяна и нейна грижа е само да го извади от водата, за да съхне на слънце.

В панелните и в тухлените апартаменти обаче няма условия за валявици, поради което там пералнята е незаменима. Тя често е в ума на конструктори и изобретатели, ето защо постиженията на техническия прогрес се проявяват убедително и тук: модерната машина пести вода, пести ток, пести прах за пране. Тя предлага какви ли не удобства - центрофуга с 1600 оборота в минута изважда дрехите почти сухи, часовник може да включи прането в точно определен час дори стопанинът да го няма.

Измислено е специално устройство за бързо пране, друго - за пране при ниска температура, трето - за поглъщане на вибрациите при центрофугиране, четвърто - за намаляване на шума, пето - за антибактериална защита, шесто - за...

Автоматиката хем е опростена, хем дава големи възможности. Машините събират вече и 6, и 7 кг сухо пране. Гаранцията е 2-3 и дори 5 години, дизайнът е в тон с модата, космически дори.

Дотук - добре, обаче всичко казано само посочва усъвършенстване в рамките на очакваното.

Наистина е така.

В същото време инженерите вече предлагат решения, които могат да бъдат определени категорично и с една дума: революционни!

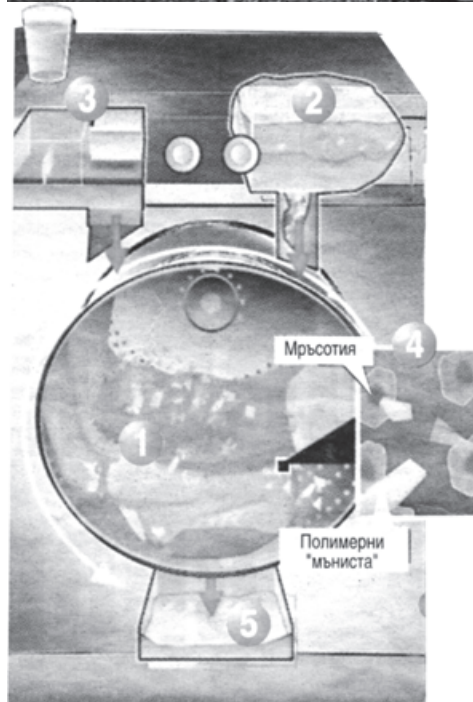
Британски специалисти от компанията "Ксерос", чийто основател е проф. Стивън Бъркиншоу, под негово ръководство са изобретили пералня, която пере само с една чаша вода! Сравнете: класическата машина харчи 20 л, и то за един цикъл от прането, пералнята "Ксерос" - 0,2 литра, или сто пъти по-малко!

Щом се появи на пазара и клиентите се убедят в изключителните й качества, ефектът върху екологията от нейната работа ще бъде равносетен на спирането от движение на 2 милиона автомобили!

Магията са найлоновите полимерни "мъниста". Те заместват водата и поглъщат мърсотията от дрехите при определена влажност - нужно е единствено да се на-

Едва ли някой би се учудил много, ако изобретението на проф. Стивън Бъркиншоу се превърне в техническо чудо на века

лее чаша вода с разтворен в нея малко прах за пране. Създават се условия, при които се образува водна пара. Точно тя кара "мънистата" да вършат своята полезна работа и да се трудят без умора.

"Мънистата" са хиляди на брой, всяко е с диаметър половин сантиметър. След края на прането се събират в мрежичка в специално отделение на пералнята и могат да се използват пак и пак. Общо - 100 пъти, но в продължение на шест месеца. После следва да се заменят с нови.

Дрехите излизат сухи, не е нужно нито слагането им в сушилни, нито простирането на балкона. Изчезват всякакви петна - включително най-упоритите, включително от кафе и от червило.

Пести се 30 на сто електричество. Като се знае, че през следващите години може да се очаква световен глад за вода и ток, изобретението е цяла магия. То ще даде

възможност за огромни икономии, при това на пазар, в който само за една година се въртят 50 милиарда долара!

Специалистите от компанията "Ксерос" са решили да наложат най-напред своята пералня в хотелите и в големите обществени заведения. Те се надяват, че нейната отлична работа ще "зарази" милиони домакинства да потърсят услугите й.

Тази година новата пералня трябва да се появи на пазара, като вече е сключена сделка за нейното разпространение в Северна Америка.

Изобретателят Стивън Бъркиншоу, професор по текстилна химия в университета в Лийдс, Англия, е работил повече от 30 години над своята необикновена машина. Но както се казва, струвало си е, защото новото чудо на техниката не само ще облекчи труда на всяка домакиня, не само едно пране ще струва много поевтино, отколкото досега, но пералнята вече ще отговаря на всички възможни най-високи изисквания на еколозите.

Професорът не е самотен изобретател - индийски конструктор предлага още по-оригинално решение на проблема с прането - той е откривател на пералня, която работи с йонизиран въздух. При нея не е необходимо сушене на дрехите след изпиране, не е нужно и специално помещение, за да бъде разположена машината. Нещо повече - тя е с такъв дизайн, че може да бъде използвана за стол и дори за кресло и докато човек седи върху нея, вътре дрехите му отлично се изпират!

Чудесата на съвременната техника нямат край. Затова точно на място си идва определеното за пералнята на бъдещето: тя пере, суши, глади, почиства всякакви петна и най-любезно разговаря със своя собственик на книжовен английски!

Ето как е ставала цялата работа едно време

конструирана машина за пране на спално бельо. Производството на електрически перални е от 1906 г., а на автоматични - от 1937-а.

Българите, които са дали на света технически чудеса като компютъра (Джон Атанасов), въздушната възглавница за самолети и автомобили (Асен Йорданов) и какви ли още не, имат основателни претенции и тук - валявиците са връх на техническата мисъл в перилното дело преди

14 БАНКАТА НА БАНКИТЕ

Банкерът е пресметлив човек, инак не би бил banker, казвал навремето един банков шеф. Така той обяснявал точната преценка на банковите служители за какво си струва да дават пари. Цялата история на централната ни банка потвърждава тази неизмислена максима. Там се гордеят с добре запазената традиция, която не трябва да се разбира в консервативния смисъл на думата.

БНБ е най-старата банка в държавата, макар банковото дело да възниква още преди Освобождението и образуването на Третата българска държава. Тя е банката на банките - съхранява парите на правителството и на държавата, а чрез специфичните банков инструменти регулира банковия живот в страната и дейността на търговските банки - български и чужди, за да поддържа стабилността на банковата система и да защитава интересите на вложителите. БНБ

определя основните правила на банковия живот у нас

и поддържа единствения музей, събрал историята на парите и паричното дело по нашите земи, създаването на банкноти и монети.

Една от най-старите държавни институции в България навърши 130 години през 2009-а. Когато предимната сграда отесняла, в началото на 30-те години на миналия век "пресметливите" банкери започнали да се оглеждат за подходящ парцел, върху който да изградят нова.

В периода след 1934 г. започват проучвателни и строителни работи. Екипът, проектирал и градил банката, бил от невероятни за времето си специалисти и създад сградата с много мисъл и любов. Двамата велики български архитекти Иван Васильов и Димитър Цолов сигурно са направили перфектно всички необходими проучвания, щом са осигурили на зданието отлично състояние до ден-днешен. За 70 години "живот" тук е пострадала само част от витража. Това са единствените поражения на отзривната вълна при бомбардировките в София през 1944 г. Бомбата, потрошила няколко стъкла от уникалните стъклописи, паднала на мястото, където днес е фонтанът пред президентството. Тогава карето било застроено, а дали БНБ е била "целта" на англичаните, никой не може да твърди. Все пак отсреща бил Царският дворец (днес Националната художествена галерия)... През 1939 г. сградата е открита във вида, в който съществува сега.

Понтиресувах се дали през 130-годишната си история институцията е "пострадала" от политически влияния и натиск при определяне на ръководствата ѝ. Сега ние сме независима държавна институция, отговарят от БНБ. На видно място в музея е окачено табло с имената и портретите на управителите на БНБ - едни от най-уважаваните и известни български финансисти. Преди 9 септември назначениата са се определяли по-скоро от професионализма - рационалният български ум гледал на банката като на сериозна институция, в която не бива да се експериментира с политически избор. Българският индустриалец, banker и политик, министър в четири кабинета Атанас Буров никога не е бил управител на БНБ, макар да е бил и външен, и финансов министър, а Добри Божилов е бил и министър-председател, и министър на финансите, но е управлявал банката шест пъти. Кирил Несторов (1959-1969) и Веселин Никифоров (1974-1984) са били гуверньори по близо 10 години и са най-дългогодишните управители в историята на централната банка. Според днешния закон мандатът на управителя на БНБ е 6-годишен, но пък няма ограничение в броя на мандатите.

Повечето от управителите на БНБ са учили банково дело в чужбина, знаели са по няколко езика и всички са били ерудирани за мащабите на България финансисти. В цялата история на БНБ

има само една жена управител - Вела Луканова

(5 декември 1955 - 5 декември 1959 г.), но пък много малко централни банки могат да се похвалят, че са имали управителка. Феминизацията на професията настъпва едва през последните години - до 30-те на миналия век е имало много малко жени служители в централната банка.

Въпросът "Колко тона злато е държавният ни резерв?" основателно предизвиква бурен смех насред сериозния разговор. Разбрам, че държавният резерв включва много повече активи, а не само наличното злато. Кюлчето музеев експонат няма нищо общо с онези, които раздават като награда на големите спортисти. Златното кюлче има най-различни, но стандартизирани размери - според целите, за които е пред-

Снимки Благвеста ЦВЕТКОВА

БНБ - отвън и отвътре

назначено - междубанкови операции, актив на монетни дворове, за подаръци, за бижу. Банковото кюлче има тегло 400 унци, или около 12,5 кг и проба не по-ниска от 999.5‰ - това е стандартът на парчето злато, с което банките търгуват помежду си. Всеки обаче може да си купи кюлче "Ленго" от грам и половина и да си го носи като медальон - това също е вид стандарт, но не за банкноти.

Кюлчета се произвеждат

в няколко сертифицирани рафинерии в света, в които златото се обработва, за да добие необходимия банков стандарт. Ценният метал на БНБ също бил преработен преди години, за да покрие световните стандарти. Какво има в обществения трезор на БНБ, никой не знае и това дава възможност за развихряне на фантазията и разпространението на легенди - някои са градски фолклор, други - кой знае? Във всеки случай в обществения трезор се пазят ценни събирки не само на музеи и колекционери. Голяма е конкуренцията за личен сейф в БНБ и вероятно не без основание, от гледна точка на разбиране за понятието сигурност.

Към софийските басни спада и историята с подземната река, която "пазела" трезорите под сградата на БНБ и крайно ограничен кръг от хора могли да я преминат. Историата, която предизвиква смех у посветени банков служители и те я определят като притча, може би има литературен първообраз в "Парижките потайности" на Иожен Сю, но строи ли се сграда-крепост върху подземна река? Отговорът трябва да се търси от инженер-геолозите. Иначе цяла София е построена върху наноси от подземни води, но легендата с подземната банкова Стикс докарва специалистите до истеричен кикот.

Сбирката на БНБ е

музей на банковото дело в България

Постоянната експозиция е история на парите, защото това е една от основните функции на БНБ - емитирането на пари, но специалистите проучват и се занимават и с частта на стопанската ни история, наречена банково дело. Сбирката е открита през 1999-а, но идеята за създаването ѝ е още от края на 60-те години на XX век.

Кой идва да гледа експонатите, водят ли високи гости държавните мъже, чито "офиси" са в съседство, попитих Инес Лазарова - историк, изкуствовед, филолог и маркетолог, и всяка от изборените области е свързана по характер с всекидневна-

В музея е събрана историята на българските пари

Съкровищницата БНБ - легенди и истини

Едни от най-старите пари са сечени по нашите земи, а банкерите и гнес са най-пресметливите хора, иначе няма да са банкери

Веселка ВЕНКОВА

та ѝ работа. От нея разбрах, че посетителите са млади хора - студенти или ученици в профилирани паралелки или от училища, обучаващи по икономически специалности и туризъм. Това са хора, чиято бъдеща дейност е свързана с музейното дело и културния туризъм.

Като страна със седем културни пласта, монетите много активно трябва да присъстват в сбирките и експозициите и на другите музеи, защото говорим за тракийско изкуство и култура, но тракийските монети не се "експлоатират" в културното пространство, смята Лазарова. Отговор на въпроса няма, макар тракийските владетели да са

първите, сложили портрета си върху парите

Това е наш принос в общата стопанска история на човечеството като наследници на траките. Едни от най-старите пари са сечени по нашите земи и владетелите са насъсчавали хората да се разплащат помежду си не със стоки, а с монети, обяснява Инес.

Преди другите факти трябва да спомена, че музейната сбирка на БНБ може да бъде видяна във вторник след обяд до 15.30 часа, а се отваря и специално всеки ден за онзи, който се запише предварително. Вхoдът е свободен, "на ползу роду", а има много какво да се види и научи там! Експозицията е история на парите по българските земи, парите, които досега ползваме и продължаваме да правим, защото банката всяка година пуска възпоменателни монети и всяка от тях има своя история на създаването - автори, художници, тираж, разпространение, вторичен пазар и още ред особености, които на-

Директорът на банката Иван Искров и министър-председателят Бойко Борисов сечат монети

учават посетителите. Стремещът е да се подбужда колекционирането на монети като хоби, възпитание за запазване на

ти, и няма да има български лев, но ще има родни символи върху българските евромонети, ще запазим физиономията си като

парите, защото **смачканите банкноти в портфейлите ни**

са отношение към държавността...

Лъвът като един от символите на българското Възраждане може пряко да бъде свързан с парите. Преди Освобождението имало големи сребърни монети - холандски, разказва Инес Лазарова, които населението наричало левчета и много им се радвало, защото хората мислели, че това са пари от Втората българска държава. Паричната ни единица е не само консолидиращ елемент, но и един от символите за държавност и нация. Като приемем в обращение еврото - монети и банкно-

нация през парите. Затова е много е важно какви символи ще изберем, та всеки в Европа да разбира защо точно това е изобразено на българската евромонета. Музейната сбирка на БНБ е уникална, защото съдържа експонати от всички емисии. Такава е идеята ѝ - да ги покаже с образователна цел и при възможност от двете им страни. Посетителите често питали защо монетите-експонати не са лъснати и изчистени. Находчивият въпрос бил дискуссионен и за специалисти в паричните музеи - едни смятали, че посетителите трябва да виждат какво е изобразено върху монетите, а други, че парите

не бива да приличат на лъскава капачка за бира

В музейната сбирка на БНБ е използван смесен подход при експонирането - някои монети са почистени, други се експонират с патината на времето. В раздела с античните монети са правени откупки, за да е максимално пълна колекцията. Парите от след Освобождението са от емисиите на БНБ. Има изключително ценни експонати, а толкова качествен ауреус (римска златна монета) от времето на император Проб не притежава друг музей у нас. Експозицията на БНБ е високо оценена като автентичност и се знае кое колко струва, но това е "тайна" не само защото пазарът на тази "стока" е променлив.

Много интересни са и уникалните предмети в сбирката. На пишещата машина "Континентал" (внасял ги е дядото на Христо Друмев - директорът на НДК, бил представител на фирмата за България) е работил бай Иван Михайлов, от когото по-младите служители на банката са научили много, защото е бил жвавата ѝ история. На сметачната машина без бутони много малко живи хора знаят как се работи. Със старите вези от XIX и XX век се е мерело злато и монети. Личният джобен часовник на най-дългогодишния гуверньор Добри Божилов е

сред най-ценните експонати

с които специалистите се гордеят особено. Благодарни са на снаха му д-р Ганка Божилова, дарила го за сбирката. Часовникът е златен, подарен на Божилов от Управителния съвет на банката, и е единственият предмет, оцелял от този значим българин, осъден на смърт от Народния съд, поради което от имуществото на семейството му нищо друго не е останало. Запазените банков печати за документи също имат ценители познавачи, а младите посетители често питали "Какво е това?" като видят стария масивен перфоратор. Най-интересно им било индигото в заредените листи на машината "Континентал". В сбирката се пазят вентилатор, разклаждал в жегата десетки банкови чиновници, и машина за унищожаване на банкноти.

Първата българска банкнота - двойсетолевката със сериен номер 0000001, обаче се съхранява в Габровския музей, благодарение на чувството за историзъм на

българина. Не съм чула друга държава да си е запазила първата банкнота от първата емисия, възкликва Инес Лазарова. Датата е 1 август 1885 г. И все пак

габровец я е запазил, но я гарява

подчертава патриотичния акт специалистката. Първият управител на БНБ е Лудовиг Карбоньор, френски благородник, работил в Руската империя (баща му е имал руско поданство), дошъл тук, защото нашата банка е 18 години по-млада от руската и е създадена по нейния модел. Първите емисии банкноти са отпечатани в Петербург, но първата емисия монети след Освобождението е сечена в Бирмингам, Англия, през 1881 г.

През своята 130-годишна история Българската народна банка печата банкнотите си в Русия, Германия, Англия, САЩ и в бившете Държавна печатница и Държавна печатница за ценни книжа "Денчо Стефанов" в София. От 1997 г. банкнотите се правят в новата печатница на БНБ. В началото на XX век са засечени първите фалшификати, но не били качествени и банковите касиери лесно ги идентифицирали и не допускали такива пари в обращение. В постоянната експозиция на БНБ не са изложени фалшификати, но се пазят съвременни и антични фалшиви пари. Сред идеите за нови експозиции е временна изложба за

историята на фалшификатите

по нашите земи през вековете.

Последната емисия банкноти на БНБ е пет лева от 2009 г., с нова холограмна лента. Първата българска възпоменателна банкнота, с която е ознаменувана 120-годишнината на българските банкноти, е от 2005 г. и е 20-левка. Малцина са я виждали в портфейлите си, но и досега могат да си я купят в паричния салон на БНБ. Хората побързаха да си я приберат за спомен и да я използват за подарък, обясниха ми в банката. В тази банкнота е вpletена цялата история на институцията - предимната сграда, елементи от сегашната, части от стари банкноти. Търговските банки не могат да продават възпоменателните монети и банкноти на цена по-ниска от тази в БНБ, но централната банка не може да им "заповяда", месеци се във вторичния пазар как да търгуват уникалните пари. Затова, ако имате афинитет към такъв род дарове, най-изгодно можете да си ги купите от "производител" - на каса №1. Разбирам, че рядко се среща и 50-стотинковата възпоменателна монета, пусната от БНБ при приемането ѝ в ЕС на 1 януари 2007 г. Онази паричка, с кирилската азбука на обратната страна, която българите явно са скътали от умиление.

Експертите по нови пари в националната ни банка са доказали своята изобретателност и продължават да изненадват преситения със специални малки серии пазар с интересни хрумки за възпоменателни левчета по значими поводи. В колекцията ще видите

„бутикови“ монети с позлатяване

с оцветяване, което се прави ръчно, и първата българска монета със силикатен

емайл, пусната миналата година по случай 130-годишнината на БНБ. Тези произведения на изкуството се изработват по сходна технология като тази за медалите и ордени.

Изобрт какви монети ще прави БНБ е сложен и дълъг процес, обяснява Лазарова и дава пример с "Именити български гласове" - тема, посветена на оперните колоси на България. Във витрината са монетите с ликовите на Николай Гяуров и на Борис Христов в ролата на Борис Годунов. Очарователна е серията за традиционните български занаяти -

непрекъснато се търси форма на национална идентичност

в монетите.

От "археологическата" серия са тракийските съкровища, намереното край с. Вазово и увековечено с монета "Тегас от Вазово", златната маска, намерена от проф. Георги Китов в могилата "Голямата косматка" - пресъздадена върху монетата "Златната маска", както и съкровището от Летенца, намерило също своето място върху монета. Някои от възпоменателните монети още могат да се купят, но за разлика от разменните при тях няма "донасечка". БНБ е пукала и номерирани възпоменателни монети, които не предизвикали огромен интерес у колекционерите, макар да били първите в света номерирани парички.

В експозицията видях и банкнотата с най-новия защитен елемент - "прозорчето" verifu (от англ. проверявам, потвърждавам). В световен мащаб България е от пионери-те, използвали тази защита. Особено важен и малко известен е фактът, че ние

първи сме въвели холограмната лента

върху банкнотите, първи сме и с верифай. Цветните монети в колекцията, с които и ценителите са се одобили, са "Сурвакари", "Баба Марта", "Цветница" и "Мое детство".

Сред големите творци, с които банката е работила през годините, са архитектите, проектирали сградата, Иван Васильов и Димитър Цолов. Друг колос е проф. Васил Захариев - художник перфекционист от края на 20-те години на XX век. Той бил консултант на банката и я направил проекти за едни от най-красивите емисии български банкноти.

В сградата са уникалните витражи на Дечко Узунов и Иван Пенков, скулптури на Михайло Парасчук. Антоний Иванов и Кирил Гогов са автори на банкноти през последните 20 години. При монетите имената на известни български художници са още повече - проф. Валентин Старчев от края на 60-те години и проф. Тодор Варджиев, а напоследък се е наложила специфичната професия - художник (дизайнер) на монети.

Особено стойността сред непреходните съкровища е галерията от портрети на управителите на БНБ, повечето рисувани от велики за времето си живописци. Картините били поръчвани, а в по-ново време били довършени липсващите портрети. Вече е налице пълната галерия, а в БНБ се гордеят с факта, защото процесът на "увековечаване" е започнал при тях още през 30-те години на XX век.

СТИСНИ МИ РЪКАТА

Какво „казва“
ръкостискането?

Ръкуването е съвременна форма на древния ритуал, който се е съхранил в повечето европейски държави. Съвременният човек запазва ръкостискането като поздрав при среща, при запознанство и при сбогуване.

Всеки от нас се ръкува, но замисляли ли сте се някога колко информация получавате или предавате при едно обикновено ръкостискане? Случвало ли ви се е да усетите, че някой ви е по-близък само след едно никакво ръкуване, а друг става изведнъж неприятен? Обърнете внимание как вие и другите се ръкувате и ще направите една стъпка напред към разбирането на реалните мисли и усещанията на хората.

Доминиране, подчиняване или равенство

Доминиращото отношение във взаимоотношенията се показва, като подавате дланта си, обърната надолу при ръкостискането. Не е необходимо тя да бъде обърната директно към пода. Достатъчно е да сочи надолу по отношение на дланта на другия човек. По този начин вие „казвате“, че желаете да „контролирате“ срещата.

Обратното на доминиращото ръкостис-

кане е да подадете ръката си с длан, обърната нагоре. Това е най-ефективно, когато искате да предадете контрола на друг човек и да му позволите да разбере, че той владее и контролира положението.

Внимавайте, понякога хората, които страдат от ставни заболявания, или тези, които пазят ръцете си поради професията си - хирурзи, художници и др., могат да ползват отпуснатото, „подчинено“ ръкостискане и да ви заблудят.

Представете си, че и двамата ръкуващите се искат да запазят доминиращо положение. И двамата непроизволно се опитват да завъртят дланта на другия и се увличат в едно яко ръкостискане, при което положението на ръцете остава вертикално. Трябва да различавате този тип „мъжко ръкостискане“ и едно равнопоставено ръкостискане. Ако първото е неприятно и неприемливо между партньори, то второто може да бъде удачен вариант в определени ситуации, когато искате да подчертаете равенството си с партньора.

Ръкуването с две ръце

Ръкуването от този тип понякога се нарича още „ръкостискането на полити-

ка“.

Този, който започва ръкостискането, подава едновременно и двете си ръце, за да създаде впечатление, че е честен и откровен, че може да му се има доверие. Лошото е обаче, че когато този стил на ръкостискането се използва при човек, с когото току-що се запознавате, се получава обратният ефект. Другият, който получава това внимание, става подозрителен и предпазлив.

Ръкуването с прихващане на рамото на събеседника с другата ръка придава по-силно чувство. А ръкуването с прихващане на китката на ръката е допустимо само при роднини или близки и интимни приятели, тъй като се навлиза в личното пространство на индивида.

Кой подава ръка пръв?

Най-предпазливо е да оставите домакиня да поздрави пръв. Той ще покаже дали сте наистина добре дошли. Като „домакин“ приемайте всяко лице, което е „у дома си“ в дадена ситуация. В служебния етикет пръв подава ръка този, който има по-високо йерархично положение. Извън работата е прието жената да пода-

ва ръка на мъжа, по-възрастният на по-младия. При запознанство - този, който се представя на онзи, с когото се запознава.

Неприятното ръкостискане

Как да прекъснем неприятното ръкостискане? Има ситуации, когато ръкостискането не е особено приятно и искаме да го прекъснем по-скоро. Например жените често страдат от „мъжките ръкостискания“, когато ръката им е като стисната в менгеме, а бижулата се отпечатват по пръстите й. Или партньорът има потни ръце. Има един ефикасен начин за прекъсване - просто се доближете още до партньора. С това си действие нахлувате в личното му пространство и пораждайте дискомфорт. Реакцията е мигновена - отдръпването и отслабването на ръкостискането.

Потни и студени ръце

Можете да не забелязвате дали вашите ръце са приятни на допир. Питайте най-близките си приятели дали вашето ръкостискане не е неприятно или отпуснато. Нямо нищо по-отблъскващо при поздрав от един неприятен допир. Ако имате такъв проблем - вземайте мерки! Вани със сол и дъбова кора за ръцете спасяват положението в повечето случаи, когато ръцете се изпотяват. Ако и това не помага, то изпотяването може да се дължи на нарушения в ендокринната или нервната система, или сте в стрес, в тези случаи потърсете лекар.

Ние и нашите предразсъдъци

Най-често това са чужди съждения, които приемаме за верни, без да ги подлагаме на проверка

Жената с дете на практика не може да се омъжи, безплатното лечение не може да бъде качествено, а предметите и уредите чуждо производство са по-скъпи, но по-добри. Тези и много други неписани закони властват във всички сфери на нашия живот. И когато се сблъскаме с обратните примери, много се учудваме и ги смятаме за изключение от правилата. Името на тези правила всъщност е... предразсъдъци.

Предразсъдъците, предубежденията, стереотипите всъщност са чужди съждения, които ние често приемаме за верни, без да ги подлагаме на проверка. Първо, защото те звучат правдоподобно. И второ, защото ги чувваме не веднъж или два пъти през своя живот, започваме да ги приемаме като продукт на т.нар. колективна народна мъдрост и не се замисляме каква е причината за появата на един или друг предразсъдък.

Мързи ни да мислим самостоятелно

Сънят на разума никога не

води до нищо хубаво. Тези, които мислят, са малцинство. Сред хората от определен тип съществува например поверието, че колкото по-внушителен е носът на мъжа, толкова по-голям е размерът на неговото достойнство. Ако те бяха си направили труда да прочетат някоя медицинска статия по този въпрос...

Снобизъм

Навикът да се смятаме за по-добри от определена социална група, също ражда неизкореними предубеждения. Това е снобският подход към определени хора, най-често непознати. Ако си бизнесмен, значи си крадец, ако си вземаш всички изпити като че ли без усилие, значи си си платил, ако работиш в чужбина, зна-

чи миеш чинии. Според психолозите тези снобски стереотипи могат да се разрушат най-лесно, ако съдбата те накара да попаднеш в групата от хора, които толкова много презираш.

Старанията на специалистите

по маркетинг и производители на продукти за масова употреба са още един генератор на предразсъдъци. Първосигнални лозунги като „Вие заслужавате това!“ или „За истинските мъже!“ създават определена система на материални ценности. Принадлежността към всеки социален слой се характеризира с определен брой вещи. Ако си важен шеф, не можеш да пътуваш с метрото и да ядеш кисело мляко

за обяд, задължително трябва да караш скъпа кола и с часове да се измъчваш в задръстванията по улиците и да се храниш в скъпи ресторанти с други хора на твоето ниво, дори храната да не ти допада особено.

На производителите, разбира се, им е изгодно да битува убеждението, че всяка качествена вещ трябва да е скъпа. За да се противопоставим на този предразсъдък, трябва да осъзнаем, че това всъщност е много относително и променливо и в днешно време все по-бързо „последният писък на цивилизацията и технологиите“ става демоден.

Страхуваме се

Особено когато става дума за здравето, процъфтяват най-устойчивите заблуди. В основата на страха за собственото здраве логично стои инстинктът за самосъхранение и затова всеки човек са стреми да избегне болката и се надява на чудеса при оздравяването. Съществува мнение, че да се лекуваш с билки е безопасно и приятно, защото „това не е „химия“, която да убива черния дроб и бъбреците! Всичко природно е богато на витамини и минерали“. Но е достатъчно да си спомним за „безвредните“ растения като конопа, попадийката и свинските ягоди, за да се усъним в това твърдение. Разпространяването на мита за чудодейните свойства на всички билки е изгодно от две гледни точки - на народните лечители и на пациентите, които не желаят да понасят болката от инжекциите или да харчат пари за лекарства (в случая да се говори за цена е доста безсмислено, защото е далеч по-логично медикаментите да се опреде-

лят като действащи или не).

Липса на достоверна информация

Човек не винаги разполага с възможност да провери фактите. Преди например се е смятало, че Земята е плоска и лежи върху 3 кита. Доказателството, че тя е кръгла, автоматично прехвърля версията за 3-те кита в графата предразсъдъци. Версията, че жената не е чисто създание и е поддържана от тъмни сили е възникнала от т.нар. критични дни, както ги назовават днес. По съществувалие тогава убеждения е невъзможно да губиш кръв няколко дни и да не умреш. Плодовете на този предразсъдък съществуват дори и в нашето съвремие - на жените в менстрация например често се забранява да посещават Божия храм.

Борбата с предразсъдъците е много трудна, особено с чуждите. Но никой не ви пречи да вникнете в собствените си или да се опитате да разберете мотивите, които създават все нови и нови.

Разпознаване и етикуване

Как може да се разпознае предразсъдъкът? Базовите предразсъдъци достигат до нас в готов вид от чуждата уста: „Всички мъже са егоисти“, „Ревнува, значи обича.“ Ако не искаме да потърсим контрааргументи, радвайте се, че имате готов предразсъдък.

По-голямата част от предразсъдъците се отличават със склонността на говорещите да... обобщават. При тях не може да има изключения - всички адвокати без изключение лъжат, а всички жени блондинки са глупави.

Как да предпазим кожата си

Някои биха казали, че най-добрият начин да се предотврати изсъхването на кожата през зимата е тя да бъде овлажнена. Да, така е, но начинът това да се направи през този сезон не е кожата да бъде често измивана с вода.

Студеното време, често в комбинация с вятър, наистина изсушава кожата, като разрушава горния ѝ липиден слой, но едно от най-лошите неща, които можете да направите за нея при ниски температури, е да я намокрите.

Затова специалистите препоръчват да се вземат мерки, най-вече за няколкото изложени пряко на атмосферните условия части на тялото, като се намали колкото е възможно отделянето на вода от клетките, като се използват различни видове най-добре несъдържащи вода кремове.

Ето и няколко конкретни съвета за отделни части от тялото:

Лицето

- Най-важно е да се избере подходящият крем в зависимост от типа на кожата. Сухата трябва първо да се очисти с овлажняващ крем, а след това да се намаже с по-мазен. При хората с нормална или мазна кожа може съответно да се намали донякъде съдържанието на мазнини с използвания крем.

Устните

- Те задържат по-малко влага от всяка друга част на тялото. Дори най-обикновен балсам може да ги предпази от изсъхване. Добре е обаче, преди той да бъде нанесен, устните да бъдат почистени от мъртвите клетки, които обикно-

вено започват и сами да се лющят.

Торсът

- Той обикновено е по-добре защитен от студа и за него дори еднократното на ден намазване с овлажняващ гел, най-често след баня, е достатъчно.

Ръцете и краката

- Кремът за ръце винаги трябва да е с вас и да го ползвате няколко пъти на ден - в зависимост най-вече от това колко време ще прекарате на студено и колко ниски са температурите. Овлажняването на краката е добре да се прави вечер - след баня и преди лягане. Ако искате да усилите ефекта, можете след поставяне на крема да сложите ръкавици и да обуете чорапи.

ОТ НИСКИТЕ ТЕМПЕРАТУРИ?

Сутрешното лошо настроение е обяснено научно

Лошото настроение сутрин ни кара да бъдем потиснати, досадни или мърморещи, особено в дните, когато не сме се наспали добре, а навън е тъмно и студено и единствената перспектива изглежда претъпканият автобус и тежкия работен ден.

Учени от Университета на Мичигън са изучили този феномен, който така "трови" живота на хората, и са стигнали до някои удивителни изводи. Оказва се, че въпреки разпространеното мнение жените мърморят и се заяждат повече, отколкото мъжете.

Според резултатите от изследването 13% от жените и

10 на сто от мъжете са в лошо настроение в продължение на първите 4 часа след тяхното събуждане. Специалистите смятат, че тази разлика между половите се дължи на факта, че мъжете по-рядко страдат от нарушения в съня и следователно се наспиват по-добре.

Изследването показва също, че само 15% от мъжете и 9 процента от жените се радват на здрав и спокоен сън всяка нощ.

Лошото настроение при жените според учените е свързано с още една причина - почти 1/3 от жените (при само 5 на сто от мъжете) се занимават с домакинството, приготвят всяка сутрин закуска и изпращат децата на учи-

То спохожда по-често жените, отколкото мъжете - твърди изследване

лице. Съответното жената се нуждае от повече време, за да се приготи за тръгване на работа и нейното лошо настроение, когато времето не е достатъчно, е разбираемо.

40 процента от хората обвиняват за мрачното си настроение лошия си нощен сън, а 24 на сто - стреса и депресията. Много хора не могат да се наспят добре заради хъркането на покойно спящия до тях партньор или поради болките в гърба в резултат от натоварения работен ден.

Мъжете смятат, че 1-2 чашки алкохол и добрият секс помагат за здравия сън, а повечето жени са на мнение, че напрежението може да се премахне с помощта на хубава книга или гореща вана. 7% от жените приемат сънотворни, докато този процент при мъжете е два пъти по-нисък.

Много от хората, поддаващи се на лошото сутрешно настроение, с нетърпение очакват есенното преместване на стрелките на часовника с един час назад. Според тях този допълнителен час ще им даде възможност да се наспят и да се избавят от сутрешното мърморене и раздразнителност, което, разбира се, е само една илюзия.

По-здравя, по-красиви...

Нутрикозметика - що е то?

Нутрикозметиката е сравнително ново направление в козметиката. За разлика от "стандартните" козметични средства, тя се приема вътрешно. Привържениците ѝ твърдят, че за засилване ефекта на всички кремове е необходима вътрешна подкрепа, т.е. маските и кремове сами по себе си не са достатъчни за получаването на всички необходими за кожата елементи.

Може да се каже, че нутрикозметиката всъщност е част от хранителните добавки. Препаратите, които се използват, не са лекарствени - те са укрепващи и профилактични средства.

Нутрикозметиката е създадена, за да ни помага да получим недостигащите на организма хранителни елементи. Тя изпълнява ролята на "таблетка за красота", която съдържа необходимия комплекс от витамини и минерали.

Нутрипродуктите се делят на няколко групи: средства за отслабване, препарати за подобряване на косата и ноктите, средства за грижа за кожата и препарати за общо поддържане на организма.

Марто с гордост показва новата си къща на приятелите си. Един от тях го пита:

- Абе, Марто, защо всичко в къщата ти е кръгло?

А той вика:
- Ами защото когато се ожених, тъща ми ми каза, че ще се намери някое ъгълче и за нея!

Франсоа умрял млад. На връщане от гробищата вдовицата върви с приятелка.

- Горката - съжелява я тя, - сега вече ще бъдеш съвсем сама. И съпругът ти, когото чакаше всяка вечер, вече няма да дойде...

- Не ми е за първи път. Но сега поне ще знам къде е прекарал нощта.

Посред нощ жената грубо сръгва мъжа си. Той сънено пита:

- Какво става?
- Не мога да разбера как можеш да спиш толкова спокойно с такава малка заплата!

Младеж пита приятелката си:

- Как е, хареса ли ти годежният пръстен, който ти подарих?

- Да, и на приятелките ми им хареса. Две даже го познаха.

Съпругът на една жена вече не ѝ обръщал никакво внимание и тя решила да промени външността си, за да я забележи. Първо си боядисала косата розова. Прибира се мъжът, сядат да вечерят, но той си гледа в чинията и хич не забелязва жена си. На другия ден жената се остригала гола глава. Вечерта - същата история - никой не забелязва промяната. На третия ден жената си сложила противогаз на главата. Сядат да вечерят и жената вече не издържала и попитала:

- Не забелязваш ли някаква промяна в мен?

А мъжът се вторачил в нея, гледал, гледал и казал:

- Ти какво, веждите ли си си обръснала?

Какво правят мутрите за Великден?

Боядисват си мерцедесите в различни цветове и се... чукат.

Една мутра се оплаква на лекаря:

- Докторе, тука като се пипна, ме боли. Като си пипна главата, ме боли; като си пипна корема, пак ме боли. И крака като си пипна, и там ме боли.

След като го прегледал основно, докторът казал:

- Това е, защото си

си счупил пръста.

Един новобогаташ искал да си купи куче. Продали му птичар и му обяснили, че е специално за лов на водоплаващи птици. След лова приятели го питат как е минало всичко, а той клати глава недоволен:

- Не стана нищо. Толи е тъпо, аз ли ниско го хвърлям?

Една мутра решила да си купи синджир с кръст. Отишла в един бижутериен магазин и започнала да разпитва продавачката:

- Оня, дървения, колко струва?

- Петстотин.

- А оня, по-големият до него, колко струва?

- Седемстотин.

- А тоя с червения камък?

- Хиляда и двеста.

- А оня с гимнастичето?

не трябва да пипаш кормилото?

- Стига бе, аз и така едва карам, па какво остава без ръце...

Пациент в кабинета на психиатър:

- Докторе, май полудявам. Сутрин, като си пия кафето, изяждам и чашката.

- С дръжката или без нея?

- Без нея.

- Наистина си луд. Дръжките са най-вкусни.

Двама психоаналитици седят на морския бряг. Пекат се, без да си говорят.

В един момент откъм морето се чуват сподавени викове и вопли - "Помощ, помогнете, давя се... Помощ..."

Единият се обърнал към другия и казал:

- Този човек има проблем!

- Чувам, колега, но е добре, че говори за

трактор.

- Защото искам той проклетник да разбере, че животът не е само секс!

Млад лъв излиза за пръв път на цирковата арена и уплашено пита баща си:

- Тате, кои са тези, които седят наоколо?

- Не се страхувай, сине, те са зад решетките!

Големият молец казва на малкия:

- Дояж си чорапа, иначе никакво кожено палто за десерт!

Един чукча пита продавачката на билети:

- Този влак ще ме откара ли до Санкт Петербург?

- Не.

След него друг чукча пита:

- А мен???

Виждали ли сте жена-

ти има цял чувал!!!

По време на операция хирургът чува под масата:

- Мяу-у-у...

- Къш ма!

- Мяу-у-у...

- Махай се оттук - и я сритва.

- Мяу-у-у...

Хирургът ядосано отрязва нещо от пациента и го хвърля под масата:

- На, да се задавиш дано!

Майка къпела новороденото си, като го поливала с черпак. Влиза таткото и я пита:

- Защо го къпеш с тоя черпак, ма?

- Епа бръкни ти в тая вряла вода ...

Режисьор се кара на сценаристите на сапунен сериал:

- Абе некадърници такива, каква е тая скука, дето сте я написали, бе!

Я вземете и убийте Идал-

СПИН. След като преспали той попитал:

- Ти си болна от СПИН и сега и аз съм болен вече, нали?

- Да.

- И сега като спя с жена ми, и тя ще е болна, нали?

- Ами да.

- И тя като спи с комшията, и той ще е болен, нали?

- Да.

- И той като преспи с неговата жена, и тя ще е болна?

- Да.

- А тя като преспи с градинаря, и той ще е болен, нали?

- Да.

- Мръсник, ще ми рита кучето!

Сър, онзи господин иска да ви предизвика на дуел.

- Какъв дуел - френски с шпаги до първата капка кръв или английски с пистолети до смърт?

- Български - ще дойде с приятели и ще ви пребият.

Мъжът се прибира вкъщи намръщен. Жена му го посреща:

- Бременна съм!

- Ох, и ти ли!

Господин полковник, по време на вашето отсъствие в ротата нямаше произшествия!

- В ротата - ясно. А вие, лейтенант, какво правите в леглото на жена ми?

Криминална хроника: Снощи на Околовръстното шосе е имало сблъсък на проститутки с катаджии. Инцидентът е предизвикан от спор за най-добрите места край пътя.

Не разбирам защо си недоволна от мъжа си?! Нали ти дава цялата си заплата до стотинка?

- Да, но после я печелите обратно на карти!

Журналист интервюира овчар:

- По колко килограма вълна дават овцете ви?

- Кои, черните или белите?

- Черните.

- По два килограма.

- А белите?

- И те по два килограма.

- А колко мляко дават?

- Черните или белите?

- Ами черните.

- По два литра.

- А белите?

- И те по два литра.

Журналистът е вече съвсем объркан:

- Добре де, защо все питате - черните ли, белите ли?

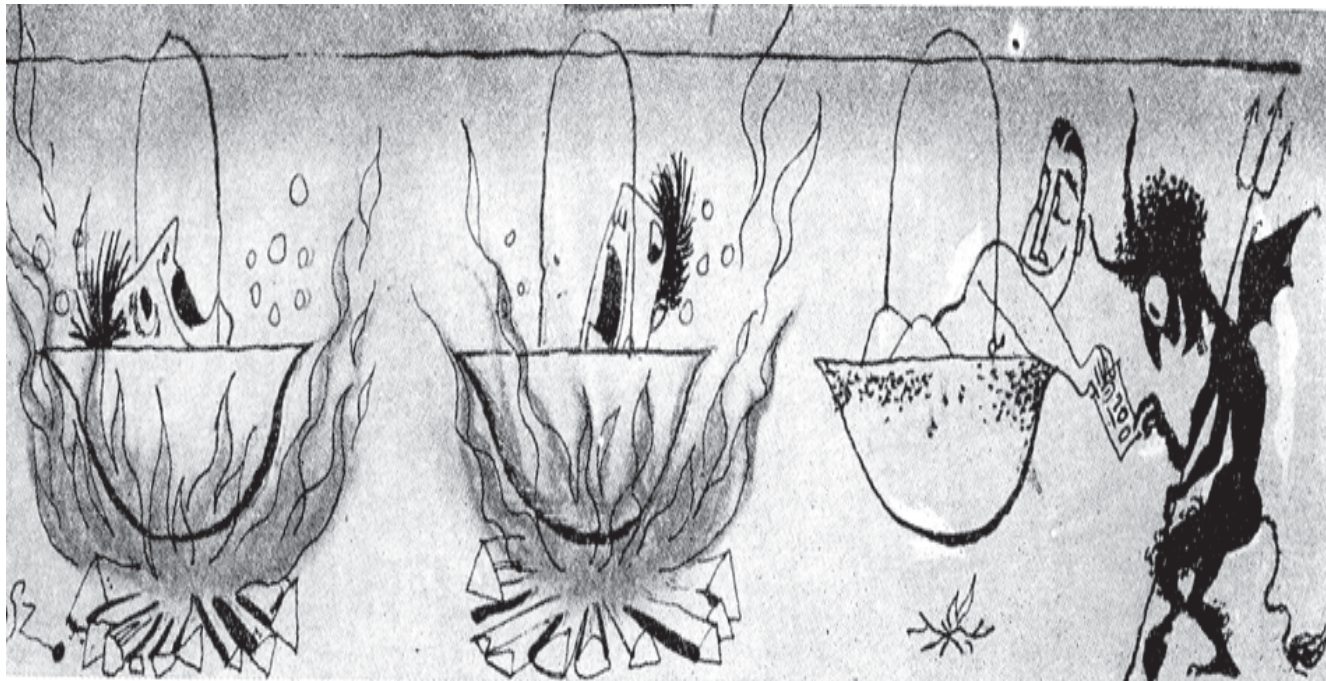
- Ами виж сега, черните овце са мои.

- Така, добре. А белите?

- И те са мои.

Еврокласици

ЙОЗЕВ САБО - УНГАРИЯ

КОРУПЦИЯ

Мутра си купила топ, качила се на Витоша и захванала да стреля. Бам - по "Люлин", бам - по "Младост"...

Минават някакви хора и го питат:

- К'во правиш бе?

- Ами на, избивам комплекси...

В къщата на един борец избухнал пожар. Той заедно с цялото си семейство излязъл на улицата и докато гледал как гори къщата му, извикал:

- Библиотеката ми! Забравих да я взема!

- Ти имаш само три книги - казала жена му.

- Да - отговорил борецът, - но две от тях не съм си ги дооцветил.

Седи пияница и си мисли по проблемите на живота:

- В денонощието има 24 часа. В касата бира има 24 бутилки... Дали е съвпадение?

Полицай се кара на пиян шофьор:

- Абе ти не знаеш ли, че ако си пил, изобщо

него...

Противно на общото мнение, социологията е точна наука.

Колкото платиш, точно такива резултати и ще получиш.

Нашият папагал пи бензин.

- Ама как така?

- Ами така. Летя, летя, направи три кръгчета и падна на земята.

- Умря ли?

- Не. Бензинът му свърши.

Циркът има нов сензационен номер - лъв и овца в една клетка.

- И наистина ли се разбират? - пита репортер.

- В повечето случаи да - отвръща дитеркторът на цирка.

- А когато се скарат?

- Купуваме нова овца...

Селянин е впрегнал породист жребец в ралото и се готви да оре.

- Защо мъчиш животното? - пита съседът му.

- Мога да ти услужа с

та на Стиви Уондър?

И той не я е виждал...

Реших да оберя една вила. Цял месец храних кучето, което я пази, с колбаси. То ме обикна като роден баща накрая.

И през нощта без никакво усилие проникнах във вилата. А в коридора настъпих опашката на котката...

В три часа през нощта полицаи спира мъж с голям куфар.

- Стой! Какво носиш в куфара?

- Още не знам.

Скачат парашутисти и се хващат за ръце във въздуха. Единият пита съседа си:

- Искаш ли ябълка?

- Да - отговаря другият.

Разделят се и продължават да летят а след малко пак се хващат за ръце.

- Искаш ли още една ябълка?

- Искам, ама откъде ги вземаш? - учудено пита другият.

- Как откъде? На гърба

Лазар КОЛЕВ

ЛАВИНИ

Хвала!!!

Само снегочистачите послушаха КАТ

Заради обилния снеговалеж днес сутринта пътна полиция призова по всички медии на път да излизат колкото се може по-малко шофьори. Истински дисциплинарни водачи се оказаха само шофьорите на снегопочистващите машини. Единствено те изпълниха призива на КАТ.

Хвала на подобни участници в пътникопотока!

Наш кор. Мара
Диференциал КОЛЕВА

Дойде ли средата на февруари, се натъжавам. Сецям се, че отминават най-българските месеци. Защото празниците в тях винаги ме умилят. Известно е, че българинът се чувства човек най-вече над чинията. Неизброими са мръвките, които поемам по именните дни. Неизброими са и обърнатите чаши. Това ме води до онова щастие, което не откривам в други месеци.

Това от една страна. От друга - не е имало случай покрай празниците да не се влюбя в девойка, която съм открил в компанията на чествания именак. Влюбвам се пламенно, фатално и както винаги си мисля - за последен път. Друг е въпросът, че любовта ме държи от Васильов до Ивановден. Цяла седмица, която ми се струва протяжна като десетилетие. Щото поредната любима е успяла да стопи спестяванията ми покрай интензивните посещения на ресторанти, където аз трябва да се представям като влюбен кавалер, който поема сметките. Плюс букети от рози да подарявам, които букети в зимния период са на стойността на домашно меню за шестчленно семейство.

По средата на февруари съм тъжен, като си спомня за отминалите празници, но и малко оптимизъм се промъква в душата ми.

Сецям се за недалечния Осми март - най-почитаният от мъжете празник. Което означава пак софра, пак мръвки... А може отново да пламне и любов с поредната фатална дама. Че къде е казано, че само пролет и лято цъфти любовта?

По средата на февруари, откровено казано, имам и друг повод за радост. Защото пресмятам, че вече са се появили търговците на мартенички. Които да ми напомнят, че зимата свършва и сметките за ток и парно няма да са толкова човеконенавистни!

А дойде ли краят на зимата, значи отново, за пореден път, сме се хванали за зелено.

Е, тази мисъл и утеха, макар и малко подранила, ме прави горд, че съм се преборил с природата и осървайвренето ми е гарантирано.

Колко му трябва на българина - да дочака средата на февруари, за да разбере, че животът продължава.

ЖИВОТЪТ ПРОДЪЛЖАВА

Петър СОФРОНИЕВ

АКО ПРОЧЕТЕТЕ
НЕЩО ТАКОВА
В УТРЕШНИТЕ ВЕСТНИЦИ,
НЕ СЕ УЧУДВАЙТЕ!

Рашко СТОЙКОВ

ЛИДЕРИТЕ НА ЕС СЕ
СЪБИРАТ ПРЕЗ МАРТ В
СОФИЯ ЗА ПОГРЕБЕНИЕТО
НА КРИЗАТА!

ПРЕМИЕРЪТ: ДО 2050 Г.
ЩЕ ВДИГНЕМ ПЕНСИИТЕ
С 50%!

БАБА МИЛАНКА: АКО НЯМА
БОЛНИЦИ, ГРОБИЩА ИМА!

БОРИСОВ СМЪМРИ
ДЯНКОВ, ЧЕ ВИЖДА
САМО ГРЕШКИТЕ НА
ПРЕДИШНИТЕ,
НЕ И СВОИТЕ!

ЦВ. ЦВЕТАНОВ ОТКРИ НОВ
ПАМЕТНИК НА МАЙСТОРА В
С. ШИШКОВЦИ ВМЕСТО
ОТКРАДНАТИЯ И ПРЕДАДЕН
ЗА ВТОРИЧНИ СУРОВИНИ,
КОЕТО РОДИ СЛУХА, ЧЕ
ШЕФЪТ НА МВР ЩЕ ПОЕМЕ
И КВАТУРАТА!

ИЗПЪЛНЯВАЙКИ
ВЪЖДЕЛЕНИЯТА НА
ПЕНСИОНЕРИТЕ ЗА
ИКОНОМИИ, КАБИНЕТЪТ
РЕШИ ДА НЕ ИМ ДАВА
ВЕЛИКДЕНСКИ ДОБАВКИ!

БОМБИ ВМЕСТО СИЛИКОН
ПЪЛНЯТ ЦИЦИТЕ НА
ТЕРОРИСТКИ ПО
СВЕТОВНИТЕ ЛЕТИЩА!

МАТИН ДИМИТРОВ: СДС Е
ЕДИНСТВЕНАТА ПАРТИЯ,
КОЯТО МОЖЕ ДА СПАСИ
БЪЛГАРИЯ!

Любомир МИХАЙЛОВ

ОТ НЕТА С ИНТЕРНЕТ

Десет причини да не се спортува

Баба ми започна да ходи по пет километра на ден от деня, в който навърши 60. Сега е на 97 години, обаче си нямаме понятие докъде е стигнала.

Единствената причина, поради която отново бих започнал да тичам, е - за да чуя пак ускореното си дишане.

Миналата година се записах в клуб за отслабване и платих 400 лева. Не загубих нито един килограм. Май че ще трябва да

отида поне веднъж...

Най-добре е упражненията да се правят рано сутрин, когато разсъдъкът спи и не може да се възмути от безсмислеността им.

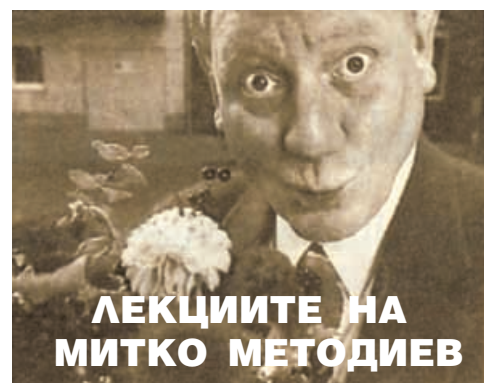
Най-добре е да не се навеждаме напред. Ако Господ беше пожелал да можем да си пипаме палците на краката, щеше да ги постави някъде по-нависоко.

Обичам дългите разходки. Особено когато ги правят хора, които не мога да търпя.

Вярно е, че краката ми са тънки, но коремът ми ги скрива!

Преимуществото на хората, които всеки ден се занимават със спорт, е, че винаги умират здрави.

Не бягам за здраве. Защо? Защото, като бягам, си разливам бирата от чашата!

ЛЕКЦИИТЕ НА МИТКО МЕТОДИЕВ

Едно универсално словосъчетание Или егати гумата!

Писателят Божидар Томов често обича да казва: "На мен от пръв поглед не ми личи и колкото и невероятно да е, но съм женен!"

Ще изплагиатствам фразата в леко променен вариант. На мен от пръв поглед не ми личи и колкото и невероятно да е, но по образование съм филолог. Въпреки това обаче употребявам някои думи, на които не знам точно значението. Например думата "егати". Не съм сигурен дори дали се пише слято - "егати" или отделно - "ега ти" - което вече не е една дума, а две. Засега приемам, че е една и я ползвам така.

И да ви кажа, не й знам значението, но пък колко неща може да изразява тази простишка дума-възклицание. С нея можеш да изразиш учудване, гняв, ирония, радост, възхищение... И какво ли не още.

Ще дам примери.

Пристига ви сметката за вода, да речем. Според нея водомерът ви би трябвало да е отчел дебата ако не на река Дунав, то поне на Марица! Вие как реагирате? Естествено, че възкликвате "егати"! Е, и други думи и изрази употребявате, но те не са подходящи за публикуване, щото вестникът се чете и от деца, все пак.

Същото възклицание се изтръгва от гърдите ви и когато получите сметките за ток, парно, телефон. Или когато влезете в магазина и попитате колко струва пакет бланширан ориз. Също и когато се поинтересувате за цената на кашкавала или на каквото и да било друго.

Думата "егати" аз лично употребявам много често, като чета вестници, слушам радио или гледам телевизия.

Ето, отварям произволен вестник на произволна страница и какво чета? Върховната касационна прокуратура била искала да се използват специални разузнавателни средства, демек - подслушвателни устройства и при разследване на тежки престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната система.

Е, как да не възкликнеш - егати! За какво са им на прокурорите скъпи сересета?! Да вземат един катаджия със стоп-палка и да започнат да спират едни по-такива коли. И: "Колко ти струва джипът, господине? А какъв доход си декларирал и какъв данък си платил?" Или пък да похлопат на някоя висока порта в полите на Витоша и да зададат аналогични въпроси - колко струва палатчето, с какви доходи е построено и какви данъци са внесени?

Друг вестник, друга информация. Армията щяла била да се включи в борбата с престъпността.

Егати! Ако в България изобщо има някаква истинска армия, то това е добре организираната и добре екипирана армия от престъпници. Така че...

Министерството на здравеопазването било направило анкета с 264 души и било стигнало до заключението, че 96 процента от българите желаят забрана на тютюнопушенето, понеже тютюнопушенето било вредно за здравето на българина.

Егати! Аз пък съм питал не 264, а хиляди хора съм питал и всички те са на мнение, че Министерството на здравеопазването е много по-вредно за здравето на българина и от тютюна, и от алкохола!

Мога да дам още примери, но има ли смисъл? Както виждате, универсалната дума "егати" може да изразява и учудване, и недоумение, и гняв, и ярост... Може и радост, и възхищение да изрази, но при мен лично това се случва все по-рядко и по-рядко...

А при вас как е положението? Същото?!

Егати!

От редактора

Ама че идея осени Вежди...

Борис ДАНКОВ

Ама че идея е осенила културния ни министър - покрай сублимния "Български Лувър" да бъде вдигнат и Музей на тоталитарното изкуство! И какво ще ни показват в него запалените познавачи на тъй наречения соц? Ами какво друго освен мускулите на българския творчески гений през социализма, както би се изразил гениалният Георги Тенев в своя още по-гениален авторски проект, посветен на българския чушкопек и дупката в Царичина.

А иначе корифеите на постмодернизма, за да докажат, че по времето на соц не е имало нищо друго освен вакуум и въздух под налягане, сигурно ще погледят в музея платна с образите на щастливи кооператори и леяри, тъкачки и предачки, лъчезарни портрети на тоталитарните

вождове...

Но щом ще ни показват тоталитарното изкуство, не трябва ли в експозицията да бъдат погледнати и някои произведения на ранния Вежди Рашидов?

А защо пък не и творби на родни художници с късния Бойко Борисов? Да речем например портрет "Бойко бие на избори" или "Бойко ритам топка", или "Бойко прегръща Меркел" и т.н.

Всичко това - само в кръга на шегата. А иначе, както сме я подкарали, нищо чудно някой ден Банкя да стане столица на България, а тя 52-ият щат на Америка. Тогава поне посланик Уорлик (в качеството си на президент или вицепрезидент на САЩ) няма да има никакви проблеми и ще може да похвали премиера за успехите му в борбата с организираната и неорганизираната престъпност направила на чист английски. А той пък да му отвърне на перфектен американски: Йес, сър! Тенкс, сър!

И всичко това като част от някоя по-нова експозиция в бъдещия музей на тоталитарното изкуство. Ама че идея е осенила Вежди...

ЕКРАН

Показват филм за „Карандила джунийър“ във Виена

Кои са музикантите от "Карандила джунийър" и колко е дълъг пътят от циганската махала до световната столица на музиката Виена - за това разказва документалният филм на Тамара Пещерска "Ангел клуб", който ще бъде показан на 14 февруари във Виенското кино "Шиканедер".

Филмът разказва историята на един човек и неговата сбъдната мечта. Ангел Тичалиев е професионален музикант и ръководител на сливенския оркестър "Карандила". Разпре-

вожен от това, че децата от циганската махала ходят на училище, а не знаят да смятат, той решава да направи нещо за тях. През 2007 г. Тичалиев събира 14 деца от сливения квартал "Надежда" и започва да ги учи на музика. Новосъздаденият детски оркестър той нарича "Карандила джунийър". През изминалите години от създаването на оркестъра Ангел Тичалиев успява да превърне талантливите деца в професионални музиканти и да ги зарази с любовта си към музиката.

А турнето на ромската музикална формация "Карандила джунийър" е много по-дълго от 1400 км и минава задължително през джаз фестивала във Виена "Балканска треска".

СНИМКА АМЕРОЛ ИГЛЕНИКОВ

КАЛЕНДАР

1141 години от кончината на св. Кирил Философ

На 14 февруари 869 г. в Рим Великият просветител, приел монашеското име Кирил, се отправя във вечността. По този повод в музея "Земята и хората" бе открита изложба, посветена на 1141-годишнината от неговата кончина.

Изложбата, дело на художничката Ивелина Велинова, съдържа 16 постера. За пръв път в нея са включени портрети на светите братя (1191 г.) от църквата "Св. Георги" в с. Курбиново, Македония; стенописът "Патриарх Фотий с византийския император Михаил III" от параклиса "Св. Фотий" в гръцката православна църква "Св. Троица" в гр. Свети Августин (XX в., Флорида, САЩ) и най-новият паметник на светите братя в Одеса, дело на Валентин Василев (2007 г.). Представени са образци от най-ранните славянски ръкописи на глаголица и кирилица, също и ранни богослужбени книги като Архангелското изборно евангелие

РЕПРОДУКЦИЯ БЛАГОВЕСТА ЦВЕТКОВА

(1092 г.), Ватиканското изборно евангелие (X век), известно като Ватикански палимпсест.

Изложбата бе открита от ст.н.с. Светлина Николова, директор на Кирило-Методиевския център при БАН, единственото академическо звено, което при реформите запази своята самостоятелност поради най-високата оценка "А", дадена от европейски експерти.

14 февруари по официалния и неофициалния български календар през последните години се чества у нас като празник на любовта, идващ от католическия Св. Валентин, а иначе по народна традиция за втори път на тази дата честваме Трифон Зарезан. Честито!

КОНКУРС

Пиер-Анри Дело ще ръководи журито на 14-ия „София филм фест“

Пиер-Анри Дело

Съзателят на "Петнайсетдневката на режисьорите" на фестивала в Кан - Пиер-Анри Дело, оглавява международното жури на 14-ия "София филм фест", научи ДУМА от Светлана Дамьянова. Пиер-Анри Дело е

основател на няколко френски кинофестивала, които гнес се нареждат сред най-важните събития в световния календар на фестивалите. Той е режисьор и продуцент на множество филми и програми, един от учредителите на Европейската филмова академия, автор на няколко книги, посветени на киното - една от тях е колекцията "Кино и литература".

Колеги на Дело в оценяването на 12-те филма от конкурсната програма и 12-те късометражни кандидати за наградата "Jameson" тази година ще бъдат актрисите Марион Лен (Франция), която също е режисьорка и сценаристка, популярната българска кино- и театрална актриса Теодора Духовникова, миналогодишният победител в конкурса на "София филм фест" с дебютния си игрален филм "За баща ми" - израелският режисьор Дорр Захаби, както и водещият унгарски продуцент Андраш Мухи, член на Европейската филмова академия.

ПРЕМИЕРА

С „Разходка през стените“ започва белетристичното битие на Пейчо Кънев

Дебютната книга на нашия колега Пейчо Кънев бе представена в поп-арт кафе "Одеон". Сборникът с разкази, озаглавен "Разходка през стените", е дебют за автора и в прозаичния жанр. В началото на 2009 г. първият му сборник с поезия излезе в САЩ, където Пейчо Кънев живее през последните няколко години.

Литературната премиера беше открита от Светлозар Желев, директор на издателство "Сиела". Той сподели с публиката, дошла да почетат автора, историята, довела до написването на книгата. След това Богдан Русев - писател и главен редактор на "Капитал лайт", разказа за симпатиите си към творчеството на Пейчо Кънев. В поздравлението към автора с малки истории от дългогодишното им познатство се включи поетът Тома Марков. Светлозар Желев отново взе думата, за да съобщи, че стихосборникът на Пейчо Кънев "Американски тетрадки" ще излезе от печат в края на март. Той прочете разказ от "Разходка през стените", след което предаде микрофона на младия писател. Пейчо говори кратко за себе си, после удовлетвори любопитството на публиката с отговори на зададените му въпроси и разписа екземплярите на всички, които проявиха интерес към книгата му. Сред гостите в литературното кафене бяха Любен Дюлов-син, писателят Ясен Атанасов и много млади поетични таланти на България.

Пейчо Кънев и издателят Светлозар Желев на премиерата

СНИМКА БЛАГОВЕСТА ЦВЕТКОВА

Новото българско кино в сянката на антикомунизма и постмодерния ерзац

Юлиана ЗЛАТКОВА

Някак не мога искрено, от сърце да се възторгна от широко прокламирания напоследък "подем" на българското кино. Самото говорене за "подем" е по особен начин депресиращо. Набива се в главите на зрителите като с чук: "Подем! Подем! Подем!" Прави се насила. Казват ти, че има подем, и ти трябва насила да си купуваш билет за български филм, насила да го гледаш и насила да казваш: "Хубав е!" Това, ако не ме лъже паметта, не се правеше по толкова агресивен начин дори в "онова" време, чиито изкривени варианти налагат въпросните "подемни" филми.

Доколкото се подразбира от медиите, "подемът" е всеобщ, отнася се за изминалото първо десетилетие на второто хилядолетие след Христа. Но измежду колосалните успехи в Деня на българското кино - 13 януари, бяха определени за... епохални "Дзифт" (реж. Явор Гърдев, сц. Владислав Тодоров, по роман на Вл. Тодоров), "Източни песни" (реж. и сц. Камен Калев) и "Светът е голям и спасение дебне отвсякъде" (реж. Стефан Командарев, сц. Юрий Дачев, Душан Милич, Илия Троянов, Стефан Командарев, по роман на немския писател от български произход Илия Троянов). Споменатите филми са квинтесенция на родното седмо изкуство от последните 20 години, ни внушават. Около всеки от тях витае впечатляващ облак от фестивални участия и награди. Толкова впечатляващ, че чак размахва укоризнено пръст към всеки, който хипотетично би могъл да им намери дори съвсем мънищък кусур.

Милиционери изверги и агони изчадия

Каква ли е тайната, рецептата за успех? Простичка е - антикомунизмът е поставен за основа и на

Зад затворническите мрежи - всездъщият милиционер в кадър от филма "Бунтът на Л" на Киран Коларов

драматургията, и на визуалното решение. Ако не ти харесва, духай супата, но си плащай билетчетата и викай колкото ти глас държи: "Българското кино е в подем, подем, подем!" От какво се интересуваш ти, който си длъжен да дадеш парички, за да гледаш български филм, няма значение. Нямам право да искам кино, което да ти доставя удоволствие, да те прави съпричастен с движещите се на екрана картинки и допиташите оттам звуци, да ти носи радост или тъга. Кой си ти, зрителю, че да предявяваш претенции, длъжен си да гледаш и да харесваш това, което ти налагат, и да го приемаш за свое. Съпреживяването между теб в киносалона и героите на екрана са глупости. Плащаш, зяпаш каквото се напъва да ти каже някой, когото не си сигурен дали изобщо искаш да познаваш, тревш си и излизаш разочарован. Това се иска от теб. Но че си разочарован, нямаш право да си признаеш. Нали е българско, а ние, българите, най-послед трябва да се вадим от казана, вместо да се тикаме в катрана, без да ни ръчат дяволите. Ти, зрителю, нищо не разбираш, ти си "малкити човек", на когото са благоволили да разрешат да се докосне до... милиционери изверги, жени адови изчадия, свирепи скинари, наркомани, които оставят душата си в хладилника (ах, каква метафора!!!), и изобщо до цял един паноптикум, който едва ли някой може да ти обясни както трябва.

Маниакално оплюване на всяка цена

Веднъж, в рамките на поредната киноизява, един от главните организатори се обърна към присъстващите с въпроса харесва ли им начинът, по който се рекламира събитието. От залата одухотворено младо момиче отговори: "Не!" Питатичан не се опита да съдржи гнева си. Явно предвиджан бе само и единствено положителен отговор, а може би никакъв отговор. "Да вдигнат ръка онези, на които не им

харесва!" - заповяда той. Момичето вдигна ръка. Последваха я още няколко, и още, и още... Гневът на питацията премина в ярост. "Е, ще ви се наложи да го гледате!" - презрително отсече той и си тръгна. Така де, хем сте дошли, хем не ви харесва. Къде дават така?! Или си стойте вкъщи, или харесвайте! Средно положение няма. Такива неща като потребност от общуване с изкуството на нацията, към която принадлежиш, са тъли остатъци от презрения "соц".

И така, да си дойдем на думата - какво точно трябва да ни харесва. А то е маниакалното оплюване на същия този "соц", чиито продукти са създателите на лентите, задължителни за харесване. ("Дзифт" е зловеща карикатура на живота у нас през 60-те години, "Светът е голям и спасение дебне отвсякъде" - апологетика на политическата емиграция от епохата на студената война, "Източни песни" - със сюжет от наши дни, в който няма нито един български персонаж, който да е наистина човек - след "соц"-а всички да един сме кретени, неудачници, нямаме ценностна система, за разлика от чужденците.)

Чага на соц а и... комунизма

В граматургичен план всеки от тези филми е подражателски на един или друг образец или тенденция от западното кино. В "Източни песни" има сцена в заведение с музикално изпълнение на живо (клуб с група, както е модерно да се казва сега), която си е цитат от "Небето над Берлин" (1987), известен у нас и като "Крале на желанието" на Вим Вендерс. Сюжетът на "Светът е голям и спасение дебне отвсякъде" се гради върху следната забръзка: "България, 1980. Милицията изисква бащата на главния герой Алек да шпионира дяго му Бай Дан, местния цар на таблата. Семейството решава да емигрира на Запад." Така е написано в официалната анотация на филма. Клише от чужди представи за реалността, в която сме живели. "Дзифт" е определян жанрово като "ретро соц и нео ноар", което всъщност е неясна смесица от остарели идеологически щампи, излезли от употреба.

Колкото и да не ми иска, обобщението за българското кино след 1989 г. не е кой знае колко лицеприятно. Твърде е еднопосочно е и елементарно. Сложно е да се пишат такива думи за изкуство, болезнено е. Бих искала да съм пренебрегнала, без да искам, някоя страни на кинопроцеса, но ако изобщо може да се забележи каква тенденция в българското кино от славните времена на "подема", то тя е в антикомунистическите мотиви. Къде драстично карикатурна, къде завоалирана. Защо е така? Защо периодът 1944-1989 г. е представен като най-мракобесния? Има обяснение. Точно тогава са се пръкнали правещите тези филми, че пък са и оцелели отгоре на това. Когато виждаш и усещаш само доброто в живота, в един момент започваш да обръщаш внимание само на лошото, за да оправдаеш собственото

Идиотизирани пионерчета от "емблематичната" лента "Дзифт" на Явор Гърдев

си добруване. Правещите днес кино не са минали през нищо подобно, да кажем, през горнилото на ГУЛАГ като Александър Солженицин. Те няма на какво да са обидени, нямат вътрешната необходимост да изразяват насъбрала се болка към миналото. Но... имат друга нужда: да правят кино, за да имат слава, пари, обществено положение. Длъжни са да

го имат, за да запазят статуквото от презрения "соц". И именно поради тази причина наблюдаят на антикомунизма, осакатявайки собствените си работи и робувайки на някакъв своего рода дебилен макартизъм. По същата причина по-младите сред тях бързо са открили какво трябва да плюят, за да направят кариера. Възникнал е нов вид автоцензура - нищо добро за "комунизма" (който всъщност никога не е настъпвал!). Задължително условие да направяш филм е да приемаш, че трябва да плюеш обществото, което те е създало, още от момента, когато решиш да мислиш по сценария. Иначе не може. Иначе няма кино или пък, още по-лошо, ще има, но ще е различно и - о, ужас, може и други да правят филми и да има база за сравнение.

Вулгарна идеологизация с обратен знак

В този стремеж на всяка цена да си ти и само ти идентифициран като правещ игрално кино, се губи приемствеността. А никой не възниква на празно

Познатите до болка... тоталитарни персонажи и в "Изпепеляване" на Станимир Трифонов

място, човечите не се размножават чрез просто деление, дори и кинаджите. Българското кино от "соц"-а има подчертано хуманна традиция, от която никой не се интересува. Резултатът е епидермален и като кино, и като антикомунизъм. Получава се вулгарна идеологизация с обратен знак. Авторите все ги избива на примитивен антикомунизъм и пещерна саморазправа с миналото, т.е. със самите себе си или с техните родители. Ако ще кадър по кадър да разчленяваме всички филми от 1989 г. насаи, няма да открием логика на характерите у героите.

Честно казано, то и характери кой знае какви няма. Няма кого да запомним така, както се помнят Мария от "Козият рог" (реж. Методи Андонев, 1972 г.), Ран от "Момчето си отива" (реж. Людмил Кирков, 1972 г.), музикантите от "Оркестър без име" (1982 г.), Радю от "Всичко е любов" (реж. Борислав Шаралиев, 1979 г.) Лиза от "Крадеца на прасковин" (реж. Вълко Радев, 1964 г.), Мария от "Обич" (реж. Людмил Стайков, 1972 г.) и още много, много други произведения на ужасния "соц". Лошото, което сегашните ни филмови "гении" търсят на всяка цена за екранно превъплъщение, е само на повърхността. Драматичното е, че го правят и доказали се с години кинематографисти, емблеми за свободомислие и талант от "соц"-а като Николай Волев ("Двойникът", 1980 г., "Господин за един ден", 1983 г. "Да обичаш на инат", 1986 г., "Маргарит и Маргарита", 1989 г.) с новата си версия на "Козият рог" (1994 г.); Георги Дюлгеров ("Авантаж", 1977 г., "Трампа" 1978 г., "Мера според мера", 1988 г.) с "Лейди Зи" (2005 г.) и "Козелът" (2009 г.). Пропускам доста имена и заглавия и ги пропускам съзнателно, оставяйки най-франпантите. Те сякаш нямат приемственост със самите себе си. Дотам, до повърхността, си остават и художествените обобщения. Пардон, художествените обобщения в кино не също са "комунистически" остатък. Сега просто се правят филми, на които да се кефим. Кой се кефи и защо, е друг въпрос...

Драпане подир... сянката на Холивуд

Пренасях на филмовата лента и в зрителната зала голямата лъжа, която е вътре в теб. Лъжеш себе си, лъжеш и другите, а недай си Боже да чуеш

Пейзаж от прокълнатия "соц" в "Източни песни"

истината за това, че лъжеш. А истината не винаги е красива, особено когато е гола. Прехваленият "Светът е голям и спасение дебне отвсякъде", преминал първия кръг на гласуване на Американската филмова академия за чуждоезичен "Оскар" в началото на тази година, не случайно е филм, в който България и действителността в нея не присъстват. Емигрантите, бягството от страната, където си се родил, са издигнати в култ - единствен приемлив изход, дори актьорите в главните роли не са българи (Бай Дан е сърбинът Мики Манойлович, а главният герой Алекс - германецът Карло Любек) и на български се говори с акцент. Бръкнеш ли по-надълбоко, ще трябва да видиш и да признаеш, че и у нас по онова време хората са обичали и са мразили, били са истински, а не карикатури, каквито ни се напращват.

И още нещо, което изглежда да е встрани, но е много важно за авторите - лентата им да се "класира" за подстъпите на Холивуд. Филмът съвсем не е само български, по-точно е само малко български като финансиране; копродукция е с Германия, Словения, Унгария. "Източни песни" пък е произведен съвместно с Швеция. В което няма нищо лошо, стига целта да не е просто да ти се прикачи името на всяка цена, а да заемеш, ако не друго, поне равностойно положение с другите държави в очите на онези, които гледат филмите.

Няма продуцент, няма гържава

Извън чисто творческата си страна седмото изкуство има още една - по-скупна, но изключително важна - индустриалната. При "соц"-а и казваха икономика на киното, сега й викат продуцентство. След приватизацията на Киноцентъра в Бояна, в резултат на която днешното студио "Ню Бояна филм" е собственост на американския киноиндустриалец от израелски произход Дейвид Варод, у нас няма сериозен български продуцент, който да реализира качествени български филми. "Ню Бояна филм" в момента е преди всичко материална база, където на невероятно ниски за кинобизнеса цени се снимат филми от други страни.

Липсва сериозна подкрепа и от страна на държавата. Разпределат се чрез Националния филмов център някакви субсидии, уж прозрачно, а май не съвсем... Класират се различни кинаджийски "лобита" и кръгове неизвестно по какви критерии и художествени изисквания.

От разговор с испански кинаджии в началото на 90-те години съм запомнила апломба, с който те призоваваха: Не унищожавайте богатството си. Не си давате сметка какво имате, колко ценен е Киноцентърът! Всичко ви е събрано на едно място! Не си представяте колко трудно и мъчително е да се прави кино, ако е разпарчалосано, ако павилионите са на едно място, монтажът на второ, а офисът на продуцентската къща - на трето! Как залудо се хаби творческа енергия! На този общо взето случаен разговор присъстваха и хора, които впоследствие взеха активно участие в самото разпарчалосване на родното филмопроизводство. Защо и как - сега вече

Размисли за „подема“ на родното филмово изкуство, за неговите реални постижения и действителни проблеми

другите? Важното е да осъществим личните си амбиции, да се покажем колко сме велики и да затапим теб, зрителю, да те накараме да се почувстваш колкото се може по-разочарован, за да не си тикаш гагата в сферата на българското кино. Там стълбата от "Приказка за стълбата" на Христо Смирненски е отдавна изкачена и принцове си живеят щастливо. А за да бъде така докрая на дните им, от зрителните зали като фон трябва да се носи тих стон: "Подем! Подем! Подем!"

Снизхождене дебне отвсякъде

"И филмът идва от България, държава все още неизвестна със забележително кинопроизводство... Кадрите са поразителни (толкова е страшна "комунистическа България", че всичко останало по света повече става за показване от нея - бел. авт.), но точен монтаж би направил филма по-добър. В "Светът е голям и спасение дебне отвсякъде" има поне две монтажни грешни сцени." (Цитатът е от изданието "Холивуд рипортер", 18.01.2010 г.) И дори като проявява снизхождене към единствения според него български филм, авторът на материала няма как да премълчи монтажните грешки. А монтажът е азбука на киното. Е, не е зле като за страна, където кино се прави от 1915 г., да са ни признали поне за аборигени. Ние си го знаем, повечето от нас де, но ето, че и сред нас имало достойни да се докоснат до пода под краката на големия бледолик брадър. Честито!

В "Светът е голям и спасение дебне отвсякъде" може би грешката е в монтажа или в нашите сгрешени представи за света...

Има обаче и една друга истина за българското кино. Тя минава между другото, макар да носи трагичен заряд. Това е истина за пропуснати творчески възможности, за съспани съдби на талантили хора. Нейни проявления само през 2009-а са кончината на режисьора Ивайло Джамбазов (1959-2009). Той направи два детски филма през въпросното десетилетие - "Резерват за розови пеликани" (2004 г.) и "Легенда за белия глиган" (2004 г.). Почти незабелязани, като всичко стойностно. Този кадър човек си отиде доброволно от живота. Напусна ни без време и друг режисьор - Михаил Гецов (1955-2009), създател на "Дан Колов" (1999 г.) - игрален филм за легендарния български борец. През последните години от живота си Гецов е работил по проект за Васил Левски. Дали оттук нататък ще се състои филм за Апостола на свободата? Не че обвинявам някого, Боже опази! Не! Казват, че всеки е отговорен за съдбата си. Но трагичният край е символичен. По същия начин си отиват безвъзвратно оригинални идеи, качествени сценарии, не се случват стойностни филми. Десетата муза май е излязла от България. А има ли съществена разлика между духовната смърт и физическата? Въпросът е риторичен...

Захари Бахаров в "Дзифт" - жертвата трябва винаги и на всяка цена да предизвиква страх и омерзение

ПОЕЗИЯ

Гласове

Захвърлени в този граг
като в изоставена къща,
три улици, октомврийски градини,
бавен следобеден дъжд,
гласът ти,
препогрещам натежалите от влагата думи,
единият стол е излишен,
окръгля се смирението
като двете ябълки върху масата,
пръстът рисува квадратчета,
вече никой от двамата ни не говори
за ножа и дървото,
време ли е да ме погалиш,
защото
страхът от острието,
от неспособността да разрежеш
поне едната ябълка,
се процежда в очакването,
обезсмисляйки отговора.

Есента на човека

Сам в реката на времето,
в долното ѝ течение,
отпуснал весла, с очи впити в небето,
където крилата на чайките
оставят белези във въздуха,
където мислите оставят белези в душата,
вечерният вятър още го няма,
а сърцето е изпълнено с любов и покаяние,
пътюва към своите начала човекът,
към корените си,
в самия край на есента,
преди да се превърне в капка дъжд,
в листо от клен, в пръст,
полюшва се в реката сянката му,
бавно се плъзга по течението,
много скоро ще стигне устието ѝ
с трите ръкава на времето:

РИСУНКА ЛЮДИМИЛ АСЕНОВ

сегашно, минало и бъдеще,
как иначе да разположи себе си?
единна е реката на времето,
към океана на любовта влачи водите си,

АКСИНИЯ МИХАЙЛОВА е родена на 13 април 1963 г. Участва в основаването на първото частно литературно списание "Ах, Мария", член на редколегията му.

Съставител и преводач на "Антология на съвременната литовска поезия" (2007), "Антология на съвременната латвийска поезия" (2008), както и на повече от двадесет книги с поезия и проза.

Автор на няколко поетични книги, сред които "Тревите на съня" (1994), "Луна в празен вагон" (2004), "Три сезона" (2005) и др.

Нейни стихове освен в България са публикувани във Франция, Белгия, Италия, Испания, Канада, Румъния, Молдова и др.

Носител е на множество награди за поезия и превод, сред които на Съюза на литовските писатели Александър Чакс.

Член на Сдружението на българските писатели и Световната хайку асоциация.

човешкият живот познава само делтата ѝ
и в бреговете на един-единствен ръкав
се блъска лодката на живота му,
ако разтвори ръце,
ще ги обеме в прегръдката,
но уморен е човекът, уморени мислите му
и лакътят, подпрян в носа на лодката,
която години дълба,
щастлив е човекът в есента на живота си,
като любими и верни жени
лежат веслата от двете му страни,
заслушан в шепота на вълните
най-сетне намират покой мислите му
и няма значение по кой ръкав
ще поеме,
душата познава пътя,
единна е реката на времето,
в долния ѝ край - океанът на любовта.

БЕЛЕТРИСТИКА

Питат ли ме дей зората

Слизаме с щерката с трамвая на НДК и поемаме през тъпата. Аз имам среща с една изкуствоведка, която обеща да ми намери информация за паметника "1300 години България". Учителката дала на щерката да пише есе за паметника; и аз реших да ѝ помогна малко. Срещата с изкуствоведката е пред самия паметник в четири и половина. Сега е четири. Очилата ми се замъгляват от бръскащия дъжд. Май Минчо Празников не трябва да призовава с такава жар боговете си.

Край НДК са изникнали множество брезентови шатри с дървени маси и скамейки вътре, над които се вие сладък дъх на печени кебапчета. Шатрите придават на площадчето пред пилоните вид на бежански лагер, в който са пристигнали помощи. Щерката подтичва до мен. Тръгваме по лявата алея в посока към "Патриарха". Старец с кантарче е седнал на щайга в една локва точно на сред алеята. Претеглям се. Деветдесет и шест кило с портфейла. Без него - пак толкоз. Една възрастна дама с романтично чадърче и лисича яка на врата, толкова истинска, сякаш жива лисича се е метнала на врата ѝ, изведнъж полита и прави шпагат върху мокрия асфалт, а лисичката отскача на метър от нея и започва да я гледа странно с изпъкналите си стъклени очи. Щерката прихва. Аз вдигам даматата, вдигам лисичката, изтупвам ги от калната вода и двете така се прегръщат, сякаш не са се виждали от години. А ние двамата с малката продължаваме да вървим към паметника "1300 години България". Вече така съм подгизнал, че ми е само до паметници. На щерката нослето пък прилича на чучура на чайниче.

Минаваме край две момчета, които играят на топчета в кишата на десетина метра от паметника. И най-сетне сме в подножието му.

Този паметник беше призван да символизира възхода на хиляда и тристагодишната ни родина, доколкото си спом-

ням. Възхода паметникът със сигурност вече не символизира, но друга някаква символика продължава да излъчва.

Спомням си много бегло, че скоро след монтажа му мненията за него силно се поляризираха - наричаха го от "шестостенен петохуйник" до "епохален монумент". Грамадата обаче не се предаваше и заживя собствен мистичен живот. Колкото повече губеше тя от материалното и обличовъчните ѝ плочи една след друга рухваха, толкова повече се натоварваше и обрасваше със смисъл другата ѝ, метафизичната ѝ същност. Първи усетиха това наркоманите и неформалите; и избрах паметника за свое убежище.

Наркоманите се заселиха там, в рова около паметника, със стълбите, водещи заникъде, преди повече от десет години. Странните ниши образуваха естествени леговища за лунните им тела с виолетови вени. После довтасаха и скейтърите. На тях пък им хареса за писта за излитане наклонената лъскава гръд на паметника отпред; а озъбеният ров наоколо предлагаше необходимата доза адреналин.

Междувременно стихииите провесиха ръждиви лиги по снагата на паметника; появили се графити, но някак уморени, скучни, банални, а надписите-цитати на сакрални български фрази с течение на времето и със засилването на разрухата - и на монумента, и в обществото - и с опадването на някои от буквите им, започнаха да добиват хумористично, саркастично и накрая гротескно значение. Тоест и те заприличаха на графити.

Продължава да вали. Двама влюбени минават край мен, запътват се към паметника, застават в подножието му и момчето започва да се облекчава. "Иди от такъв", провлачва момичето, но си личи, че ѝ е все тая. Задават се трима двуметрови осмокласници, които пеят с магарешки гласове "Калашниковкашниковкашников". Някъде са се черпили и сега явно са се запътили към ша-

ДЕЯН ЕНЕВ е роден на 11 август 1960 г. в София. Завършил е английска гимназия в София и българска филология в СУ "Св. Климент Охридски". Работил е като бояджия, нощен санитар, пресовчик, учител, текстописец в рекламна агенция и журналист. Автор е на няколко сборника с разкази, сред които "Четири за нощен влак" (1987), "Конско евангелие" (1992), "Ловец на хора" (1994), "Клането на петела" (1997), "Ези-тура" (2000), "Госпоги, помилуй" (2004), "Всички на носа на гемията" (2009).

Носител е на Годишната награда за белетристика на ИК "Христо Ботев" (1994), на Националната награда за българска художествена литература "Хр. Г. Данов" и Годишната литературна награда на СБП (2004), на Голямата награда за нова българска проза "Хеликон". Лауреат на "Златен ланец" за къс разказ през 2006 г. През 2008 г. австрийското издателство "Дойтике" издаде в превод на немски сборник с неговите разкази под заглавие "Цирк България".

Член е на Съюза на българските писатели.

трите на НДК да си допият. След тях ситни един дядка, който влачи на връвчица след себе си няколко кашона. От време на време старчето поспира и започва да говори нещо на кашоните, наричайки ги с човешки имена. Задминават го две момчета, толкова тънки и сребристи, сякаш изрязани от станиол, които си говорят за долари. Вече минава четири и половина, но изкуствоведката никаква я няма. Щерката се мъчи да се забавлява, тичайки наоколо, но все по-често ме поглежда въпросително. Опитвам се да разчета какво пише по стените на паметника, за да убия времето:

"Тоз, който падне в ой за во ода, той не у ира!

...е в нас ние сме то"

"Киро Росен да го (задраскано) Мишо да го духа Моника"

Вече е пет. Изкуствоведката няма да дойде. Жалко. Есето на щерката няма да стане за отличен. Махвам ѝ с ръка да си тръгва. Момчетата с топчетата са се чупирали. Изведнъж в съзнанието ми се появи руменото ухилено лице на Орлин с прякора Шапката, най-добрия ми приятел от училище. След часовете винаги играехме на топчета. Ние бяхме най-добрите. Събираха се по двайсет-трийсет човека в кръг да ни гледат. И двамата имаме страшни колекции от абета, железни биячи, гуди и сирийчета

- онези прозрачни топчета със замръзналите пъстри листенца вътре. Представям си как Шапката стои разкрачен над "Шератон" като Кинг Конг и се цели с железния си бияч към моето топче, задръстило булевард "Витоша" пред "Магурата". После изведнъж рязко премества мерника си към паметника "1300 години България".

"Недей, Шапка - крещя и скривам с длан главичката на щерката. - Това не е игра!"

Май ме чу, защото лицето му се разтопи в ниското небе.

Оня ден го видях в един подлез. Не бях го виждал може би от двайсет години. Беше станал кафяв и дребен, а рядката му брадица беше побеляла. Беше прегърнал един изтърбушен акордеон и свиреше "Питат ли ме дей зората" със затворени очи. Пред него на земята имаше една празна картонена кутия от обувки. Не му се обадох...

- За кога ви искат есето? - попитах щерката, когато се качихме в трамвая.

- За никога - каза тя. - Аз те излъгах.

- Е, как така ще ме излъжеш? - вбесих се не на шега.

- Ами така. Искях да ме заведеш в "Макдоналдс".

ПЕГАС

Редактор
Борис Данков

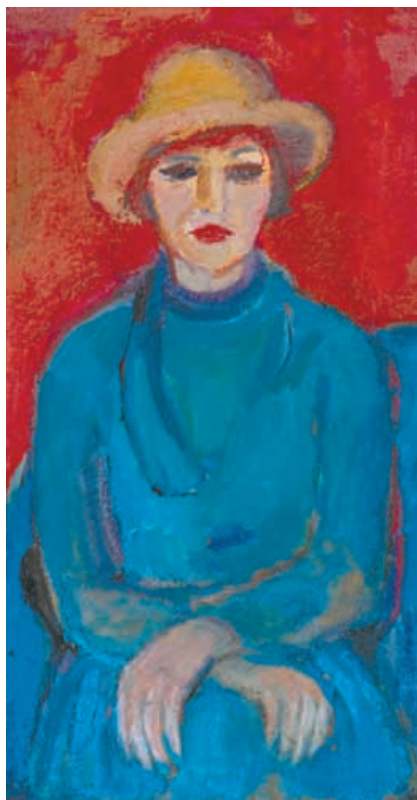

Подир сенките на образите

Превъплъщенията на Олга Белопитова показва галерия „Върхове“

Художничката Олга Белопитова (1928-1999) е част от онези незабелязани и недостатъчно оценени от историята класици на българската живопис, които с удоволствие и изненада преоткриваме днес. Без да претендира за изчерпателност и строга ретроспективна документалност, изложбата „Подир сенките на образите“ в галерията на Сибанк проследява развитието на авторката от самото начало през 60-те до късния ѝ период в края на 90-те г. на миналия век през предпочитаните от нея жанрове - пейзаж, натюрморт, интериор и портрет. По-голямата част от произведенията са от най-активния период на Олга Белопитова през 70-те и 80-те г. Освен модернистичните увлечения и разнообразните пластически експерименти експозицията съдържа и личен подтекст. Всички картини, показани в нея, са притежание на семейството на авторката. Това е именно наследството ѝ, запазено като ценна реликва за нейния син Райко Белопитов и като представителна колекция на различните етапи от творческия ѝ път, научи ДУМА от Светлана Куомджиева.

Олга Белопитова не рисува те-

матични композиции. Най-пълноценен израз тя намира в пейзажа и в натюрморта. Но вазите с цветя, купите с плодове, чинията с риба или лодката на плажа са вдъхновяващ повод да пресъздава всеки път с нов порив и енергия много харак-

терната за творчеството ѝ сентиментална атмосфера. През 70-те г., повлияна и от творчеството на Иван Вукадинов, с когото прави множество съвместни изложби, Белопитова пренася тази пастелна и кадифена атмосфера и в интериорите, които рисува.

За късните произведения на авторката Аксиния Джурова пише: „Запазвайки чувството за естетизъм и освобождавайки заложената ѝ и дълго сдържана импулсивност, тя успя накрая да достигне до своята художническа свобода, до чистото въздействие на цвета, до своето разбиране за тишината и безвремието.“ Изложбата може да се види до 9 март на ул. „Славянска“ 2.

Олга Белопитова е родена на 24 април 1928 г. в София. Завършила е гимназия през 1949 г. и година по-късно се омъжва за проф. инженер Никола Белопитов - учен с изключителни заслуги за изграждането на електропромишлеността в България. Белопитова изучава живопис в специално създадения от художника Боян Петров кръжок и при проф. Кирил Цонев. Завършила е като частна ученичка Художествената академия през 1957 г. Силно влияние върху работата ѝ оказва Борис Ангелушев. Работи в живописа, предимно в областта на интериора, градския и природен пейзаж, натюрморта и портрета. Първото международно признание получава през 1977 г. по време на съвместната изложба с Иван Вукадинов, с когото гостува в Италия и Австрия.

Зографът Симеон Цонюв и неговият род

В изложбата, която е подредена в Криптата на храм-паметник „Св. Александър Невски“, са включени над 25 икони и рисунки. Част от тях изобразяват св. Богородица, Младенеца, св. Спиридон. Повечето са дело на Симеон Цонюв, но присъстват и произведения на избрани зографи от неговия род - Витановската фамилия.

Тя е един от най-старите родове в Трявна, чиито представители - зографи и резбари, работят от самото възникване на художествената школа до края на XIX в. и завещават едни от най-талантливите творци, трудили се по българските земи в периода на Възраждането. В експозицията иконите на Симеон Цонюв стоят редом с тези на неговите братя папа Витан и Кою Витанов, с които той работи по едно и също време. Неговото изкуство и талант намират своеобразно продължение в творчеството на племенника му Йоаникий папа Витанов, който е представен с иконата на Успение Богородично.

Изложбата бе представена първоначално в Трявна през ноември м.г. по повод 190 години от осветяването на храм „Св. Архангел Михаил“. В тази черква, която е сред най-посещаваните паметници на културата в Трявна, се намират едни от най-представителните икони на зографа Симеон Цонюв.

В проявата участват Националният музей на българското изобразително изкуство, Специализираният музей за резбарско и зографско изкуство - Трявна, и др. Кураторки са Мариела Стойкова (НМБИИ), Люба Цанева (Специализиран музей за резбарско и зографско изкуство - Трявна). Изложбата ще продължи до 28 февруари в Криптата на храм-паметник „Св. Александър Невски“.

Исторически средновековни костюми показват във Варна

Експозицията „Исторически средновековни костюми“ представя реконструкция на 17 граждански и военни средновековни костюма, създадени от сдружение „Чигот“ в периода 2005-2009 г. Те са резултат от множество изследвания и ползване на литературни научни източници, артефакти, запазени стенописи, консултации с различни експерти и експерименти на създателите на облеклата.

Зрителите могат да видят женски и мъжки костюми - на млада гражданка, танцьор, тръбач, въоръжение на средновековни български воители и др. В изложбата са показани характерните за Средновековието тъкани и кройки, ръчно изработени бродерии и сърмени ширити, обувки, чорапи, халчести качулки, ламеларни доспехи и интересни древни аксесоари, които са изчезнали и не представляват елементи от съвременното облекло.

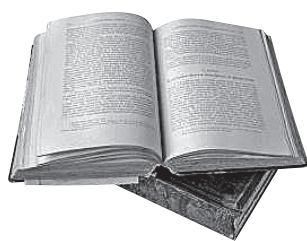
Експозицията е уникална по своето съдържание и представя оригинален подход към изключително интересна област - средновековния български костюм. Създадена от ентузиаста, начело с Калина Атанасова, магистър по изобразително изкуство, на базата на сериозни научни проучвания, изложбата е принос към задълбоченото и всестрани познание за тази епоха, смятат инициаторите от парк-музей „Владислав Варненчик“.

Проявата се осъществява със съдействието на Професионалната гимназия по текстил и моден дизайн и Реги-

оналният исторически музей - Варна. Експозицията ще бъде отворена до 31 март на бул. „Янош Хуняди“ 55, Варна, парк-музей „Владислав Варненчик“. Посетителите могат да разгледат костюмите срещу 2 лв. за възрастни, ученици и пенсионери плащат левче, а за децата до 7-годишна възраст входът е безплатен.

Страницата подготви
Надежда УШЕВА

Лавица

“ДНЕВНИКЪТ НА ЕДИН ГЕНИЙ”

от Салвадор Дали излезе с марката на издателство “Елементи”. От Френската революция насам се развива една порочна кретенизираща тенденция, чийто стремеж е да убеди всеки, че гениите (като се изключи тяхното творчество) са човешки същества, които по всичко са малко или много еднакви с останалите простосмъртни. Не е вярно. И щом не е вярно за мен, геният с най-богатата душевност в наши дни, един истински съвременен гений, то е още по-невярно за гениите, възпитани върховете на Ренесанса, като например Рафаел - един почти божествен гений. Тази книга ще докаже, че всекидневното на гения, неговият сън, храносмилането му, възторзите, ноктите, наистинките, кръвта му, животът и смъртта му съществено се различават от тези на останалата част от човечеството.

“ЛЕКАРСТВО ПРОТИВ СЕВЕРНИЯ ВЯТЪР”

на Даниел Глатауер е най-успешната австрийска книга през последните години, която излиза на български от “Обсидиан”. Всичко започва съвсем случайно. В почтенската кутия на Лео Лайке погрешка попада имейл от непознатата Еми Ротнер. Девет месеца по-късно Лео получава поздравление за Нова година. Така започва дълга кореспонденция между двамата. Скрили в анонимността на виртуалното пространство, Еми и Лео си споделят неща, които премълчават в истинския си живот. С всеки следващ имейл те са все по-силно взаимно привлечени и неизбежно изниква въпросът дали ще се срещнат на живо. Но тя твърди, че е щастливо омъжена, и двамата се разкъсват между желанието да се видят и страха от последствията.

“ПРИЗРАЧНИ СВЕТЛИНИ”

от Дейвид Морел е поредният роман, който потвърждава славата му на майстор на трилъра. Когато полицаят Дан Пейдж разбира, че съпругата му е заминала без предупреждение, незабавно започва да я търси. Следите водят до затытенно градче, прочуто с появата на необясним астрономичен феномен. Нощем небето над Ростов е озарено от странни светлини, причините за чиято поява остават загадка. Пейдж пристига в градчето и намира съпругата си, но тя се държи отчуждено и отказва да се върне при него. Тори споделя, че наскоро са й открили неизлечимо заболяване. Шокирана от диагнозата, тя ненадейно си спомнила за светлините на Ростов и инстинктивно заминала натам. Издава ИК “Хермес”.

“АДВОКАТ В ЛЕГЛОТО”

от Пол Ливайн (ИК “Бард”) разказва за адвоката Стив Соломон, който спи до своята любима и съдружничка Виктория Лорд и най-малко очаква, че след миг ще се втурне в скоростно преследване на яхнали джетове ектористи - похитители на делфини. До сутринта един човек умира и Стив се сдобива с нов клиент - освободителя на животните. В крайна сметка шумотевицата ще осигури голяма реклама на “Соломон и Лорд”. Има само една пробойна: Виктория също се заема с делото - от противоположната страна обаче. Сърканото дуо поне е съгласно в едно - всеки от тях е твърдо решен да спечели...

И светът го обича

19 поети от 10 страни са посветили 23 стихотворения на Вапцаров, разбираме от книгата на Румен Стоянов

Кирил МОМЧИЛОВ

Многобройните прояви за 100-годишнината от рождението на Никола Вапцаров за сетен път показваха обичта на българите към без-смъртния поет. Между новите изследвания и творби за творчеството и живота му привлече вниманието ми и книгата “Чака ме светът” от Румен Стоянов на Университетско издателство “Св. Климент Охридски”. Тя е всеотрасно проучване, плод на многогодишни издирвания за духовното, естетическото и революционното влияние на Огняроинтелигента и българската литература върху културния, обществен и политически живот в испано- и португалоезичните страни. От “Писмо” (Ти помниш ли), “Испания” и двете предсмертни стихотворения, поместени в ноемврийския брой от 1952 г. на списание “Куадernos де култура”, издавано в Буенос Айрес, до последните преводи на отделни стихотворения, преведени в десетки списания и вестници, до цялата стихосбирка “Моторни песни” в не една и две страни, авторът е открил и документирал. Не е за вярване, но фактите са събирани дванадесет години.

Като дипломат и преподавател по

български език в Латинска Америка Румен Стоянов е ровил в обществени и лични архиви, в библиотеки, водил е кореспонденция с познати и непознати, разпитвал е сънародници и чужденци. Къртовският му труд не е оти-шъл напразно, нищо, че ръкописът е престоял в чеджето му цели двадесет години, докато види бял свят. Кое ли го е подтикнало към този многолетен труд и защо не си е позволил да промени нещо с оглед на новата политическа обстановка? “Исках да доведа до вниманието на българите какво се знае за Вапцаров, а оттам и за българската поезия и книжнина, в тия два многолюдни езика... Предпочетох суровите факти: щом нейде пише, че Вапцаров е революционер и комунист, аз го привеждам... Нека всеки сам да състави своята представа за Вапцаров на испански и португалски.

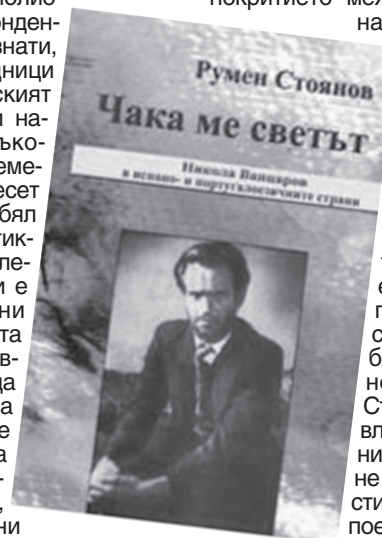
Излишно е да спорим, че “Моторни песни” шестват по всички матери-

ци благодарение на изключителните им поетически достойнства и на покритието между думите и делата на Огняроинтелигента.

Никола Вапцаров е голям поет не защото е комунист, а въпреки, над своята партийна принадлежност.

След като проследява хронологично разпространението на Вапцаровата поезия в 15 от испано- и португалоезичните страни, в които живее близо половинмилиардно население, Румен Стоянов се спира и на влиянието ѝ върху техните поети. В главата “Ти не умря” е подредил 23 стихотворения, които 19 поети от 10 страни са му посветили. И заключава,

че няма друг български поет, на когото чужденци да са посветили толкова много свои творби. Със силата на фактите, които се съдържат в книгата, читателят ще се убеди, че светът обича и признава поета и революционера Никола Вапцаров!

Бележитостика

Между духа и материята

постигани в самота, в самоволно изгнаничество, в единение със силите, които движат живота, в общение със самата природа на нещата. Затова словото му, думите, които излизат изпод перото му, са заредени с много мощ, с вътрешна сила, с освобождаваща духа от оковите, от предразсъдъците, от комплексите и всекидневните рамичици светлина. Това се забелязва още от първия разказ на новата му книга “Единаци” (ИК “Наслука”), за която иде реч. Достатъчно е да се прочете описанието на вълка, който той е преследвал в снега сам и който неочаквано се изправя срещу него на една плешивина в горската пустош. Още тук във фразата на Иото Пацов духът неусетно преминава в материя или материята в дух... Може би

затова имаш чувството, че словото, самите думи на Иото Пацов са трептящи от живот, мускулисти, от кръв и плът. Заредени с копнеж, с хъс, със свирепост като очите на вълка, като живота на Единака...

Едновременно с това чувството за реалност, колкото и високо да лети духът, никога не напуска Иото Пацов. Той просто притежава освежаващо и приземяващо чувство за хумор. Има оцне да вижда той великото в живота и редом с него - нищожното. Но нищожното не като противоположност на великото, а като нещо, без което великото не може или поне не може да се открие с такава завладяваща сила.

Хуморът в тези разкази, който ни връща на земята, към реалността, е някак грубоват, мъжки, “лов-

джийски” хумор - забавата граничи понякога с издевателството, но само граничи, а не е издевателство. Много майсторски, почти незабележимо ни спуска авторът от поднебесните висини на козиорога и пушинака на единаците в света на хората, в живота на ъгленчани с техните прозвищни имена и човешки съдби, случки от живота. Виждате ли закоридран смеха дори в имената, прозвищата и прякорите на тези хора? Да не говорим за диалозите, за събитията, градящи разказите на Иото Пацов, разкази мъдри и човечни, и всеки от тях - зареден за веселота, пречистващата сила на смеха, който по някакъв тайнствен начин съзижда отново и отново света и не му позволява да рухне, да потъне в небитието.

Д-р Елена АЛЕКОВА

Всяка среща с Иото Пацов е наелектризирана с непредсказуемост. Има нещо в тоя човек, което непрекъснато го държи в “пълна бойна готовност”. Готовност да разруши това, което досама мига е градил. Готовност да изстреля несъгласие дори когато наглед всичко си е от ясно по-ясно, а не е, и ти, в крайна сметка, се съгласяваш с него. И книгите му са непредсказуеми. Облъхнати от ветровете на прозрения,

Документално

Труд за Търновската конституция

Петър ПЕТРОВ

УИ “Св. Климент Охридски” предлага в поредицата “Рес публика” второ, фототипно издание на труда на руския миналовед проф. Павел Милюков “Българската конституция”. Уредник на поредицата е проф. д-р Георги Близнашки, автор и на встъпителната студия “Политическият път на Павел Милюков”. “По стечение на обстоятелствата Павел Милюков свързва за кратко живота си с България, но това мимолетно обвързване поражда далеч отиващи последици, като той се превръща в последователен застъпник на нейните национални интереси пред цивилизования свят, а Търновската конституция става източник на вдъхновение в борба-

та му за установяването на конституционно управление в Русия”, пише във встъпителната студия.

Трудът на проф. Милюков е обнародван за първи път в Санкт Петербург, във втория том на поредицата “Политическият строй на съвременните държави” през 1905 г. Веднага е преведен на български от Васил Пасков и издаден в Солун от книжарницата на Иван Х. Николов (един от основателите на ВМОРО). Обнародването почти съвпада с 25-ата годишнина от съзидането на Конституцията на Българското княжество.

“Нашият очерк се дели на три части. В първата ние излагаме историята на изработката текста на българската конституция... Във втората част е направен очерк на историята

на българските партии: тяхното първоначално образувание, по-късният им дележ и техните коалиции, и ролята им в политическия живот на страната... Третата част... е посветена на систематичното изображение практиката на българския конституционализъм: отношение между прерогативите и неродовластие, устройство на политическите партии, изборни системи, състав на Народното събрание, практика на някои основни права и др. т.”, пише в предговора Павел Милюков.

Мария Пиа де Карло ще свири с Нов симфоничен оркестър

Творби на Верги, Моцарт и Брамс са в програмата на концерта под диригентството на Петко Димитров

След успешното си европейско турне през януари с рок операта "Ескалибур" Нов симфоничен оркестър под диригентството на Петко Димитров ще се представи пред софийската публика с концерт

на 15 февруари от 19.30 ч. в зала "България", научи ДУМА от Петър Димов. И този път програмата на концерта ще зарадва почитателите на оркестъра със своя стил и прецизен музикален подбор. Ще прозвучат увертюрата от операта "Сила-

та на съдбата" на Джузепе Верди, един от бисерите в творчеството на Моцарт - Концерт за пиано и оркестър 20, и Симфония 2 от Брамс.

Тази година музикалният сезон на Нов симфоничен оркестър е под почетния патронаж на посланика на Италия у нас Стефано Бенацо, който е един от най-големите приятели на оркестъра. Негова е и заслугата за участието като солистка в концерта на пианистката Мария Пиа де Карло, която гостува за втори път в България в продължение на няколко месеца.

Мария Пиа де Карло е родена в град Форли, Северна Италия. Завършва специалност пиано в консерваторията в Болоня и майсторски клас в консерваторията в Парма, специализира при маестро Артуро Бенедети Микеланджели и маестро Гуидо Агости. Докато живее в Италия, тя преподава пиано в Консерваторията в Модена от 1968 до 1974 г. През този период изнася концерти за две пиана във Форли, Болоня, а в Модена е солистка на Оркестра Филхармоника дел Академика ди Болоня. От

Маестро Петко Димитров ще застане на пулта на концерта в понеделник

1974 до 1986 г. Мария Пиа де Карло живее и концертира в тогавашната Федерална република Германия. Следва престоят ѝ в Съединените щати - във Вашингтон, където изнася рецитали за две

пиана съвместно с японката Реоко Таджика-Дреи. Прави самостоятелни концерти в много други щати. Мария Пиа де Карло има издадени няколко компактдиска. Всички почитатели на

Нов симфоничен оркестър, които няма да имат възможност да посетят концерта, ще могат да видят неговото излъчване на живо по интернет телевизията www.live7.tv.

Мария Пиа де Карло ще свири Моцарт с Нов симфоничен оркестър

След 10 години мълчание Шаге стана „Soldier Of Love“

"Soldier of Love" е едва шестият студийен албум, който бандата "Шаге" издава през 25-годишната си кариера и е първият им албум след "Lover's Rock" (2000). През 2008 г. групата се събира в студиото на Питър Гейбриъл "Real World studio", близо до дома на Шаге в Югоизточна Англия. Това е четвъртият път, в който четиримата се срещат след турнето за "Lover's Rock" през 2001-а - басистът Пол Денмън, китаристът и саксофонист Стюарт Матюмен, кийбордистът Андрю Хейл и тя. В поредица от двуседмични звукозаписни

сесии в "Real World" "Шаге" нахвърлят материал за нов албум, който, както всички чувстват, ще бъде техният най-амбициозен до момента. Албумът е завършен през лятото на 2009-а.

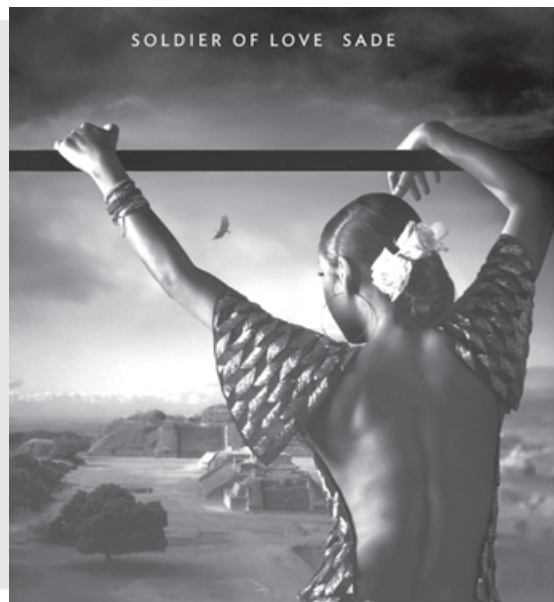
Хелън Фоласаде Аду е родена в Ибадан, Нигерия. Баща ѝ е нигериец, университетски преподавател по икономика, майка ѝ Ан е английска медицинска сестра. Двойката се среща в Лондон по време на следването си, местят се в Нигерия, малко след като са сключили брак. Когато се ражда дъщеря им, всички започват да я наричат вме-

сто Фоласаде - Шаде. Когато е на 4, родителите ѝ се разделят, майка ѝ се връща в Англия заедно с нея и по-големия ѝ брат Банджи. Там първоначално живеят при баба ѝ и дядо ѝ в Колчестър, Есекс. Музиката не е първият ѝ избор на кариера. Тя учи мода и започва да пее, едва след като нейни стари дружки от гимназията я молят да им помогне с вокалите в новосформираната им банда. Така започва музикалната ѝ кариера.

През по-голямата част на последните 20 години за Шаде приоритет е личният

й живот. Затова тя издава само три студийни албума с нов материал за този период. Омъжва се за испанския филмов режисьор Карлос Скола Плиего през 1989-а, през 1996-а се ражда дъщеря ѝ. От началото на XXI век тя се премества от Северен Лондон в Глочестършайър, където живее и в момента със своя нов приятел.

"Soldier of Love" излиза в понеделник на българския музикален пазар от "Вирджиния рекърдс/Sony Music Entertainment" с медийната подкрепа на радио N-Joy и Jazz FM.

Снимка "VIRGINIA RECORDS/SONY MUSIC ENTERTAINMENT"

Живко Петров и Ангел Заберски с клавирно дерби

Екипът на "Сцена Академия" подготвя поредния интересен и единствен по рода си проект. Той има амбициозната цел да качи едновременно на една сцена най-добрите и утвърдени изпълнители, които по групи инструменти ще водят "аранжирани музикални двубои". Проектът носи името "Музикално дерби А клас" и ще представи едно "състезание" между най-добрите изпълнители в различни области.

В първото издание на "Музикално дерби А клас" участие ще вземат двама признати съвременни български пианисти - Живко Петров и Ангел Заберски. Те ще излязат един срещу друг, за да представят една красива "битка", изпълнена с музика, събщи за ДУМА Виктор Танев.

Събитието е на 15 февруари с начален час 19 в залата на "Сцена Академия" на ул. "Оборище" 17 и ще се осъществи с подкрепата на фондация "Америка за България".

Снимка "СЦЕНА АКАДЕМИЯ"

Пианистът Марио Станчев гостува в Музикалната академия

Марио Станчев ще пристигне в България на 15 февруари, научи ДУМА от Албена Безовска. В продължение на седмица той ще има срещи с колеги и почитатели в София и Стара Загора. На 18 февруари от 21 ч. е концертът на известния пианист в Чешкия център на ул. "Раковски" 100 заедно с Веселин Веселинов-Еко - бас, и Димитър Семов - ударни. Следващата вечер от 20 ч. в Първо студио на БНР, бул. "Драган Цанков" 4, ще се състои концерт с участието на Марио Станчев, който ще се излъчва на живо за страните - членки на Еврорадио.

На 25 февруари Стан-

чев ще гостува в Стара Загора, където от 17 ч. започва уъркшопът му с млади музиканти от града, а от 19.30 ч. е концертът в залата на биб-

лиотека "Захари Княжевски". На Марио Станчев ще партнират Венци Благоев - тромпет, Димитър Димитров - ударни, и Александър Леков - контрабас.

Известният пианист ще участва в творческа среща със студенти и преподаватели от катедра "Джаз и поп изкуство" при ДМА "Панчо Владигеров" на 26 февруари от 15 ч. в зала "Алтернатива" в новата сграда на ДМА на ул. "Акад. Людмил Стоянов" 6. Организаторите канят всички музиканти, които проявяват интерес - независимо от тяхната възраст и специалност.

Страницата подготви
Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Мариус Донкин

актьор с щастлива съдба

Той може да изиграе всички енигматични вариации в магическата камера обскура на театъра

Светлана ПАНЧЕВА

Човекът най-напред е бил минерал, после растение, после животно и често не забравя пак да бъде жи-

вотно. И чак след това е станал човек, надарен с познание, разум и вяра. Представяш ли си пътя, който си изминал от прахта до днес? А посетне, когато преми-неш през състоянието си на човек, ще станеш ангел - такава е прозрението на героя на Мариус Донкин в превърналия се в емблематичен за актьора моноспектакъл "Господин Ибрахим и цветята на Корана". Това е един от най-гледаните, най-аплодираните и - смея да кажа - станали култови спектакли на камерната сцена на Народния театър.

Но защо точно това, наистина уникално в своето проникновение изпълнение на ролята на Момо, има такава мощна притегателна сила в нашия свят на студенина, безразличие и отчуждение? Може би защото Мариус Донкин влага в този образ толкова много чисто човешко страдание, обич, хумор, тъга, прозорливост и душа. Така или иначе, актьорът още от първата минута магнетично завладява вниманието и сърцата на публиката, сигурно защото това е една много съществена и специфична страна на неговия актьорски талант и човешка същност.

Мариус Донкин има завладяващо с истинността и искреността на чувствата присъствие на сцената. Дали това ще е малкият Момо от "Господин Ибрахим и цветята на Корана", мрачният Полковник от "Крадецът на праскови", скрито предизвикателният Ерик Ларсен в "Енигматични вариации" или ироничният Пикъринг в "Пигмалион", актьорът умее да извлече от образа не само най-съществената, определящата живота на героя му черта, но и да преодолее рампата и да стигне до съзнанието на всеки зрители. С всяка роля Мариус Донкин доказва необикновената си актьорска дарба да превръща сериозни, дълбоки в прозренията си за човешката душа и емоции текстове, в завладяващи

душата и емоциите спектакли. Защото той е сред малкото актьори, които могат да овладеят едновременно и интелектуалната, и емоционалната страна на текста, могат да изиграят всички енигматични вариации в магическата камера обскура на театъра.

В моноспектакъла си "Камера обскура" по Набоков например актьорът не се превъплъщава в различните герои от романа, нито пък се опитва да ги представи на сцената, той говори, действа и чувства от свое лице. И именно това негово "аз", в което е концентрирана цялата сложна и противоречива буря

от чувства, е в центъра на движението и внушението на представлението. Мариус Донкин има толкова силно и едновременно

С Рени Врангова в "Женитба"

кава светлина сценично пространство е срещнал поне с още трима-четирима герои и се е изправил пред една отворена врата към битието и небитието.

Мисля си, че и в театъра, и в киното Мариус Донкин е актьор с щастлива съдба. Не само защото на театралната сцена е изиграл толкова много роли в класическата и съвременната драматургия, че спокойно може да се каже, че е универсален актьор, а и защото във всяка роля всеки път е давал най-доброто от себе си и постигал максимума на внушението и убедителността. Сред значителните му роли в театъра са още Ромео в "Ромео и Жулиета", Едмънт в "Крал Лир" и Антонио във "Венецианският търговец" от Шекспир, Орфей в "Садал и Орфей" от Иван Радоев, Куцар в "Албена" от Йордан Йовков, граф Алмавива в "Сватбата на Фигаро" от Бомарше, Драган в "Зидари" от П. Ю. Тодоров, Сорин в "Чайка" от А.П. Чехов, Ерик Ларсен в "Енигматич-

Шепард, Том Сарджънт в "Прозорец към небето" от Дейвид Хеър. А сега на сцената на Народния театър "Иван Вазов", където играе повече от 30 години, е Подкальосин в "Женитба" от Гогол, полковник Пикъринг в "Пигмалион" от Бърнард Шоу,

тъорът, който днес навършва 60 години. И струва ми се, това убеждение и чисто личностно кредо до голяма степен очертава творческия лик на Мариус Донкин. Нека само да си припомним паметната роля на Симеон Велики във филма "Златният век". Макар

Момо в "Господин Ибрахим и цветята на Корана"

С Радена Вълканова в "Прозорец към небето"

С Аня Пенчева в "Крадецът на праскови"

с това разнообразно сценично присъствие в това представлението, че в изпълненото със син-

ни вариации" от Ерик-Еманюел Шмит, капитан Брайс в "Аркадия" от Том Стопард, Стариат в "Побъркани от любов" от Сам

С Емануела Шкодрева в "Осъдени души"

Полковникът в "Крадецът на праскови" по Емилиан Станев, Луис Ередия в "Осъдени души" по Димитър Димов. Това все роли, различни по характер, същност и све-тоусещане, но онова, което Мариус Донкин успява да постигне във всяка една, независимо дали е драматична или пък комедийна (като например неговия лирико-смешен Подкальосин в "Женитба"), е висшата мярка на истинността и искреността.

Времето е изпитът, който посочва хората, работили от сърце за народа си, за необходимите ценности, убеден е ак-

и през последните години да съм гледала Мариус Донкин във всичките му роли, все още не мога

Бруно Кречмар в "Камера обскура"

категорично да очертаям границите на актьорския му талант. Може би защото всеки път той е различен, изненадващ, или защото с всяка роля вдига все по-високо и по-високо летвата на собствените си изискувания към чест и професионализъм, или пък защото просто такива граници няма...

Не гърпай тигъра за мустаците - опасно е

Само шега, суеверие ли е всичко или все пак има нещо тайнствено и мистично във фаталното 13-о число

Ира ГЕОРГИЕВА

Древните хора вярвали, че числото 13 е дяволска дужина и носи нещастие. Страхът завладял и страните с християнска култура - тълкувателите на Библията смятали, че на 13-о число Адам и Ева са откъснали забранения плод, че тогава Каин е убил Авел, че на тринайсети на шабаш се събирали 12 вещици, а 13-и на веселието се появявал самият Сатана! Освен това на прочутата Тайна вечеря присъствали Исус Христос и 12-те апостоли - общо 13.

Суеверният Запад отдавна се е отказал от използването на числото 13 - на улиците на големите градове няма сгради, а също етажи и апартаменти с този номер. Числото тринайсет е пропуснато при номерацията на местата в самолетите, автобусите, влаковете и киносалоните, дори в болниците няма стаи с този номер.

Според статистиката, ако числото "тринайсет" се падне в петък, този ден определено може да се смята за "черен" - неведоми сили причиняват нещастия на хората. От седемте дни на седмицата християните смятат петък за фатален, защото тогава Христос е разпнат на кръста.

За съжаление това не е шега и не е просто суеверие. Така например в уважаваното "Британско медицинско списание" са публикувани информации, че хирурзите избягват да насрочват планови операции на 13-и, особено в петък, защото рискът в този ден се увеличава двойно. Това е

уникално явление, неизучено от официалната медицина

но то съществува. 13-о число е донесло не-

щастие на много известни личности. Например мафиотският бос Ал Капоне е арестуван в петък, на 13-и, и е осъден на строг тъмничен затвор. Той е подкупил чиновническия апарат на града и щата и дотогава успявал да остане недосегаем за закона. Интересно поради каква причина не му е провървяло точно в този "черен петък".

На 13 септември 1966 г. в Лас Вегас, знаменитият град на хазарта, е убит популярният музикант и композитор Тупак Шакур, който дотогава се е разминавал на няколко пъти със смъртта. Но в петък, 13-и, куршумите на убиеца го намират. Този списък е доста дълъг. Историята е богата на събития, които доказват лошата слава на "черния петък".

Туристически агенции се придържат към златното правило да не изпращат туристи на екскурзии и круизи на 13-о число, да не говорим за петък, 13-и.

Според полицаи в тези дни има повече кражби, грабежи, убийства, отколкото в другите дни, а в "черните петъци" криминалните деяния нарастват още повече. Значително се увеличава и броят на самоубийствата, както и на авиокатастрофите.

Преди около две години Германският клуб на автомобилистите публикува данни за произшествията на пътя. На всеки "черен петък" броят на пътнотранспортните произшествия нараства почти с 60%.

Изкусители на съдбата

Във Филаделфия група богаташи решават да покажат, че са далече от всякакви предразсъдъци и суеверия и са готови да хвърлят ръкавица на дяволската дужина, на "черните петъци" и други подобни символи на нещастие. Те основават клуб и с ирония го кръщават "Петък-13". Сбирките на този елитен клуб се провеждат само на 13-о число, а "черните петъци" се смятат за божии дар.

Членовете му си устройват

разкошна вечеря, а след това се отдават на безразсъдни деяния: разбиват на парченца големи огледала, минават под стълби, разсипват сол с шепи, разтвърят чадъри в стаите, пускат от клетки черни котки - правят какви ли не още подобни безумия. Засега няма сведения

някой от членовете на клуба или негови близки да са постигнали от нещастия. Трябва да се има предвид, че не всеки взаимодействие с пиковите на отрицателната енергия в съдбовните дни. А на някои по рождение им е отредено да избягват всякакви опасности, в това число и тези, свързани с "черните петъци".

От нашата страна на океана също предизвикват съдбата - във френския град Тулуза 13 лекари учредяват клуб и се срещат на 13-о число всеки месец, при това в стая 13 на местния хотел. Членовете на клуба искрено съжаляват, че не могат да добавят още един към 12-те месеца на годината, за да го посветят на своите срещи и празници.

Богатите си имат своите странности, но още древните хора са знаели колко е опасно, както казват китайците, да дърпаш тигъра за мустаците.

Календарите не лъжат

И все пак, какво се случва на 13-о число, и най-вече във фаталния "черен петък". 13 носи ли нещастие?

Според някои експерти, занимаващи се с изучаване на аномални явления, не е случайно, че човечеството се страхува от определени дни на седмицата.

Факт е, че календарите в своята дълбока същност отчитат не само времето, но и носят в себе си информация за цикличността на така наречените "пикове на напрежение" на невидимите сили във Вселената, които са неразривно свързани с биосферата на Земята.

Да си спомним за легендарния гадател Спурин, който призовавал Цезар да внимава в определени дни от сед-

мицата. Ако го беше послушал, нямаше да се появи в Сената, пикът на напрежение на отрицателната енергия щеше да отмени и заговорът срещу него да се разпадне от само себе си.

Неслучайно всяка древна цивилизация е създавала свой календар, а служителите на различните култове са

знаели гните, които носят нещастие

Много често гадателите и пророците са предупреждавали за настъпването на такива дни.

СТРАХ, ДОРИ БОЛЕСТ В XXI ВЕК

Страхът от числото 13 е болест. Нарича се трискайдекафобия. Всеки четвърти европейец се страхува от това число. Според Института по фобиите в Лос Анджелис само в САЩ между 17 и 21 милиона души показват симптоми на тази фобия. Експерти смятат, че това е най-силното суеверие сред хората и в XXI век.

Трискайдекафобията е разпространена най-вече в страните с християнска култура. В картите Таро числото 13 символизира смъртта, затова негативното мнение за него е проникнало и в западната астрология, в предсказанията и народните магии.

И нещо любопитно: дългогодишната практика показва, че влиянието на нещастните дни е еднакво при отделните хора и не е свързано с техния пол, възраст, расова принадлежност, вероизповедание или местоживее.

Интересно е и това, че понякога съдбата и фаталните дни

мерения отдавна знаел.

Както казват, човек не може да избегне съдбата си, но мъдреците в древен Египет предупреждавали: преди да нанесе своя удар, съдбата праща знамение.

И ако човек е способен правилно да го разбере и да промени поведението си, нещастията го подминават.

□ □ □

Според проучванията на съвременния център за астрология "Нострадамус" във Франция със сигурност може да се каже, че числото 13 е щастливо за родените на 4, 8, 13, 17, 22, 26 и 31.

...И КОМПЮТЪРНИ ВИРУСИ ЗА ДЕСЕРТ

"Черният петък" се смята за най-опасния ден от гледна точка на компютърна вирусна заплаха. И не защото този ден се отличава с нещо от другите, а защото в "зората" на компютърната ера създателите на компютърни вируси имали необяснима слабост към него. На тази дата те стартирали програмите си сякаш за десерт. Затова някои хора въобще не включват компютъра си в петък, 13-и.

□ Позиция

www.duma.bg

Мони Паси пак се разбърза

Защо Турция не се натиска да сложи ПРО на своя територия?

Васил ПОПОВ

Ще има ли елементи от американската противоракетна отбрана (ПРО), разположени на българска територия? Този въпрос със стратегическо и глобално значение не дава мира, отне сън и покой на Соломон Паси, бивш министър на нашите (българските) външни работи, пропагандатор, идеолог, вдъхновител, създател, организатор и ръководител... Не, не на всички наши победи, както си помислихте, а на българския атлантизъм. Спомнете си кой от високата трибуна на Великото народно събрание първи обеща България да стане член на НАТО. Същият той се разплака с щастливи сълзи, когато това стана факт. Можем да очакваме, че ще ревне още по-яко, ако наистина България приеме на своя

територия елементи от ПРО.

Дълго можем да се питаме защо за някои хора някои събития пораждат радостни сълзи, а за други същите събития пораждат горчиви размисли. Защото всеки въпрос може да има двойни диаметрално противоположни отговори. Ние не може да знаем какво е в главата на Мони Паси, на какво той се радва и какво още му се иска. Но ние знаем какво е в главата на обикновения българин, какво на него му се иска и от какво той се страхува. За Мони Паси разполагането на елементи от ПРО на наша територия може да означава засилване на сигурността на света, на Европа, може би и на нашето отечество. За нормално мислещите експерти истината е на 180 градуса. Не се увеличава

нашата национална сигурност, след като България става мишена.

Говори се, че елементи от ПРО трябва да се разположат на Балканиите. Мони Паси много настоятелно питаше новия посланик на САЩ у нас и искаше той да каже "да". Дипломатът обаче си е дипломат. Но така или иначе разговори по тази тема ще има.

Много е лесно някой да пророкува какво ще се случи в нашата страна и с нашата страна. Много е интересно такива пророчи дати да не носят отговорност, ако нещата се случат. Някой от тях ще се съгласи ли да поеме вина за своите пророчества? Особено когато всяко последващо пророчество прави от България мишена. Мишена за поражение, за удари с различни видове оръжия. Само наивник може да

мисли, че елементи от ПРО на наша територия ще ни пазят от удари откъм Иран. Не става дума само за България, става дума за целите Балканиите. Известно е какви ракети и с какъв обсяг има Иран. Показателно е едно неискано от никого изявление, че разполагането на ПРО на Балканиите не е насочено срещу Русия. Защо обаче ние си мислим, че Иран няма способности да нанесе тежки поражения върху Европа и върху Америка, без да се интересува ще ги възпираме ли ние от тук, от Балканиите. Логично е, ако наистина заплахата е Иран, тези елементи на ПРО да се разположат в Анадола на територията на Турция.

Няма да даваме акъл никому, само се питаме защо ли Турция не се натиска да си сложи американско ПРО?

Точката наг И-мо

Борбата за територии ни топи

Иво АТАНАСОВ

Гербариите не само управляват непохватно, но и действията им като да не са пропити от оня минимум загриженост за човека, така необходим за успех в политиката. Съдбата на цифрите се оказва по-важна от съдбата на хората. Настъпва златно време за опозицията.

Но сякаш не и за БСП. Да, правят се анализи, държат се речи, поставят се изисквания, но всичко отново и отново се връща в изходната точка. Един ще поиска нов председател, друг ще афишира кандидатурата си, а трети дори ще определи срок, в който смяната да се извърши.

На пръв поглед поставянето на лидерския въпрос показва, че конгресът не си свършил добре работата. Най-малкото не го е сторил по убедителен начин, макар резултатът от гласуването да прилича на такъв. Но има и още нещо, което е особено важно. В партията не от вчера има спорове и битки, не за пръв път има сблъск на авторитети, не са ново явление и невинаги изрядните взаимоотношения между конкуриращите се групи. След вземането на решение обаче, особено пък на конгресно ниво, напрежението затихваше, различните гледни точки признаваха избора и за свой, а ръководството постигаше онова сцепление, без което политическият организъм дори не може да функционира нормално, камо ли пък да печели победи.

Защо сега процесите не могат да влязат в познатото русло на тази нелюба традиция? Каква е тази непримиримост толкова време след конгресното заседание? Къде са нейните корени - в борбата за власт, в стремението да се прави имидж на гърба на партията или в патологичното понякога желание за медийни изяви?

Ако беше така, можеше да сме по-големи оптимисти за БСП. Защото това са преодолими или отстраними страсти. По-страшното от тях е загърбването на приципите, по които толкова години сме функционирали. Преди години и най-суровите битки в партията бяха не за надмощието на тази или онази личност, а за надделяването на една или друга политика. Като се тръгне от спора дали да си стоим в опозиция, тъй като преходът е десен и не бива да се цапаме с него, или да се борим за властта, и се стигне до дилемата да се стремим ли към абсолютна победа, за да управляваме сами и да не допускаме компромиси с предизборната си платформа, или да прегърнем една или друга коалиционна формула, в която ще се откажем от някои обещания, но и няма сами да носим отговорността. И когато едно или друго виждане се е превръщало в решение, сме се сплотявали за неговото реализиране.

В последните години борбата за принципи в немалка степен бе изместена от борба за територии. Всеки ти казва: дръж си района, иначе изгряш. Не чакай горе да те оценят и да ти търсят място по картата на България. Така постепенно се наложи усещането, че влизаш в политиката за себе си, а не за онези, които те даряват с доверието си. И тъй като сам е трудно да оцелееш, започна групирането по най-различни, понякога дори невероятни, признаци. Зоните на идейните различия бяха заменени от феодалите на влияние. Този процес започна, разбира се, на високото ниво. Наричаха го промяна, но повече приличаше на подмяна. Търсеха се благозвучни евфемизми за грозните факти, дори на конгресно ниво се пускаха какви ли не жокери - ту за това, че няма място за свещените крави, ту че на познатите лица им стига, за да влязат в употреба и прословутите листчета за кого да се гласува. Които в интерес на истината не са създаване на новия век, но пък и никога по-рано не бяха признавани едва ли не за нещо, без което не може.

Ето как изборът на едни или други персони в ръководството вече се приема не като надмощие на този или онзи нюанс в политиката ни, около който трябва да се получи сцепление. А се схваща като разширяване на една територия на влияние за сметка на друга. И вместо нагласа към сплотяване поражда стремеж към възвръщане на позициите. Което няма как да ни прави оптимисти.

След като е навалял сняг, е прекрасно да се разхождаш в парка. Но веднага, в първите часове. По-късно кучетата, притичвайки от дърво на дърво в намерението си да маркират територии, така омърфелват снега, че на всички им се приисква той по-бързо да се стопи. Нашата борба за територии в партията едва ли предизвиква по-различни реакции.

Други текстове от автора на:
www.ivoatanasov.info

Борисов, ти гониш!

„Титаните” на българската политическа сцена се грижат като няма хляб, да има поне зрелища

Огнян МАРКОВ

Всеки ден - нов скандал. Това като че ли е най-точната характеристика на целокупния български преход в цялата негова оригинална и съвсем неподправена същност, защото като няма хляб, титаните на българската политическа сцена усърдно се грижат поне зрелища да има. Всъщност нашенецът вече е съвсем наясно - ако мине ден или седмица, без да гръмне поредният кърфисек, значи управляващите и опозицията само са се хванали да направят някоя обща далавера.

Сега наред са заменките. То на всички е ясно, че те са в далаверата и тя е в тях, ама какво може да направи простият народ, освен замаяно да гледа как този, комуто се е паднал шансът да коли кучето в държавата, тълкува законите тъй, както дяволът - евангелието. Ето сега бате ви Бойко изпищя като настъпена котка, когато от Европейския съюз му спуснаха резолюцията, че губим 1,3 млрд. лева поради неправилните според Брюксел заменки на гори за по-апетитни курортни парцели. То всъщност и това не е много ясно - левове ли са или евро, щото има значение, няма да ни ги дадат или пък ние трябва да ги платим, а на кого пък - това съвсем тъне в зоната на здрача. Но това тъй или иначе са подробности. По-важното е онова, което бате ви Бойко отсече. Щял да прати Станишев в Брюксел да се обяснява там какви ги е вършил със заменките, за да станело ясно кой е кум, кой - сват, и кой на брата - брат. Там, в Брюксел. Обаче у нас по този повод никой и не мисли да внесе яснота.

До вчера ни беше ясно, че сегашният ни премиер има типичното за някои борчески среди качество да вижда нещата само в черно и бяло, според което някой или е добър, или главата му вече е отрязана. Или поне вече се клати. Сега става ясно, че за шестте си месеца управление бат ви Бойко се е сдобил и с друго ценно интелектуално качество -

Снимка Благвеста ЦВЕТКОВА

„Ти гониш... Защото диви и красиви, сметките излизат криви, щом сме непредпазливи...”
(БГ rap, автор - Спенс)

да се прави на ударен. Когато през септември, октомври и ноември миналата година герберите „вадеха кирливите ризи” на тройната коалиция, едно от основните обвинения за „тяхната крадливост” (по изрази на самия премиер) бяха именно въпросните заменки. Колко пара отиде в свирката на Борисов, министрите Му и другите Му чиновници и партийни другари - да размахват пред широката публика папки с „доказателства” и закани, че „ще ги предадат още същия ден в прокуратурата”, това сега никой не може да сметне. След което обаче всичко тъй си и остана в папките, а те - в отредените за целта шкафове. И това, докато в Брюксел не решиха пак да си правят сутрешната гимнастика,

като ни дърпат ушите в качеството ни на дежурен виновник.

Мисля си, че е крайно време някой да обясни внятно на премиера, че не е коментатор в някоя национална медия, нито пък президент на републиката, за да хвърля само бомби в политическото пространство, а после с пура в ръка да се наслаждава на ефекта им.

Трябва и работа, при това не само с ръцете, ами и с главата. Иначе винаги ще става като в казармата. Тръгнаха сме веднъж на маневри, джапаме унило в калта, а една от старите пушки се спъна и падна в локвата. Стана, поотръска се малко и ревна: „Вашта мама новобранска!”

Борисов, ти гониш сега, не Станишев!...

Образование

www.duma.bg

„Акредитацията е... безкрайна софра”

Доцентите във вузовете ще са доктори с тригодишен стаж, приемането на закона за академичните длъжности е безкраен фарс

Велиана ХРИСТОВА

Човек може да придобие втората научна степен “доктор на науките” и без да има диплома за магистър, т.е. направо от бакалавър. За да станеш доцент обаче, трябва да имаш първата степен - “доктор”. Следователно, ако един преподавател е доктор на науките, той не може да стане доцент, защото не е доктор. Този абсурд в текстовете за второ четене на Закона за развитие на академичния състав, които се подготвят в ресорната комисия на НС, посочи в поредното нейно заседание депутатът Янаки Стоилов (БСП). Той е предложил да се запише, че и с доктор на науките се става доцент, но удари на камък. Депутатите от мнозинството не се съгласиха, защото били допуснали компромис втората научна степен да се запази, но без всякакво обвързване с научните длъжности.

Това е само една от десетките нелепости, които скоро ще се превърнат в закон, управляващ сферата на висшето образование и науката. В опита си да пооправят поне малко вношения от МС законопроект на анархията, депутатите творят нови проблемни казуси на кило. Ако си доцент и имаш доказани приноси в науката и преподаването, това всъщност нищо не означава, защото не можеш да растеш в йерархията, ако в конкретното висше училище няма щат за професор, забеляза председателят на комисията Огнян Стоичков от “Атака”. Той полага неимоверни усилия законът да придобие

малко по-приличен вид

но това едва ли е възможно. Има ли ректор, който няма да открие щат за професор за преподавател, който има талант и е доктор на науките, защо трябва изрично да го записваме, заявя Веселин Методиев (ДСБ). И с тези думи само потвърди диктаторския дух, който налага законът - съдбата на всеки преподавател ще зависи единствено от отношението на ректора към него! Да не говорим, че най-ниската научна длъжност - асистент, вече няма да се заема с конкурс, както е сега, на нея младите преподаватели ще се назначават (!) - може и без да имат защитена дисертация. Добре поне, че отпада текстът от проекта на МС, според който доктор можеше да стане без дисертация (уникален принос в световната теория и практика!), само с учебни или практико-приложни публикации.

И доколкото след премахването на ВАК няма да остане никакъв независим орган за оценяване на професионалните качества на преподавателя, това обрича всекиго в системата на послушковищина и раболепие пред началника, а и бетонира корупцията и подкупа плюс минус безкрайност. Ако ректорът ти е приятел или знае, че ще му се кланяш, израстването в длъжност ти е в кърпа вързано. Ако обаче си позволяваш “много да знаеш”, да се опълчваш на нередности и да отстояваш

собствено мнение - аум

Кое ще попречи да бъде така? Но депутатите от ГЕРБ вдигнаха послушно ръка (дали изобщо разбират какво правят) и гласуваха “големият доктор” да не дава възможност за заемане на доцентска или професорска длъжност. Спазвайки дадената от министър Сергей Игнатов директива: степената “доктор на науките” се запазва под натиска на останалите парламентарни сили, но тя не бива да има никакво реално значение. Ето друг момент от дебатите в коми-

Колаж Ива БАТАКЛИЕВА

Ректорска софра за избор на доценти според новия закон

сията. Според законопроекта присъждаването на научна степен или заемането на длъжностите старши асистент, доцент и професор става с конкурс. Правилата и изискванията за него се описват във вътрешния правилник на висшето училище или научната организация (включително на колежите, които в момента нямат право да присъждат научни степени поради липса на капацитет от хабилитирани лица). Пак Янаки Стоилов е внесъл предложение тези вътрешни правилници да бъдат одобрявани от Националната агенция за оценяване и акредитация, за да бъде сигурно, че не противоречат и от Софийския университет, и от дистанционния университет в Бухово. Множеството нагלי нарушения на закона дори сега си позволяват например частните висши училища, които се правят, че законовите регламентации за тях не важат. Всеки може да си представи какво ще се случи, когато правилата за избор на доктори, на доценти и професори ще се определят единствено с вътрешните правилници. Именно затова трябва да се въведе поне някаква гаранция, че правилниците не нарушават закона, защото за ректорите е много удобно никой да не знае какви са им правилата, обособена тезата си Янаки Стоилов. Държавата не може да се откаже от задължението си да следи законно ли е това, което се случва в признатите от нея висши училища. Не би. Взе думата министър Сергей Игнатов и изрече: “Какъв е смисълът да се разчита на акредитационната агенция, когато и сега какво е акредитацията - едни безкрайни софри за оценяващата комисия...”

Кръшен гружен смях в залата

и “предложението на Янаки Стоилов не се приема”. Ето на такова ниво се извършва “обработването” на текстовете на закона преди второто четене в пленарната зала. Може отсега да се предвиди, че след приемането му беззаконие и анархията ще станат начин на съществувание на висшите училища. Контролът върху системата на научните степени и длъжности остава в ръцете единствено и само на... министъра.

Министерството на образованието, младежта и науката не изчака да бъде предложен новият закон за висшето образование, който е основен за системата и ще е готов всеки момент, но сега с този закон се предопределя и негова-

та философия, възмути се депутатката Валентина Богданова (БСП). Според коментара на Любви Местан (ДПС) целта е ясна. При акредитацията на висшите училища един преподавател ще може да се впише в състава само на един вуз, при сегашното състояние на преподавателския състав това означава много вузове да се закрийт заради липса на хабилитирани кадри. Затова първо трябва да бъде приет законът за развитие на академичния състав, който ще даде възможност на всички университети и колежчета да си “произведат” набързо и безпрепятствено по сто доценти и професори, а след това - да се явят “целите в бяло” и с достатъчен хабилитиран състав за следваща акредитация според бъдещия закон за висшето образование. Ако в този бъдещ закон изобщо остане място за някакви правила, защото той ще трябва да се подчини на слободията, вече заложена с приемания сега закон за академичния състав. При това ограничението да си на едно място важи само при акредитация, не ограничава възможността да преподаваш на пет места, т.е. с нищо

не пречи на куфарното образование

Най-абсурдното е, че отказвате да запишете поне някакви изисквания за научни постижения на преподавател, който кандидатства за доцент, обърна се Янаки Стоилов към мнозинството. Единственото изискване, което депутатите записаха, е, че за да стане доцент, човек трябва да има три години трудов стаж след защитата на дисертация и получаване на степен “доктор”. Като професионално равнище доцентът е много по-близо до професора, отколкото до докторанта, сега го поставяте в обратното положение - да е нещо като докторант с три години трудов стаж, коментира Янаки Стоилов. Ние участваме конструктивно в дебатите в комисията, опитваме се да внесем поне малко разум в този закон, но ако текстовете останат такива, депутатите от Коалиция за България в пленарната зала ще гласуват против закона, категоричен е той.

Така само в едно заседание на ресорната комисия се очертаха поне 4 мотива за отрицателен вот на левицата - назначаването на асистентите; поставянето на неограничени феодални права на ректорите; отказ на държавата да упражни какъвто и да било контрол върху правилниците за избор на доктори, доценти и професори; липсата на

поне минимум професионални изисквания за заемане на длъжност доцент.

Накрая депутатите от ГЕРБ, ДСБ, “Атака” и ДПС отказаха да гласуват и един текст, предложен от Ивелин Николов (БСП) - за заплащането на длъжностите във висшето образование и науката. Той предлага

стартовата запламя за асистент

да е в размер на три минимални работни заплати (720 лв. сега), за доцент тя да се увеличава с коефициент 1,5 и за професор - с последващ коефициент 1,5. Това е стара идея на БСП, лансирана от Сергей Станишев в миналия кабинет, която - както той сам призна преди дни - не е могла да се осъществи заради коалиционната форма на правителството. Публична тайна е, че против бе бившият просветен министър от НДСВ Даниел Вълчев.

Предложението на Ивелин Николов бе отхвърлено в комисията от депутатите на ГЕРБ, ДСБ и “Атака” с мотива, че “не му е мястото в този закон”. А Любви Местан подчерта, че проблемът с ниските заплати в областта на знанието е изключително важен, но трябва да се уреди с единен класификатор на длъжностите, в който държавата да постанови, че асистентът получава с 10 на сто над тавана на заплащане на учителя, доцентът - с 10 на сто над асистента, а професорът - с 10 на сто над доцента. В кулоарите лидерката на синдиката “Висше образование и наука” в КНСБ доц. Лиляна Вълчева също се противопостави да се впише в закона предложеното от Ивелин Николов, защото заплатите се договаряли между синдикати и работодатели!

А възнагражденията в системата на висшето образование и науката са толкова ниски и социалният статус на преподавателите и учените е толкова мизерен, че би трябвало увеличаването им да се записва безалтернативно във всеки документ, който засяга тези две сфери. Заради ниските заплати младите хора, които се насочват към преподавателска или научна работа в България, вече са толкова малко, че в най-близко време просто няма да има върху кого да се прилага “законите Франкенщайн”, които сега се приемат в парламента. Просто няма да има кой да обучава студентите в българските вузове, в които доценти ще са случайни лица или представители на честната бизнес олигархия с дипломи за “доктор” с тригодишен стаж.

Жив

В РИТЪМА НА
ЗАБАВЛЕНИЕТОБони и нейният приятел
Милен репетират за сватба

www.duma.bg

Алла Пугачова не може да живее без секс

За концерта на руската звезда в София организаторите пуснаха допълнителни билети по 150 лева за сектора пред сцената

Поради големия интерес към шоуто на Алла Пугачова в столицата на 4 март организаторите от "Жокер медиа" пуснаха допълнителни билети за сектора, непосредствено разположен пред сцената. Желателите могат да се сдобият с ценните талони срещу сумата от 150 лв. от касите на НДК и на www.eventim.bg.

Любопитни признания направи руската мегазвезда дни преди празника на влюбените в открито интервю за своята едноименна радиостанция. На директния въпрос на водещия Алла Пугачова отговори: "Дали обичам секса? Много го обичам. Не мога да живея без секс!". Примата бе откровена, че за своите 60 години е научила много тайни и трикове. Певицата добави, че доста познания в тази област е добила от юношеските си години, когато е общувала и с дами, упражняващи най-древната професия. Пугачова споделя също, че през живота си е имала много мъже. "Даже най-верните ми почитатели не могат да пресметнат точната бройка", скандално откровена е звездата. Алла дори се впуща в подробности за сексуалния живот с 27-годишния по-младия й годеник Галкин. В радиоефира певицата разказа, че с Месечка (както тя го нарича) наскоро гледали един

доста еротичен клип на група "Винтаж". "Той се оказа толкова горещ, че, след като го изгледахме, ние с Максим... просто беше много весело. Наистина чудесно се позабавлявахме!". Звездата завърши своите любовни откровения с благодарност към "Винтаж" за горещото видео, запалило и вдъхновило страстната й нощ с Галкин. За съвместния им живот с руския водещ на "Стани богат" Пугачова каза в ефира на "Радио Алла": "И ние сме хора като всички останали, живеем без излишен лукс и патос. Много сме щастливи, неразделни сме и живеем един за друг. Делим си поравно домашната работа - аз пера, а Месечка мие чиниите вкъщи. В пазаруването се редуваме. Аз готвя, а той понякога ме води на вечеря в ресторант. Невинаги може всичко да е идеално, понякога и ние се караме, но няма как без това! Все пак може да се каже, че поставям рекорд по постоянство, живеейки с Максим вече 8 години."

Имайки предвид близките отношения на двойката, едва ли Галкин ще остави своята любима сама цял месец при предстоящото й турне в Германия и последващия й концерт в България. Прощалният спектакъл на Пугачова със световната сцена ще бъде на 4 март, в София, в зала 1 на НДК, както ДУМА писа.

Между съпрузи:
- Скъпи, ти трябва да се гордееш с мен! Аз съм интелектуалка - рисувам, пея, пиша стихове, свиря на китара...
- А ти би трябвало да благодариш на бога, че аз мога да готвя...

13. 02. 2010

АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ, политик и дипломат
АРЛИН АНТОНОВ, бивш директор на НСС ГАЛА, тв водеща
Проф. ГЕОРГИ ПЕТРОВ, икономист
Доц. д-р ЕМИЛ ТРАЙЧЕВ, декан на Богословския факултет на СУ „Св. Кл. Охридски“
МАРИУС ДОНКИН, актьор
СТАНИМИР СТОИЛОВ, футболен треньор
Проф. д-р ХРИСТО ПИМПИРЕВ, геолог, антарктически изследовател

14. 02. 2010

ГЕОРГИ АНАСТАСОВ, график и карикатурист
Проф. ЛЮБОМИР ХАЛАЧЕВ, кинооператор и режисьор
МАНУЕЛА МАЛЕЕВА, тенисистка
СТЕФАН БОТЕВ, щангист
Чл.-кор. ТОДОР ХРИСТОВ, географ
ХРИСТО СТЕФАНОВ, художник

Маскен бал в гимназията за древни езици

Националната гимназия за древни езици и култури (НГДЕК) "Константин-Кирил Филозоф" организира благотворителен Маскен бал днес, 13 февруари, от 18 ч. в зала "Универсиада", салон "Изток". Средствата от проявата ще бъдат използвани от учениците за езикови обучения в чужбина.

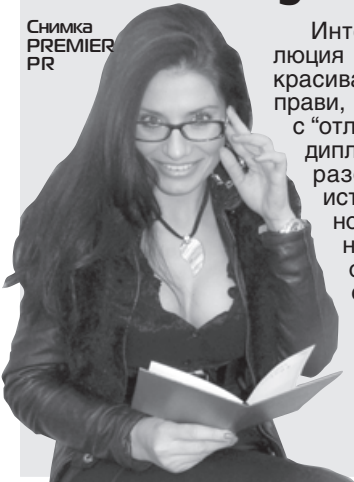
Инициатори и организатори на събитието са самите възпитаници на НГДЕК, които са предвидили музикална програма, благотвори-

телен базар, състезание по танци, конкурс за най-оригинален костюм и специален коктейл. В рамките на маскения бал ще бъде проведено и състезанието "Ludi Antiqui", представящо античността чрез изкуство - рисунки, есета, стихове и музика. Билетите за събитието струват 5 лв. и включват скромна куверт. Няма специални изисквания или поставена рамка за костюмите и маските за гостите, като те могат да бъдат закупени и на място.

Снимка ИК "КРЪГОЗОР"

Фолк дивата Габриела прави интелектуална революция в жанра

СНИМКА
PREMIER
PR

Интелектуална революция във фолка, която красивата Габриела направи, след като защити с "отличен" и втората си диплома за висше образование, оставя в историята насладата с години мнение, че певиците от жанра са прости и непросветени. Изпълнителката обаче поне се и жертви - диоптрите й скочи и тя вече не се разделя с очилата си, но с тях е

още по-секси, съобщиха на ДУМА от агенция "Premier PR".

Неотдавна Габриела с успех реализира двете си висши - "МИО" и "Финанси", като стана главен мениджър на офис за застраховки и кредити. Той е част от веригата zastrahovam.com, която е и неин мениджър в музикалната кариера.

Междувременно горещият зимен хит "Аз жени не ям" печели все повече фенове, а по време на участия Габриела често го пее на бис.

Велико Търново е романтичната столица на България за 2010 г.

С 30-метрово любовно писмо, вдъхновено от книгата "Бленувам те. Любовни писма на знаменити българи", търновци посрещат 14 февруари. Те извоюваха за града си приза "Романтична столица на България". Това стана ясно на премиерата на книгата, след като бяха измерени рекордно дълги послания, изписани, както ДУМА съобщи, от читатели в 10 големи града на страната. Общата дължина на всички писма

надхвърли 110 метра, с което бе подобрен националният рекорд от миналата година, и то почти двойно. Жителите на Бургас изпратиха свитък от 23.7 м, с което заеха второто място, следвани от читателите в Пловдив. Рекордът стана факт, след като за втора поредна година ИК "Кръгзор" организира кампания за писане на най-дълго любовно писмо и покани читателите да се включат със своите романтични послания.

Импровизация с фотьойл

Изследвайки възможностите за танц, които един удобен и неподвижен партньор предлага, Ана Саласар (позната също като Ана Каракашева) ще направи 12-минутна импровизация с фотьойл. Входът за събитието в пловдивското artnewscafe (ул. "Отец Паисий" 38) ще е свободен на 14 февруари от 21 ч.

Формула на подходящото време за брак

Точно навреме, за празника Свети Валентин, австралийски специалисти са извели формула, която предсказва подходящото време за любов и брак, съобщава сайтът news.com.au. Уравнението се базира върху най-ранната възраст, на която човек започва да си търси партньор, и най-късната, на

която иска да се обвърже.

1. Изберете най-късната възраст, на която искате да сключите брак. Обозначете я с буква "н" (например 39).

2. Определете коя е най-ранната възраст, на която бихте се замислили за сериозно обвързване. За нея използвайте буквата "п" (да речем 20).

3. Извадете "п" от "н" (39-20) и умножете по 0,368. Резултатът е 6.992.

4. Добавете числото към най-ранната възраст за брак (20+6.992).

5. Резултатът е приблизително 27 години. Именно това е най-подходящата възраст да предложите на любимия човек да сподели живота си с вас.

Търсят се истинските фенове на „Доорс“

Вълнуващ следобед с много награди, посветен на уникалната група "Доорс", организират днес магазин "Public" във Варна и издателство "Махалото". Участвай с двама приятели в "Гитар хиро" турнир от 15 до 17 ч., изсвири парче на "Доорс" и спечели награди, приканват издателите. След състезанието

ще бъдат раздадени награди, ще има обособена фен зона Джим Морисън и специална промоция: при покупка на 2 книги изд. "Махалото" прави отстъпка и подарява трета. Ще бъде представено изданието "The Doors" - от другата страна - заглавието, което вдъхнови Оливър Стоун за култовия му филм.

Спорт

Георги Мърков:
Не съм забравен

Олимпийският, световен и европейски шампион по класическа борба Георги Мърков получи най-високото държавно отличие - орден "Стара планина" I степен от президента Георги Първанов вчера. Веднага след награждаването той даде кратко интервю за "ДУМА".

□ *Честито признание!*

- Благодаря, много благодаря. Това показва, че още не съм забравен, още съм жив.

□ *В крайна сметка какво е за вас борбата?*

- Един голям мислител е казал, че "Щастие то е в борбата". За мен животът е борба и борбата е живот. Борбата е не само на тепиха, а ежедневната, житейска борба да се самодоказваш и да постигаш малки човешки победи.

□ *А малки човешки радости?*

- Разбира се. Наскоро дъщеря ми се омъжи и в близките месеци очаквам да се роди внук.

□ *Какво ще пожелаете на младите спортисти?*

- Да бъдат повод много пъти да се вдига българското знаме, а химнът на Република България да стане най-популярната песен в света.

Президентът на Република България Георги Първанов връчва най-високото държавно отличие - орден "Стара планина" I степен, на олимпийския, световен и европейски шампион по борба класически стил Георги Мърков

ЦСКА бие с 3:0
словаци в Белек

Вальо Илиев предпочете румънския Университатя

ЦСКА разби с 3:0 шампиона на Словакия Слован Братислава в последната си контрола от лагера в Белек. "Червените" категорично надиграха своя съперник и постигнаха четвърта победа в шестте си мача на турска земя. Преди това "армейците" надвиха Политехника Яш (Рум), Аустрия Кернтен (Ав) и Том Томск (Рус), завършиха наравно със Спартак Москва (Рус) и загубиха от Волга (Рус).

Нароченият за трансфер в Украйна Иван Иванов (10) откри с пета от въздуха след пас на Руи Мигел. Наставникът на ЦСКА Иоан Андоне направи 10 смени на почивката, като единствено Румен

Трифонов игра пълни 90 мин. Именно той центрира за втория гол на Мигел (58), а Матуш Путночки (62) си вкара автогол за крайното 3:0. Малко преди края мачът беше прекъснат за около 3 мин. заради спречкване между играчите на двата тима. Днес следобед ЦСКА се прибира в София.

Завръщането на Валентин Илиев на "Армията" пропадна, след като защитникът подписа договор за 1,5 г. с румънския Университатя Крайова. Бившият национал разтрогна по взаимно съгласие с руския Терек Грозни, а в последните дни преговаряше за личните си условия с "червените". В крайна сметка оба-

че той предпочете офертата на румънците, след като е бил убеден от бившия си съотборник и сега наставник на Университатя Еуген Трика.

"Идвам да помогна на отбора да излезе от трудната ситуация, в която се намира. Знам за амбициите на клуба. Това бе важно за моя избор. Ще дам всичко от себе, за да постигнем резултатите, които ще ни изкачат в класирането. Няма значение дали ще играем срещу Динамо, Стяуа или някой друг, искам да печелим всеки мач", заяви Илиев. Университатя заема 14-о място в първенството на Румъния, точно над чертата на изпадащите, със 17 т. от 17 мача.

Бившият английски национал Дейвид Сиймън (вдясно) спасява дузпа на играч на М13. Отборът ще представя Англия на Световното първенство по уличен футбол за деца, което ще се състои в ЮАР по време на Мондиал 2010

Боби Михайлов
празнува в гипс

Президентът на Българския футболен съюз Борислав Михайлов отпразнува 47-ия си рожден ден вчера с гипсиран крак. Той пострада по време на коледните празници при каране на сноуборд на Боровец. Рекордърът по мачове в националния тим загубил равновесие на пистата и в резултат на падането счупил костичка на крака.

"Надявам се до 10-15 дни да сваля гипса и да започна възстановителни процедури. За активна лич-

ност като мене подобно обездвижване е направо непоносимо", заяви Боби Михайлов пред БТА. "Според мен е добре, че в групата ни за Евро 2012 няма слаби отбори, защото в такива мачове няма как да се отпуснеш. То по принцип няма вече слаби отбори, така че трябва да печелим мачовете си, ако искаме да се класираме на европейското първенство", добави Михайлов и отбеляза, че се преговаря за съперник за спаринг през май преди Мондиала в ЮАР.

Мъри гледа Втората загуба
на Левски в Кипър

Шампионът Левски претърпя втора загуба по време на зимния си лагер в Кипър. На националния стадион в Никозия пред погледа на националния селекционер Станимир Стоилов "сините" паднаха с 0:2 от полския Легия Варшава. Поляците вкара и двата гола от дузпи в края чрез Мачей Ивански (80 и 83). В 88-ата минута пък червен картон получи Ариел Борисюк. Българите имаха превъзходство през по-голямата част от контролата, а бразилският им нападател Жоазиньо на 2 пъти удари напречната греда. Контузии получи-ха Мечо Телкийски и резервата в мача Дарко Тасевски, а в края гол на

Георги Христов не бе зачетен заради засада. В понеделник "сините" играят последна контрола със Слован Либерец.

"Добър мач за Левски. Резултатът не е логичен с оглед на показаното на терена. Не може да се очаква националите да са в блестяща форма, но има още време до началото на първенството", заяви Стоилов.

Съставът на Левски: Петков, Станчев, Бензукан (Тогузаков), Милиев, Минев, Сърмов (Балтанов), Бардон (Огнянов), Александров, Телкийски (27-Н. Димитров), Жоазиньо (46-Тасевски, 89- Кръстовчев), Антонов (Христов).

Берое отказа
финал в Албена

Берое победи младежкия национален тим с 1:0 с гол на Дончо Атанасов (6) в последния си мач от група Б на турнира "Албена Къп" в Каварна. Старозагорци завършиха първи в групата, но обявиха, че няма да играят на финала в неделя с победителя от другата група Монтана. Старши треньорът Илиан Илиев направил разчетите си за мач в събота, но БФС премести срещите за неделя. В много нервен мач с три червени картоня Локо Мз победи младежкия национален отбор на Сиера Леоне с 3:1 в среща от група А. Треньорът на африканците Камара, а после Анатоли Тодоров и Ба бяха изгонени. Локо Мз ще играе на финала утре срещу втория в група Б Монтана.

ФУТБОЛ
ПО ДИЕМА
ДНЕС
14.00 ч.
Челси - Каргиф
17.00 ч.
Дарби - Бирмингъм
19.15 ч.
Ман Сити - Стоук Сити
ПО ДИЕМА 2
14.30 ч.
Саутхемптън - Портсмут
ПО ЕВРОСПОРТ 2
16.30 ч.
Леверкузен - Волфсбург
19.30
Байерн М - Борусия Д
ПО ТВ+
21.00 ч.
Херес - Реал М
23.00 ч.
Вилареал - Атлетик Билбао

кратки

МОК призна
3 спорта

Крикетът, спортното катерене и състезанията с водни скутери бяха признати официално за спортове от Международния олимпийски комитет. Това е първата стъпка към тяхното включване в програмата на Летните олимпийски игри през 2020 г. В Рио де Жанейро 2016 ще дебютират ръгби 7 и голф.

Георги Георгиев
9-и в Марибор

Георги Георгиев се класира 9-и в гигантския слалом за ФИС в словенския зимен център Марибор. Той остана на 2,52 сек. от победителя Гаспер Маркич (Слвн). Стефан Присагов финишира 23-и, Никола Чонгаров - 28-и, Светослав Георгиев - 41-и, а Димитър Тотев не успя да завърши втория манш. Първа при жените стана Теа Палич (Хър), а Силвия Маджарска отпадна в първото спускане.

Иванков с 38-и гол

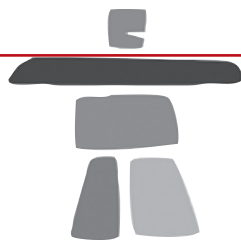
Вратарят Димитър Иванков вкара 38-ия гол в кариерата си при победата на Бурсаспор с 3:1 като домакин на Фенербахче в 1/4-финал реванш за Купата на Турция. Българинът се разписа за 2:0 от дузпа в 33-ата мин., но тимът му отпадна, тъй като загуби с 0:3 в първия мач. Иванков се доближи само на 2 гола от мексиканеца Хорхе Кампос, който заема 4-о място в класацията на най-добрите голмайстори вратари в света.

Славия играе 2 мача
със сърби днес

Славия ще изиграе две контроли срещу Войводина Нови Сад (Сър) днес в Анталия. Президентът на "белите" Венцеслав Стефанов уреди проверките, след като предвиденият по програма спаринг с Металист Харков (Укр) пропадна. Славия и Войводина ще играят два мача, за да вземат участие всички налични играчи.

Пиронкова
отпадна в Дубай

Първата ракета на България Цветана Пиронкова отпадна в I кръг на квалификацията на тенис турнира в Дубай (\$2 млн.). 22-годишната пловдивчанка отстъпи с 6:1, 4:6, 5:7 на Тамира Пашек (Ав) за 2.22 ч. Тя заработи 1 т. за класацията на WTA и \$1500.

19-и олимпийец пътува за Канада

Нейков и Костадинова присъстваха на церемонията по откриването

България получи 19-а квота за Зимните олимпийски игри във Ванкувър. Неин притежател стана сноубордистът Иван Ранчев, който беше в списъка на резервите. Международната федерация по ски обяви, че българинът ще участва след преразпределение на квотите. Той е първият български сноубордист, който ще се пусне на бяла олимпиада. Досега страната ни е представяна в този спорт от Мария Димова (Нагано 1998) и Александра Жекова (Торино 2006 и Ванкувър 2010).

Ранчев ще замине за Канада с треньора на националния отбор Атанас Петров. Той ще участва в дисциплината паралелен гигантски слалом на 27 февруари. Първа ще стартира Александра Жекова в дисциплината сноуборд крос

на 16 февруари. Спортният министър Свилен Нейков и председателят на БОК Стефка Костадинова наблюдаваха снощната церемония по откриването на игрите. Двамата пристигнаха с двучасово закъснение във Ванкувър заради лоши атмосферни условия във Франкфурт. Нейков заяви, че няма българи сред 30-те спортисти, които бяха спрени от участие на олимпиадата заради допинг. Костадинова пък пожела на най-големите ни надежди Александра Жекова и Евгения Раданова да бъдат спокойни и да вярват в себе си. "Да са живи и здрави. Аз съм спортистка и знам колко е тежко, когато цяла България чака медали. Двете не бива да се плашат от големите имена и е по-добре да забравят, че на всяка цена трябва да станат първи", заяви Костадинова.

СНИМКИ ПРЕСФОТО/БТА

Щафетният бегач Майк Хопкинс (вляво) предава олимпийския факел на канадската певица Жан Арден покрай детската болница "Би Си" във Ванкувър

Олимпийският огън пристигна във Ванкувър

Щафетата с олимпийски огън пристигна във Ванкувър 114 дни, след като беше запален в Гърция през октомври. По време на своята обиколка факлата премина през ръцете на 12 000 души, които извървяха близо 45 000 км. Пристигането ѝ обаче беше белязано с неприятен инцидент,

след като съпровождащ автомобил блъсна възрастна жена в инвалидна количка. Говорителката на полицията в града Линдзи Хютън заяви, че 76-годишната жена е приета в болница с леки наранявания. Инцидентът е станал, когато жената е пресичала улицата по време на преминаването на щафетата.

Стефан Георгиев е 74-и на тренировка по спускане

Стефан Георгиев завърши 74-и във втората тренировка по спускане за мъже преди началото на олимпиадата във Ванкувър. Българинът финишира за 1:42,83 мин., като успя да изпревари само 5-има скиори. Най-бърз беше Михаел Валхофер (Ав) с 1:34,46 мин., следван на 0,09 сек. от Роби Диксън (Кан) и на 0,22 сек. от Ерик Гей (Кан).

Петър Илиев не взе участие в официалната тренировка при шейните, а Иван Папучиев завърши само първото спускане, съобщи БТА.

Състезателките по шорттрек Евгения

Раданова и Марина Георгиева се подготвят съвместно със силния италиански тим. Раданова дори направи спаринг с европейския шампион Никола Франческа, с когото са приятели още от времето, когато тя тренираше на Апенините. "По принцип Жени предпочита потвърдителни настилки, а ледът в "Пасифик Колизеум" е един от най-меките, на които сме излизали в последните години. В залата е топло и това оказва влияние на гланца върху ледената покривка. Но Евгения е боец и знае какво да прави в подобни случаи", каза треньорът ѝ Юлиан Ангелов.

Националният ни отбор по биатлон

тренира усилено в курорта Уистлър. Момчетата разказват, че снегът е изкуствен, а този, който е валиял, е доста мокър, но са доволни от трасето.

Сноубордистката Александра Жекова пък направи първа тренировка часове преди снощната церемония по откриването на олимпиадата, на която тя носеше националния флаг. Специално за събитието пристигна и австриецът с български паспорт Килиан Албрехт, който дефилира с останалите олимпийци на покрития стадион "Би Си Плейс". След церемонията той ще замине на подготовка в САЩ и ще се върне за слалом на 21 февруари.

Лидерът за Световната купа по ски алпийски дисциплини Бенямин Райх лети във въздуха по време на тренировката по спускане на пистата в Уистлър

Руския е първата, хваната с допинг

Руската националка по хоккей на лед Светлана Терентиева е първата спортистка с положителен допинг тест на олимпиадата във Ванкувър. Тя е дала проба за урина на 6 февруари, в която са намерени следи от забранената субстанция туаминохептан.

Вицепрезидентът на МОК Томас Бах заяви, че веществото е лек стимулант, който се съдържа в спрей за нос. Той е забранен при състезателен допинг контрол, но не и при извънсъстезателен. Терентиева е наказана само с порицание и може да се състезава в олимпийския турнир.

Дорис Лойтхард (в средата), президент на Швейцария и федерален съветник по икономиката, танцува под звуците на ескимоски тъпан по време на издигането на националния флаг на конфедерацията в Олимпийското село във Ванкувър

ДУМА www.duma.bg Издател: „ДУМА 2008“ ЕООД

Главен редактор
Ивелин Николов

Първи зам. главен редактор
Юрий Борисов
yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg
Таня Джаджева
tgenova@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

Основател
СТЕФАН ПРОДЕВ

БЪЛГАРИЯ: Александър Симова - 230; Ауга Панкян - 218; Веселка Венкова - 224; Десислава Велева - 230; Ева Костова - 229; Искра Милева - 251; Магдалена Тодорова - 246; Ралица Табакова - 230; **ИКОНОМИКА:** Мая Калпачка - Йовановска - 246; Янко Долалчиев - 251; **СВЯТ:** Галина Младенова - 219; Калина Йотова - 220; Алберт Аврамов - 220; Петър Бочков - 219; **КУЛТУРА:** Вилана Семерджиева - 240; Надежда Ушева - 240; Аълана Нейкова - 239; **ОБЩЕСТВО:** Велана Христова - 238; Ина Михайлова - 214; Васил Попов - 248; Лилия Томова - 232; Милена Николова - 247; **ЧЕТИВО:** Пегас: Борис Данков - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; Булевард: Гергана Алексова; **Пардон:** Чавгар Шинов; **СПОРТ:** Владимир Николов - 245; Таньо Василев - 245; **ФОТО:** Благвеста Цветкова - 206; Мариета Томова - 206; **ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН:** Валентин Арзирев; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Симона Симеонова; Спласка Венева; Снежана Христова; **ДОКУМЕНТАЦИЯ:** Катерина Димитрова - 200; 226; **НАБОР:** Хрисула Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg; **СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР:** Иван Стоянов - 250; **ПРОИЗВОДСТВО:** Владимир Тополски; **ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ:** Дея Йорданова - 207; **РЕКЛАМА:** Габриела Наџенова - 233; Петрана Сомлева - 205; Георги Томов - 221; Денис Романенко - 221, факс - 975-26-04; e-mail - reklama@duma.bg, **Кореспондент в САЩ:** Ивайло Йолов, e-mail: mediabg2002@yahoo.com; **Експонат:** 91975 8. 112; **Печат:** ИПК "Родина" АД - 1784 София, бул. "Цариградско шосе" 113а Номератор - 9752; **Дистрибутори:** ОБВ "Разпространение" ЕООД - 02/962-23-23; "Национална дистрибуция" ООД - 02/975 20 35; **РАЗПРОСТРАНЕНИЕ:** Мислава Александрова, Ива Костадинова, Румяна Кирилова, Слава Йорданов - 208, 203; abonament@duma.bg; **ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА:** Велислава Хубавуй - 201, Каса - 97-05-249;

Управител **Павел Бебов**

ИНФОРМАЦИИТЕ В БРОЯ СА ПОДГОТОВЕНИ ОТ РЕПОРТЕРИТЕ НА ВЕСТНИКА. ИЗПОЛЗВАНИ СА ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", "БГНЕС", БНР, "ФРАНС ПРЕС", ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

Адрес на редакцията:
София - 1784,
бул. "Цариградско шосе" 113 А,
Факс: 975 26 04
Автоматичен номератор 97 05
+ вътрешен номер
E-mail: **duma@duma.bg**

за читатели
97 05 200

Хонорари на външни автори се изплащат всяка сряда от 14 до 16 часа

Домакините очакват \$3 млрд. приходи

Въпреки най-тежката икономическа криза от Великата депресия насам Канада се надява да си възвърне многократно инвестициите за организирането на олимпиадата във Ванкувър. Правителството на страната очаква игрите да струват \$730 млн., а приходите от тях да достигнат \$3,8 млрд. Това прави печалба повече от \$3 млрд. Преди финансовата криза прогнозираните приходи бяха \$9,5 млрд. В сметката обаче не са включени около \$950 млн. гаранции по кредити, отпуснати от градската управа на Ванкувър за изграждане на Олимпийското село. Под въпрос е обаче дали властите ще успеят да продадат жилищата в него след Олимпиадата.

Плющенко отказа да говори с медиите

Олимпийският шампион по фигурно пързалане Евгени Плющенко няма да разговаря с медиите до края на кратката програма при мъжете на игрите във Ванкувър. На тренировка преди началото на олимпиадата руснакът подмина чакащите го журналистите с обяснението, че няма да отговори на техните въпроси, защото е суверен.

Светът е олимпиада

Тази нощ във Ванкувър беше открита XXI зимна олимпиада. Канада за трети път посрещна олимпиадата след Летните игри в Монреал 1976 и Зимните в Калгари 1988. За първи път обаче домакин на игрите ще бъде Британска Колумбия. В олимпийската столица Ванкувър ще се проведат състезанията по хокей на лед, шорттрек, фигурно пързаляне и кърлинг. Близо до Ванкувър - в Ричмънд, ще се установи бързото пързаляне с кънки, а на 30 км - в Западен Ванкувър, ще се проведат състезанията по ски свободен стил. Всички останали спортове ще излъчат шампионите и призьорите си

в Уистлър. За 17-те дни, включени в програмата на игрите ще бъдат излъчени олимпийските шампиони в 86 дисциплини в 15 спорта. Най-много титли ще бъдат раздадени в ски и кънки бягания - по 12, а по 10 златни медала ще бъдат връчени в алпийските ски и биатлона. Първи започнаха надпревара 51 ски скачачи, които стартираха в квалификациите от нормалната шанца в Уистлър. Стартовете им започнаха тази нощ - 8 часа преди церемонията за официалното откриване на игрите. Ски скачачите ще излъчат и първия шампион във Ванкувър днес.

Марина Георгиева, Евгения Раданова и Александра Жекова (от ляво на дясно) позират с националното знаме и с два от талисманите на игрите във Ванкувър 2010 - Куачи и Мига

Глегайте

ПО БНТ 1

ДНЕС

14.00 ч. Откриване (повторение)

20.45 - 6.40 ч. Ски скок - финали, Ски алпийски дисциплини - спускане (мъже), Биатлон - 7,5 км (жени), Бързо пързаляне с кънки - 5000 м (мъже), Ски свободен стил - бабуни (жени), Шорттрек - 500 м (жени) серии, 1500 м (мъже), Шейни (мъже)

УТРЕ

20.30 - 6.30 ч. Ски алпийски дисциплини - суперкомбинация (жени), Биатлон - 10 км (мъже), Северна комбинация, Бързо пързаляне с кънки - 3000 м (жени), Шейни (мъже), Фигурно пързаляне спортни двойки - кратка програма, Ски свободен стил - бабуни (мъже)

Програма за участието на българските спортисти

13 ФЕВРУАРИ, СЪБОТА

21.45 - 23.30 ч. Спускане мъже, Уистлър Криксайд - Стефан Георгиев 23.00 - 0.10 ч. Биатлон жени, 7.5 км спринт Уистлър, Олимпийски парк - Нина Кленовска 03.00 - 6.35 ч. Шейни мъже - единично, Уистлър, улей шейни - Петър Илиев и Иван Папукчиев, I и II манш 03.00 - 5.30 ч. Шорттрек, 500 м жени - серии, Ванкувър, зала "Пасифик Колизеум" - Жени Раданова и Марина Георгиева

14 ФЕВРУАРИ, НЕДЕЛЯ

20.00 - 21.30 ч / 23.00 - 24.00 ч. Супер комбинация, жени, Уистлър Криксайд - Мария Киркова 21.15 - 22.25 ч. Биатлон мъже, 10 км спринт, Уистлър, Олимпийски парк (българските състезатели ще се уточнят на техническата конференция) 23.00 - 03.00 ч. Шейни мъже, Уистлър, улей шейни - Петър Илиев и Иван Папукчиев Ски бягане - квалификация на 5 км - Теодора Малчева за старта на 10 км

15 ФЕВРУАРИ, ПОНЕДЕЛНИК

20.00 - 21.15 ч Ски бягане жени, 10 км, Уистлър, Олимпийски парк - Антония Григорова (и евентуално Теодора Малчева) 22.30 - 24.00 ч. Ски бягане мъже, 15 км св. стил, Уистлър, Олимпийски парк - Веселин Цинзов

16 ФЕВРУАРИ, ВТОРНИК

20.00 - 21.30 ч / 23.30 - 0.30 ч. Суперкомбинация мъже, Уистлър Криксайд - Стефан Георгиев 20.30 - 21.30 ч. Биатлон жени, 10 км преследване, Уистлър, Олимпийски парк - Нина Кленовска 22.45 - 23.45 ч. Биатлон мъже, 12.5 км преследване, Уистлър, Олимпийски парк (българските състезатели ще се уточнят на техническата конференция) 20.00 - 22.50 ч. Сноуборд жени, сноуборд крос, Сайпръс Маунтин - Александра Жекова

17 ФЕВРУАРИ, СРЯДА

21.00 - 22.45 ч. Спускане жени, Уистлър Криксайд - Мария Киркова 20.15 - 21.00 ч / 22.30 - 24.00 ч. Ски бягане мъже и

жени, спринт 1.5 км кл. стил, Уистлър, Олимпийски парк - Веселин Цинзов, Теодора Малчева 3.00 - 5.15 ч. Шорттрек 1000 м мъже, серии, Ванкувър, зала "Пасифик Колизеум" - Асен Пандов; жени 500 м финали (евентуално Евгения Раданова и Марина Георгиева)

18 ФЕВРУАРИ, ЧЕТВЪРТЪК

20.00 - 21.45 ч. Биатлон жени, 15 км индивидуално, Уистлър, Олимпийски парк - Нина Кленовска 23.00 - 01.00 ч. Биатлон мъже, 20 км индивидуално, Уистлър, Олимпийски парк (българските състезатели ще се уточнят на техническата конференция)

19 ФЕВРУАРИ, ПЕТЪК

21.30 - 23.00 ч. Супер Г мъже, Уистлър Криксайд - Стефан Георгиев 23.00 - 24.00 ч. Ски бягане жени, преследване Уистлър, Олимпийски парк - Антония Григорова и Теодора Малчева (7,5 км кл. стил и 7,5 км св. стил)

20 ФЕВРУАРИ, СЪБОТА

20.00 - 21.45 ч. Супер Г жени, Уистлър - Мария Киркова 23.30 - 1.00 ч. Ски бягане мъже, преследване, Уистлър, Олимпийски парк - Веселин Цинзов (15 км кл. стил и 15 км св. стил) 3.45 - 6.30 ч. Шорттрек жени, 1500 м, Ванкувър, зала "Пасифик Колизеум", серии и финали - Евгения Раданова, Марина Георгиева мъже, 1000 м финали (евентуално Асен Пандов)

21 ФЕВРУАРИ, НЕДЕЛЯ

20.00 - 21.45 ч. / 23.45 - 1.00 ч. Гигантски слалом мъже, Уистлър Криксайд - Килиан Албрехт, Стефан Георгиев 20.45 - 23.45 ч. Биатлон, масови стартове мъже 15 км -

жени 12,5 км (евентуално Нина Кленовска)

22 ФЕВРУАРИ, ПОНЕДЕЛНИК

20.45 - 22.15 ч. / 23.00 - 23.45 ч. Ски бягане, отборен спринт жени, Уистлър, Олимпийски парк - Антония Григорова, Теодора Малчева

24 ФЕВРУАРИ, СРЯДА

20.00 - 21.45 ч. / 23.15 - 0.30 ч. Гигантски слалом жени, Уистлър Криксайд - Мария Киркова 3.00 - 4.45 ч. Шорттрек жени, 1000 м серии, Ванкувър, зала "Пасифик Колизеум" - Евгения Раданова

26 ФЕВРУАРИ, ПЕТЪК

20.00 - 21.45 ч. / 23.00 - 0.15 ч. Слалом жени, Уистлър Криксайд - Мария Киркова 20.30 - 21.30 ч. / 23.00 - 23.50 ч. Сноуборд жени, паралелен гигантски слалом, Криксайд - Александра Жекова 11.30 - 12.45 ч. Биатлон мъже, щафета 4 x 7,5 км, Уистлър, Олимпийски парк (имената на българските състезатели и постове им ще се уточнят на техническата конференция) 4.00 - 6.15 ч. Шорттрек жени, 1000 м финали, Ванкувър, зала "Пасифик Колизеум" (евентуално Евгения Раданова)

27 ФЕВРУАРИ, СЪБОТА

20.00 - 21.45 ч. / 23.30 - 0.30 ч. Слалом мъже, Уистлър Криксайд - Килиан Албрехт, Стефан Георгиев 21.45 - 23.30 ч. Ски бягане жени, 30 км масов старт кл. стил, Уистлър, Олимпийски парк - Антония Григорова

28 ФЕВРУАРИ, НЕДЕЛЯ

19.30 - 22.00 ч. Ски бягане мъже, 50 км масов старт кл. стил, Уистлър, Олимпийски парк - Веселин Цинзов 3.30 - 6.00 ч. Церемония по закриване на игрите, зала "Бритиш Кълъмбия"

	Откриване	Състезания	Финали	Гала	Закриване
--	-----------	------------	--------	------	-----------

Февруари	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	Златни медали
	Пт	Сб	Н	Пн	В	Ср	Ч	Пт	Сб	Н	Пн	В	Ср	Ч	Пт	Сб	Н	
Алпийски ски																		10
Биатлон																		10
Бобслей																		3
Ски бягания																		12
Кърлинг																		2
Фиг. пързаляне																		4
Ски св. стил																		6
Хокей на лед																		2
Шейни																		3
Сеv. комбинация																		3
Шорттрек																		8
Скелетон																		2
Ски скокове																		3
Сноуборд																		6
Кънки бягане																		12
Общо титли		6	6	5	6	7	5	4	6	6	4	4	6	5	7	7	2	86
Церемонии																		

Р

Вестникът на БЪЛГАРКАТА!

Истинската жена чете истински вестник!

Каталонен № 136

ВЕСТНИК

ЗА ЖЕНАТА

В СЛЕДВАЩИЯ БРОЙ

НА „ВЕСТНИК ЗА ЖЕНАТА“

ЧЕТЕТЕ:

Щом искаш, ти можеш! Среща на живо през юни 2006-а с доц. д-р Кристалина Георгиева, тогава най-високопоставената българка в Световната банка, а сега - български еврокомисар

Фотолюпец на политгюме. И сам боецът е боец, когато крачи бойко!

Обикновени хора. Козарката

Минке, тури катанеца, ма! Защо изневеряват жените

Шпионски игри. Българските интелектуалци под лупата на Гестапо

Гледат надолу, мислят за голо. Чери Блеър ходела с три гаджета едновременно

Семки, занимавки. Тестове, игри, вицове, големи кръстословици с още по-големи награди

Готварски тефтер.

Вкусотии с червено цвекло

Маргарита и звездите вещаят. Най-добрите седмични хороскопи